

ПАРАФІЯЛЬНИЙ ІНФОРМАТОР

21. NEDĚLE V MEZIDOBÍ – 27. SRPNA 2023

Hospodine, tvá dobrota trvá navěky, dílo svých rukou neopouštěj!

EUCCHARISTIE U ARCHY SV. AUGUSTINA V BAZILICE SAN PIETRO IN CIEL D'ORO,
Iter ad Loca Amoris quo maior nullus ita splendet, 27. června 2015, Pavia, Itálie.

MODLITBA VĚŘÍCÍCH

K: Bratři a sestry, spolu s Petrem jsme v Krédu katolické Církve vyznali svou víru v Ježíše Krista, Božího Syna. Skrze něj nyní s důvěrou volejme k Otci:

L: JEŽÍŠI, SYNU BOHA ŽIVÉHO, VYSLYŠ NÁS.

- Za Svatého otce Františka, aby jeho nadcházející apoštolská cesta do Mongolska byla povzbuzením a výzvou kráčet společně po cestě naděje.
- Za zmučený ukrajinský národ, ať zbaven ruského terorizmu pozná čas míru, a ukrajinské děti, odvečené barbarským Ruskem do vyhnanství, se vrátí ke svým rodičům.
- Za věřící, aby po příkladu sv. Augustina hledali Boha ve svém nitru a vyznali: „Stvořil jsi nás pro sebe, Bože, a naše srdce zůstává neklidné dokud nespočine v tobě“.
- Modleme se, aby Světový den mládeže v Lisabonu pomohl mladým lidem znovu naplnit evangelium a svědčit o něm v jejich vlastním životě.
- Modleme se za všechny, kdo se aktivně podílejí na životě farních společenství, aby pro ně byla služba zdrojem radosti a pokoje.
- Za věrné zemřelé, ať se na nich naplní tvé milosrdenství.

K: Všemohoucí věčný Bože, velebíme tě, že nasloucháš slovům našich úst a shlížíš na prosby těch, kdo jsou pokorného srdce. Vyslyš modlitby své Církve, kterou jsi zbudoval na skále Petrova vyznání. Skrze Krista našeho Pána.

L: Amen.

„STVOŘIL JSI NÁS PRO SEBE, BOŽE, A NAŠE SRDCE ZŮSTÁVÁ NEKLIDNÉ DOKUD NESPOČÍNE V TOBĚ“.
Detail Archy sv. Augustina, pouť k Turínskému plátnu „*Vultum tuum, Domine, requiro*“, 14. května 2010, Pavia, Itálie.

POUTNÍCI VE SVATYNI – JESKYNI
SV. ROZÁLIE na Montepellegrino,
3. července 2019, *Peregrinatio in Honorem
Apostolorum Gentium Slavorum*, Palermo,
Sicílie. Vlevo: Palermo z Montepellegrina.

ПАРАФІЯЛЬНИЙ ІНФОРМАТОР

22. NEDĚLE V MEZIDOBÍ – 3. ZÁŘÍ 2023

Má duše po tobě žízní, Hospodine, Bože můj!

EUCARISTIE V BAZILICE SLZÍCÍ PANNY MARIE V SYRAKLUSÁCH,
Peregrinatio in Honorem Apostolorum Gentium Slavorum, 4. července 2019, Siracusa, Sicília. Italia.

MODLITBA VĚŘÍCÍCH

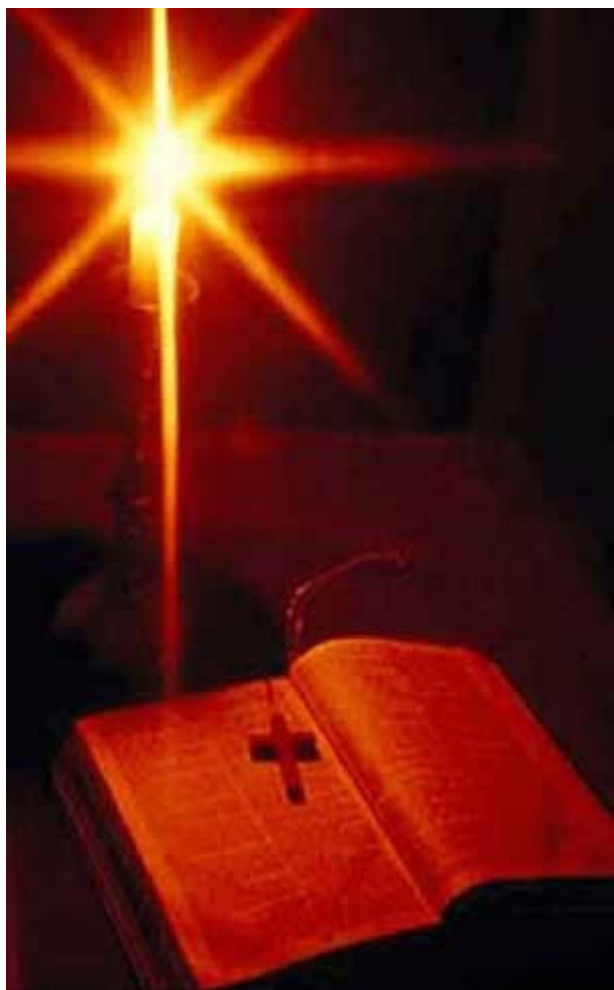
K: Bratři a sestry, v Krédu katolické Církve jsme vyznali svou víru v Ježíše Krista, Božího Syna, který se stal člověkem, byl ukřižován, pohřben a vstal z mrtvých. Volejme proto s důvěrou k Otci, který tak miloval svět, že pro jeho spásu vydal svého jediného Syna:

L: VĚRNÝ BOŽE, SMILUJ SE NAD NÁMI.

- Za Svatého otce Františka, aby jeho apoštolská cesta do Mongolska byla povzbuzením a výzvou kráčet společně po cestě naděje.
- Za zmučený ukrajinský národ, ať zbaven ruského terorizmu pozná čas míru, a ukrajinské děti, odvečené barbarským Ruskem do vyhnanství, se vrátí ke svým rodičům.
- Za děti a mládež, začínající tento týden nový školní rok, aby je nové poznání přivádělo ke stále hlubší úctě před tajemstvím a vznešeností člověka, Božího obrazu a podobenství.
- Za mladé lidi, aby se nechali inspirovat životním svědectvím sv. Matky Terezy z Kalkaty, a v její odpovědi na tvou výzvu „*Pojď, bud' mým světlem*“, zaslechli i tu svou.
- Modleme se za učitele, vychovatele, asistenty a další pracovníky ve školství, aby nový školní rok prožili vedeni moudrostí Ducha Svatého.
- Modleme se, aby lidé, kteří žijí na okraji společnosti v nelidských životních podmínkách, nebyli institucemi zapomenuti a nikdy nebyli považováni za vyřazené.
- Za věrné zemřelé, ať patří na tvou moc a slávu.

K: Nebeský Otče, dej, ať následujeme tvého Syna po cestě kříže, abychom spolu s Ním měli účast na slávě vzkříšení. O to tě prosíme skrze Krista našeho Pána. **L: Amen.**

LITURGICKÉ TEXTY 21. NEDĚLE V MEZIDOBÍ

1. ČTENÍ – Iz 22,19-23

Čtení z knihy proroka Izaiáše.

Toto praví Hospodin Šebnovi, správci královského paláce: "Vyženu tě z tvého místa, z tvého úřadu tě svrhnu. Pak povolám svého služebníka Eljakima, syna Chilkijáhova, obléknu mu tvou řízu, přepášu ho tvým pásem; tvou moc mu předám do ruky. Bude otcem obyvatelstvu Jeruzaléma a Judovu domu. Na jeho rameno položím klíč od Davidova domu, když otevře, nikdo nezavře, když zavře, nikdo neotevře. Zarazím ho jako hřeb na pevné místo, pro svůj rod zaslouží čestné křeslo."

ŽALM 138

Chci tě chválit, Hospodine, celým svým srdcem, žes vyslyšel slova mých úst. Budu ti hrát před anděly, vrhnu se na tvář směrem k tvému svatému chrámu. Slavit budu tvé jméno pro tvou dobrotu a tvou věrnost. Když jsem volal, vyslyšels mě, v mé duši jsi rozhojnil sílu. Jistě, vznešený je Hospodin, a přece shlíží na pokorného, pyšného však zdaleka pozná. Hospodine, tvá dobrota trvá navěky, dílo svých

rukou neopouštěj!

2. ČTENÍ – Řím 11,33-36

Čtení z listu svatého apoštola Pavla Římanům.

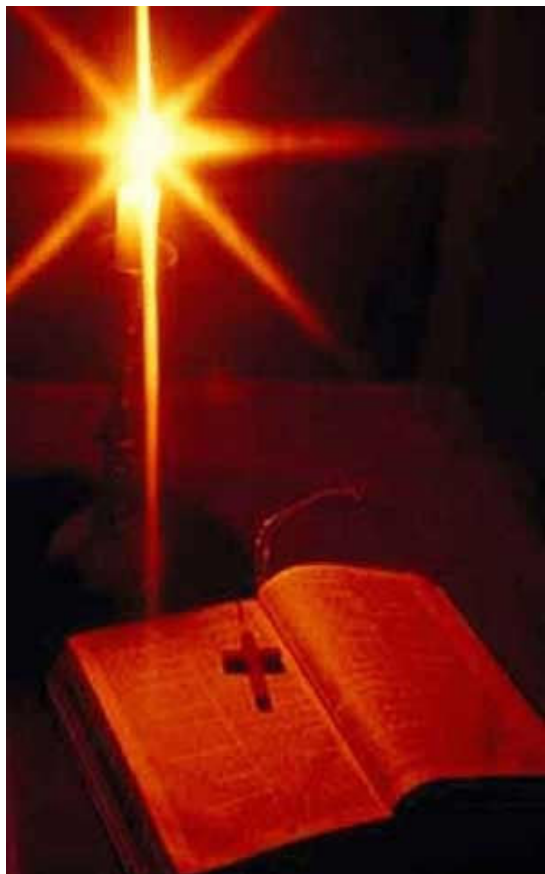
Ó, jak bezedná je Boží štědrost, moudrost i poznání! Jak neproniknutelná jsou jeho rozhodnutí a neprobádatelné způsoby jeho jednání! Neboť 'kdo pochopí myšlení Páně? Kdo mu byl rádcem? Dal mu někdo dříve něco, aby se mu to muselo oplácet?' Vždyť od něho, skrze něho a pro něho je všecko. Jemu buď sláva navěky! Amen.

EVANGELIUM – Mt 16,13-20

Slova svatého evangelia podle Matouše.

Když Ježíš přišel do kraje u Césareje Filipovy, zeptal se svých učedníků: "Za koho lidé pokládají Syna člověka?" Odpověděli: "Jedni za Jana Křtitele, druzí za Eliáše, jiní za Jeremiáše nebo za jednoho z proroků." Řekl jim: "A za koho mě pokládáte vy?" Šimon Petr odpověděl: "Ty jsi Mesiáš, Syn živého Boha." Ježíš mu na to řekl: "Blahoslavený jsi, Šimone, synu Jonášův, protože ti to nezjevilo tělo a krev, ale můj nebeský Otec. A já ti říkám: Ty jsi Petr - Skála - a na té skále zbuduji svou církev a pekelné mocnosti ji nepřemohou. Tobě dám klíče od nebeského království; co svážeš na zemi, bude svázáno na nebi, a co rozvážeš na zemi, bude rozvázáno na nebi." Potom důtklivě přikázal učedníkům, aby nikomu neříkali, že je Mesiáš.

LITURGICKÉ TEXTY 22. NEDĚLE V MEZIDOBÍ

1. ČTENÍ – JER 20,7-9

Čtení z knihy proroka Jeremiáše.

Svedl jsi mě, Hospodine, a dal jsem se svést; byl jsi silnější než já a přemohls mě! Celý den jsem na posměch, všichni se mi vysmívají: Kdykoli mluvím, musím křičet, ohlašovat násilí a zpusťování; Hospodinovo slovo se mi stalo pohanou a posměchem po celý den. Řekl jsem si: "Nebudu se již o něho starat, nebudu již mluvit jeho jménem." Tu se (Hospodinovo slovo) stalo v mém nitru hořícím ohněm, zavřeným v mých kostech; snažil jsem se ho snést, ale nebylo to možné.

ŽALM 63

Bože, ty jsi můj Bůh, snažně tě hledám, má duše po tobě žízni, prahne po tobě mé tělo jak vyprahlá, žíznivá, bezvodá země. Tak toužím tě spatřit ve svatyni, abych viděl tvou moc a slávu. Vždyť tvá milost je lepší než život, mé rty tě budou chválit. Tak tě budu velebit ve svém životě, v tvém jménu povznesu své dlaně k modlitbě Má duše se bude sytit

jak tukem a morkem, plesajícími rty zajásají ústa. Neboť stal ses mým pomocníkem a ve stínu tvých křídel jásám. Má duše lne k tobě, tvá pravice mě podpírá.

2. ČTENÍ – ŘÍM 12,1-2

Čtení z listu svatého apoštola Pavla Římanům.

Pro Boží milosrdenství vás, bratři, vybízím: Přinášejte sami sebe v oběť živou, svatou a Bohu milou! To ať je vaše duchovní bohoslužba. A nepřizpůsobujte se už tomuto světu, ale změňte se a obnovte svoje smýšlení, abyste dovedli rozeznat, co je vůle Boží, co je dobré, bohublé a dokonalé.

EVANGELIUM – MT 16,21-27

Slova svatého evangelia podle Matouše.

Ježíš začal svým učedníkům naznačovat, že bude muset jít do Jeruzaléma, mnoho trpět od starších, velekněží a učitelů Zákona, že bude zabit, a třetího dne že bude vzkříšen. Petr si ho vzal stranou a začal mu to rozmlouvat: "Bůh uchovej, Pane! To se ti nikdy nestane!" On se však obrátil a řekl Petrovi: "Jdi mi z očí, satane! Pohoršuješ mě, neboť nemáš na mysli věci božské, ale lidské!" Tehdy řekl Ježíš svým učedníkům: "Kdo chce jít za mnou, zapři sám sebe, vezmi svůj kříž a následuj mě. Neboť kdo by chtěl svůj život zachránit, ztratí ho, kdo však svůj život pro mne ztratí, nalezne ho. Neboť co prospěje člověku, když získá celý svět, ale ztratí svou duši? Nebo jakou dá člověk náhradu za svou duši? Syn člověka přijde ve slávě svého Otce se svými anděly, a tehdy odplatí každému podle jeho jednání."

*Slyšte Slovo, vyšlé od Boha, Slovo, jež krmí lidské duše,
Slovo, jež sílí srdce i rozum, Slovo, jež vede k poznání Boha“
(Proglas, č. 24–27)*

LITURGICKÉ MEZIDOBÍ

S TOMÁŠEM KARDINÁLEM ŠPIDLÍKEM, S.J., čestným občanem Pustiměře

a

P. FRANTIŠKEM BENÍČKEM

PONDĚLÍ 21. TÝDNE V MEZIDOBÍ - 28. SRPNA 2023

Ježíš řekl: „Běda vám, učitelé Zákona a farizeové, pokrytci! Zavíráte před lidmi nebeské království. Sami do něho nevstupujete, a těm, kdo chtějí vstoupit, v tom zabraňujete. Běda vám, učitelé Zákona a farizeové, pokrytci! Obcházíte moře i zemi, abyste získali jednoho nového věřícího, a když se jím někdo stane, děláte z něho syna pekla, dvakrát horšího, nežli jste sami. Běda vám, slepi vůdcové! Říkáte: ‘Kdo by přísahal při chrámu, není vázán, kdo však by přísahal při chrámovém zlatě, je vázán.’ Pošetilci a slepci! Co je víc: zlato, či chrám, který to zlato posvětil? Dále (říkáte): ‘Kdo by přísahal při oltáři, není vázán, ten však, kdo by přísahal při daru, který na něm leží, je vázán.’ Slepci! Co je víc: dar, či oltář, který ten dar posvěcuje? Kdo tedy přísahá při oltáři, přísahá při něm i při všem, co na něm leží; a kdo přísahá při chrámu, přísahá při něm i při tom, kdo v něm přebývá; a kdo přísahá při nebi, přísahá při Božím trůnu i při tom, kdo na něm sedí.“ (Mt 23,13-22)

Běda vám, pokrytci. Slovo pokrytec pochází od slovesa pokrývatí. Souvisí s jiným podstatným jménem - pokrývka. Pokrýváme mnoho věcí, ale z různých důvodů. Dobré a čisté věci se chrání pokrývkou, aby se neznečistily. Nepěkné a špinavé věci se naopak zakrývají, aby nebyly vidět. Slovo pokrytec se vztahuje k tomu druhému případu. Nenazýváme tak skromného člověka, který nestaví na odiv své dobré skutky a dělá je potají. Pokrytec je naopak ten, kdo dovede dát zlému úmyslu libivý vzhled, kdo nazve krásnými slovy špinavé skutky. Ježíš byl tak ostrý v kázání proti farizeům, protože pokrývali své egoistické zájmy titulem Božího zákona, světský zisk důvody náboženskými. Zajímavá je však i etymologie řeckého výrazu, který se v evangeliu: *hypokrita*. Je to doslova někdo, kdo soudí, ale kdesi vespuďu, ne navenek. Myslí si tedy něco jiného než to, co říká. Navenek farizeové hlásali Boží slova, vysvětlovali Zákon a proroky. Ale jejich vnitřní smýšlení tomu neodpovídalo. To, co ústy hlásali, odsuzovalo tedy je samotné.

Zavíráte brány nebeského království. Svatý Petr, hlava apoštolů Nového zákona, dostal klíče, aby nebeské království otvíral (srv. Mt 16,19). Zde se naopak konstatuje, že ti, kteří

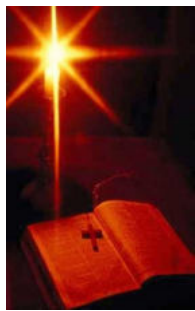
se považovali za představitele Starého zákona, bránu do království zavírají. V jakém smyslu tomu máme rozumět? Slovo „brána“ nám pomůže k pochopení. Brána se musí zavírat. Jinak by tam nemusela být. Ale musí se i otvírat, aby propustila ty, kteří mají vstoupit dovnitř. Náboženské symboly a pravdy se podobají bráně. Skrývají Boží tajemství, ale musí se otvírat, aby daly přístup ke Kristu a k Bohu. Takovou bránou byl i Starý zákon. Jeho cílem bylo vést vyvolený národ k tomu, aby přijal Krista. Farizeové tu bránu zavřeli tím, že Ježíše nepřijali. Tento farizejský hřích se opakuje u všech, kdo se zastaví u náboženských pravd a symbolů tak, že nejsou pro ně příležitostí styku s Kristem. Co pomůže například shromažďovat svaté obrazy, nejsou-li k tomu, abychom se před nimi pomodlili k tomu, kdo je za nimi, koho představují. I studium teologie je zavřená brána, nenásleduje-li modlitba, která ji otvírá.

Obcházíte moře a souš, abyste získali jediného proselytu. V době Ježíšově se rozmnožili tzv. proselyté, pohané, kteří přistoupili k Mojžíšovu zákonu a dali se obřezat. Byl to úspěch židovské víry. Ukázalo se, že je vyspělejší, dokonalejší než jiná náboženství. Židé jim nedůvěřovali snadno, ale měli z nich velkou radost. Křesťanská církev pak otevřela pohanům dveře dokořán, aby i oni měli účast na spáse Kristově. Misionáři doslova obcházejí moře a souš, aby je získali. Ale právem se říká, že to je jenom první stupeň. Někdy není ani tuze těžké přemluvit člověka, aby se dal pokřtít, aby se dal zapsat jako katolík. Hlavní misie začínají až potom, kdy má používat všeho toho, co mu církev poskytuje k novému životu. V tomto procesu vnitřního obrácení má velkou funkci příklad. Dostal se do nové společnosti. Konvertité ji vždy idealizují. Doufají, že najdou v církvi i po lidské stránce prostředí, po kterém toužili. Ten idealismus se pak snadno zvrátí ve zklamání. Ti, kteří se obrátili, jsou někdy i v nebezpečí, že zase odpadnou. Proto říkáme právem, že nejdůležitější misie nejsou mimo církev, ale uvnitř, misie dobrého prostředí a autentického křesťanského života.

Všechna Ježíšova slova, která slyšíme v evangeliu se nevztahují jen na určitou skupinu lidí, ale týkají se každého z nás. Dnes slyšíme ostrou kritiku na adresu farizeů a učitelů zákona. Možná by si někdo mohl říci: "ta slova se netýkají mě, ta patří dnešním pastýřům a vůdcům, biskupům a kněžím." Těm jistě na prvním místě, ale mají vést k zamyšlení každého věřícího. Mnoho lidí dnes pociťuje hlad po duchovních hodnotách. Jsou již nasyceni materializmem, který neuspokojuje jejich duchovní touhy, a tak hledají něco nového, co by nasýtilo jejich duši. Od nás věřících očekávají, že jim v této oblasti můžeme něco nabídnout. Bohužel odcházejí kolikrát zklamání, když pozorují náš život, že jsme stejní jako oni, že naše svědectví víry není pro ně žádným podnětem ke změně jejich smýšlení, k obrácení. Kde hledat příčinu? Pán Ježíš to vidí v pokrytectví, tedy v přetvářce. Chceme se dělat možná lepšími, než jsme, neradi si přiznáme chybu, považujeme sami sebe za lepší, než jsou ti druzí, máme velké nároky na ně, ale sami na sobě nepracujeme. Dnešní tvrdá lekce nás má vést k zamyšlení, zda-li příklad našeho života není brzdou či překážkou těm, kdo Boha hledají. Pokud pociťujeme určitou vinu či smutek nebo hořkost v srdci, nemalomyslněme. Předložme to Pánu, protože on těší smutné, pozvedá ponížené a těm, kdo svých vin litují, prokazuje své milosrdenství.

ÚTERÝ 21. TÝDNE V MEZIDOBÍ - 29. SRPNA 2023

Ježíš řekl: „Běda vám, učitelé Zákona a farizeové, pokrytci! Odvádíte desátky z máty, z kopru a z kmínu, ale zanedbáváte, co je v Zákoně daleko důležitější: spravedlnost, milosrdenství a věrnost. Tohle jste měli dělat, a tamto zanedbávat. Slepí vůdcové! Cedíte komára, ale velblouda polykáte. Běda vám, učitelé Zákona a farizeové, pokrytci! Očišťujete vnějšek číše a mísy, ale uvnitř jsou plné loupeže a nezřízenosti. Slepý farizeji! Napřed vyčisti vnitřek číše, pak bude čistý i vnějšek.“ (Mt 23,23-26)

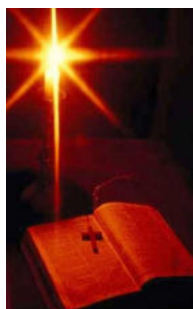

Dáváte desátky z máty, z kopru, z kmínu. Říká se, že dokonalé dílo se pozná na malých detailech. Pověstné divadlo La Scala v Miláně se chlubívalo, že nepřipustí na scénu ani v nejpodřadnější úloze někoho, kdo není pravý herec, dokonalý zpěvák. V řeholních noviciátech se zdůrazňovala tzv. cura minimorum, tj. dávat pozor na zachovávání všech maličkostí denního života. Je to jistě dobré cvičení, proti nepořádku působí léčivě. Ale naopak zase máme strach z pedantů, kteří všude, kam přijdou, objeví nedostatek a nepořádek. Jsou tu tedy dvě protichůdné tendence? Odpověď na ně není v tom, že bychom udělali jakýsi kompromis mezi důsledností a nedbalostí. Naši starost si zaslouží i velké i malé věci. Ale obojí nemá cenu než v celku životního ideálu. Komu schází smysl pro celek, nevidí cíl a jeho tzv. pečlivost je jenom snůška nesouvislých skutků. Cíl zákona Božího v židovském zjevení byla příprava ke Kristu. Co tedy pomohlo farizeům zachovávat všechno, když neviděli, k čemu to mělo být? Ale ve stejné situaci jsou dnes i mnozí hlasatelé tzv. laické mravnosti. Budují krásný zámek lidského soužití bez základů.

Cedíte komára, ale polykáte velblouda. Kdo nevidí celek, nemůže posoudit důležitost jednotlivých částí. I z čistě psychologického hlediska se vydává v nebezpečí, že přecení nedůležité a zapomene hlavní. Ale tento nedostatek mívá i příčinu morální. Noviny psaly o někom, kdo byl pravým zločincem ve válce, že v civilním životě hýčkal děti a rozdával dary. Tato sentimentální добрta mu zřejmě sloužila jako omamující prostředek, aby zapomněl výčitky svědomí. Tak se stává, že přehnaná poctivost v zachovávání jistých předpisů má vyvážit hrubá opomenutí v jiném oboru. Na náboženském poli působí tento nedostatek úsudku a postoje velmi trapně. Dodnes mu říkáme „farizeismus“, „farizejství“. Někomu, kdo se hájil, že dělá všechno jen pro slávu Boží, odpověděl zpovědník: „To naprosto nestačí. Svätý Ignác zdůrazňoval větší slávu Boží, tj. mezi mnoha dobrými věcmi umět nejdříve zachytit to nejlepší, nejdůležitější. Malé věci pak přijdou samy sebou!“

Čistíte nádobu zvenčí. Všichni moudří vědí, že vnějšek často klame. Řecká filosofie měla výraz „vnitřní člověk“, na rozdíl od „člověka vnějšího“. Bible zdůrazňuje, že jsme to, co jsme v srdci, a na to hledí Bůh, zatímco lidé soudí jenom podle vnějšku (srv. Jan 8,15). Náboženské skutky ovšem máme dělat pro Boha. Jejich hodnota je především vnitřní, neviditelná. Jak tedy skutky vnitřně prohlubovat? Duchovní knihy dávají především jednu radu: vzbuzovat a očišťovat úmysl. Dříve, než cokoliv děláme, máme se na chvíli zastavit a položit si otázku: Co mám teď dělat a proč to chci dělat? Zbožná je střelná modlitba: „Všecko pro tebe, Nejsvětější Srdce Ježíšovo!“ Nebo: „Všecko ke cti a slávě Boží!“ K. Rahner však zapochyboval o vhodnosti tak vysokých úmyslů. Radí, aby se

začalo od „spodu“. Proč jdu k obědu? Mám hlad a chuť k jídlu. Mohl bych tento životní úkon zduchovnit? Symbolicky si něco odepřu, abych ani přítom nezapomínal na Boha a jeho úmysly. Podobné myšlenky vzbudím při každé jiné práci. Tak se zájem vnější poněkud přenáší na úmysly vnitřní.

STŘEDA 21. TÝDNE V MEZIDOBÍ - 30. SRPNA 2023

Ježíš řekl: „Běda vám, učitelé Zákona a farizeové, pokrytci! Podobáte se obilným hrobům: zvenčí se zdají pěkné, ale uvnitř jsou samé kosti z mrtvých a všelijaká nečistota. Tak i vy se navenek lidem zdáte spravedliví, ale uvnitř jste samé pokrytectví a špatnost. Běda vám, učitelé Zákona a farizeové, pokrytci! Stavíte náhrobky prorokům a zdobíte pomníky spravedlivých a říkáte: 'Kdybychom my žili v době našich předků, neprovinili bychom se s nimi proléváním krve proroků.' Tak svědčíte sami proti sobě, že jste potomci těch, kdo proroky vraždili. Dovězte tedy míru svých předků!“ (Mt 23,27-32)

Obilné hroby. Krása a dobro se spojují se životem. Smrt je tedy ošklivá, přináší rozpad. Je přirozené, že se zakrývá a že se hroby zdobí. Na Východě je aspoň bílili vápnem, takže na slunci oslňovaly. V tom není nic nepřirozeného. Zlé však je, když nosí živý člověk v sobě už zárodek smrti a musí to navenek tajit. Je to smutné, ale není to jeho vina. Smrt mravní, hřích, sžírá naše srdce, rozkládá duši a pak i tělo, a to se děje dobrovolně, s naší spoluprací. Navenek však ukazují lidé pěkný a zdravý vzhled, chtějí být považováni za dobré. Tento protiklad je nepřirozený hlavně proto, že je chtěný a že se dá odstranit. Sv. Efrém se díval na lidi, kteří pláčou na hrobech svých milých, a dodává: „Slzami se mrtvé tělo nevzkřísí. Ale slzami pokání se vzkřísí mrtvá duše.“ V obrazném slova smyslu tedy nemusíme bílit, zdobit hroby, ale máme je otvírat a povolát sami sebe k životu. Těla vzkřísí Kristus v poslední den světa, duši máme křísit den co den.

Budujete pomníky prorokům. Lidé všech dob a všech národů ctí hrdiny, zvláště ty, co padli pro ideál, kteří byli zabiti pro své přesvědčení. Ta úcta se nezmenšuje proto, že je ctitelé nenapodobí. Je to něco podobného, jako když obdivujeme let ptáků, zatímco stojíme na zemi. A přece ten obdiv může být různého druhu. Pokrytecký je pláč nad hrobem někoho, koho jsme sami utrápili k smrti. V případě proroka se to stává skoro pravidelně. V biblických dějinách Bůh posílal proroky ani ne tak v těžkých dobách, jako spíš v čase, který katastrofy předcházely, kdy se lidé ještě uspávali iluzí, že jde všechno dobře. Prorok tu povstával proti všeobecnému mínění. Ohlašoval zkázu, neštěstí. To ovšem nikdo nerad slyší. Co všechno musel zažít Jeremiáš, který svým krajanům předpovídal pád Jeruzaléma! Podle osvědčeného pravidla o rozlišování duchů Dábel dává pocit bláhové jistoty a klidu těm, kdo jdou po špatné cestě ke zlu. Proroci, jsou-li praví, hlásají nutnost obrácení, tj. dát se opačným směrem. Proto se proroci „kamenují“ – touha zbavit se jich je obecné mínění.

Padne na vás trest za všechny nevinně zabitě. Při každém zřejmém zločinu a dokonce při každé nehodě se hledá viník. Je to požadavek spravedlnosti. Ale ne nadarmo se zobrazuje lidská spravedlnost se zavázanýma očima. Je přinejmenším krátkozraká. Stačí jí obyčejně najít viníka jenom jednoho, třeba i ne hlavního. Je-li potrestán, mají pak všichni pocit, že jsou nevinní. Tento způsob myšlení neodpovídá Bibli. Když se tam mluví o hříchu, bývá to v množném čísle. Zdůrazňuje se, že na prvním místě hřeší lid jako celek. Provedl-li pak zločin jednotlivec, celý národ se musí očistit. Ten hříšník totiž z něho vyrostl a je se všemi spojen. Dnešní individualistické pojetí těžko tento postoj přijímá. Pocit všeobecné viny, který je například tak silně vyvinut u Dostojevského, většina lidí považuje za nenormální. I Dábel se tedy řídí zásadou: „Rozděluj lidi a vládni!“ Bůh naopak řekl ústy „proroka“ nové doby Dostojevského: „Všichni jsou odpovědní za všechny.“

ČTVRTEK 21. TÝDNE V MEZIDOBÍ - 31. SRPNA 2023

Ježíš řekl svým učedníkům: „Bděte tedy, protože nevíte, který den váš Pán přijde. Uvažte tohle: Kdyby hospodář věděl, v kterou noční dobu přijde zloděj, jistě by byl vzhůru a nedovolil by mu prokopat se do domu. Proto i vy buďte připraveni, neboť Syn člověka přijde v hodinu, kdy se nenadějete. Kdo je tedy ten věrný a rozvážný služebník, kterého pán ustanovil nad svou čeledí, aby jim dával včas jídlo? Blaze tomu služebníkov, kterého pán při svém příchodu najde, že to dělá. Amen, pravím vám: Ustanoví ho nad celým svým majetkem. Je-li však služebník špatný a myslí si: 'Můj pán tak hned nepřijde' a začne tlouci své druhy ve službě a hoduje a popijí s opilci, přijde pán toho služebníka v den, kdy to nečeká, a v hodinu, kterou netuší; ztrestá ho a odsoudí ho ke stejnému údělu s pokrytci. Tam bude pláč a skřípění zubů.“ (Mt 24,42-51)

Bděte, nevíte, kdy Pán přijde. „Buď připraven!“ je skautské heslo. Je to i motiv biblický. Dá se mu tedy rozumět v různém smyslu, podle toho, na jakou úroveň se postavíme. Řidič v autě musí být bdělý, být připraven, že zprava někdo na křižovatce vyjede nebo že ho zleva někdo předjede. Bdělý musí být voják na hlídce. Usne-li, dostane těžké tresty. Neštěstí a přepady přijdou neočekávaně. Ale zajímavé je, že Bůh se svými dary, se svou milostí, se svými vnuknutími přichází v okamžicích, ve kterých se člověk nenadá. Písmo je plné příkladů tohoto druhu, jak ve Starém, tak i v Novém zákoně. Proč ta neočekávanost? Je zásadní rozdíl mezi funkcí stroje a setkáním dvou osob. Ve strojové práci musí být všechno propočítané, časové úseky musí být podle jisté formule. Lidé, kteří se chovají k druhým jako „mašina“, nemají přátele. Přátelský styk je svobodný, proto je plný neočekávanosti. Přítel se snaží druhého co nejčastěji překvapit. Je to ovšem překvapení v dobrém. Taková jsou i setkání s Bohem. Stane-li se toto překvapení trapnou kontrolou, znamená to, že přátelství už předtím vyprchalo.

Věrný služebník, kterému pán svěřil péči o ostatní služebníky. Podobnost evangelia nedává dojem přátelského setkání, ale spíš přísné kontroly účtů. Je totiž v souvislosti

s proroctvím o konci světa. Je proto ve stejném duchu. Jde tu o poslední konfrontaci osobního života s hlavním zákonem evangelia, tj. s láskou k Bohu a bližnímu, a ty se slily v jedno: „Co jste udělali pro jednoho z těchto mých nejmenších bratří, pro mne jste udělali“ (Mt 25,40). V tomto podobenství je tato povinnost lásky vyjádřena ve formě svěřeného úkolu, poslání. Na počátku své životní dráhy se každý mladý člověk zamyslí nad tím, čím by se chtěl stát. Je-li odpovědný, položí si i otázku, jaký je cíl jeho života, jaké dostal od Boha poslání. Je pro každého jiné, speciální, každý má jinou práci a na jiném místě. A přece všechna tato povolání mají jeden základ. Nikdo nemůže žít jenom pro sebe, ani jenom pro práci samu, ani pro umění, ani pro ideály. To všechno jsou jakoby mezníky u jedné cesty, prostředky ke splnění jednoho úkolu: Bůh nám svěřil péči o druhé. Sv. Antonín Poustevník proto právem řekl, že spása člověka „závisí na druhém“, tj. co jsme pro bližní udělali.

Špatný služebník bije druhé. Každé číslo novin nás informuje o nějakém křiklavém násilí, které se děje ve světě. Píší o tom noviny, to znamená, že jsou to fakta stále nová, je to v denících, protože se to děje denně. Čtenáři si přitom obyčejně povzdechnou: „Takový je svět!“, ale nemělo by se skončit u tohoto povzdechu, protože svět je takový, jakým ho děláme my sami. Ti, ve kterých se probudí tento pocit odpovědnosti za svět, nemyslí však hned na sebe, ale spíš na ty, kdo mají autoritu a povinnost zasáhnout. Proto se říká: „U každého zla jsou dva: jeden kdo je dělá, a druhý, kdo to trpí, kdo k tomu mlčí.“ Světci však uměli jít ještě dál: Je-li ve světě násilí a jsme-li za to odpovědni všichni, pak mám vinu především já sám. Nedokáže to ovšem pochopit každý; ale ten, komu dal Bůh milost poznat vlastní vinu, tomu dává také optimismus. Nemusí povzdychovat jako čtenář novin: „Co já tu mohu dělat?“ Ví, že může dělat pokání, aby se násilí ve světě umenšovalo a nakonec přemohlo.

PÁTEK 21. TÝDNE V MEZIDOBÍ - 1. ZÁŘÍ 2023

Ježíš řekl svým učedníkům toto podobenství: „Nebeské království je podobné deseti pannám, které vzaly lampy a vyšly naproti ženichovi. Pět z nich bylo pošetilých a pět prozíravých. Pošetilé vzaly sice lampy, ale nevezly s sebou olej, prozíravé si však vzaly s lampami také do nádobek olej. Když ženich dlouho nepřicházel, začaly všechny podrímovat a usnuly. Uprostřed noci se strhl křik: `Ženich je tady! Jděte mu naproti!` Tu všechny ty panny vstaly a začaly si upravovat lampy. Pošetilé prosily prozíravé: `Dejte nám trochu oleje, lampy nám dohasínají.` Ale prozíravé odpověděly: `Nemůžeme, nestačilo by pak ani nám, ani vám, dojděte si raději k prodavačům a kupte si.` Jakmile však odešly nakoupit, přišel ženich a ty připravené vešly s ním na svatbu a dveře se zavřely. Později přišly i ostatní panny a volaly: `Pane, pane, otevři nám!` On však odpověděl: `Amen, pravím vám: Neznám vás.` Bděte tedy, protože neznáte den ani hodinu.“ (Mt 25,1-13)

Symbol oleje. Lampa bez oleje nehoří. Je to tedy symbol smrti. Kdy vlastně nastává smrt? I lékaři rozlišují tzv. klinickou smrt a opravdový konec života. Jsou totiž jisté známky, že život v těle přestává. Je to už opravdový konec? Ale u smrti neznáme ani

začátek. Podle jedné španělské písně začíná člověk umírat už při narození. Ale tu jde o přirozený život tělesný. My křesťané věříme v život věčný, ale také ve věčnou smrt hříšných. Kdy začínají? Život se tu ztotožňuje s milostí, kterou symbolizuje olej v lampě. Kdy tedy člověk umírá? V opravdovém smyslu ztrácí život v okamžiku, kdy pozbyl posvěcující milost. Proto se říká těžkým hříchům také „hříchy smrtelné“.

Na zemi sice hříšník ještě pokračuje v životě, ale je to jen jakoby blikání posledního zbytku oleje. Tělesná smrt zjeví to, co bylo uvnitř. Je tedy velký rozdíl mezi lidmi. Vlci jsou všichni vlci, ovce jsou ovce, píše Pseudo-Makarius. Vypadají stejně a stejní jsou. Lidé však vypadají stejně jenom navenek. Uvnitř jsou buď ovce, nebo vlci, nosí v sobě život, nebo smrt.

Příchod uprostřed noci. Olej se v lampě uchovává, ale zapaluje se, až se setmí. Proto vypadají ve dne všechny lampy stejně, ať už mají nebo nemají olej. Kdy se setmí? V plném smyslu až při tělesné smrti. Ale už v tomto životě je mnoho okamžiků, ve kterých se nám zdá, že se připozdívá, že jsme v mlze, že jsme ztratili cestu. V těchto okamžicích se poznává už zde na zemi, že někdo má nebo nemá světlo milosti. Je to světlo, které sice nehoří jasně, ale přece jenom dostatečně, abychom neztratili správný směr. I velcí světcí někdy prožívali periody úzkosti. Zdálo se jim, že je nebe pro ně zavřené. Takový dojem měla i Terezička z Lisieux před smrtí. Ale přece jednu jistotu měla a mají ji všichni věřící: jistotu víry, důvěry. Nevidíme dopředu, ale přesto cítíme, že cesta, po které jdeme, je správná a že ji nemůžeme opustit. Pseudo-Makarius, kterého jsme právě citovali, popisuje tyto stavy příkladem někoho, kdo jde s lampou za větrem. Ohýnek plápolá na všechny strany, ale neuhasne. Proto si ho tím více vážíme a jsme si jisti, že se rozhoří naplno, až utichne vítr a bude klid.

Očekávání ženicha. Víra je jako skok do tmy. Tak se to alespoň zdává velkým konvertitům, když se mají konečně rozhodnout víru přijmout. Ale proč se tedy toho skoku nakonec odváží? Jeden z nich to pěkně vysvětlil. Nechápeme v tom okamžiku opravdu nic. Tma je úplná. Ale cítíme, že není prázdná. Někdo tam stojí a víme, že nás zachytí, že nespádneme, ani se neudeříme. Olej je symbol věčného světla. Ale co by bylo platné osvětit dům, kdyby byl prázdný a nikdo nás tam nečekal. Přirovnání k pannám a ženichu je příhodné, je v biblické tradici. Písmo je poselství o Bohu živém. Jeho život není v čase, není v místě. Je však věčné setkání Otce, Syna a Ducha svatého, tří osob v jednotě, v nepřístupném světle. Do toho však jsme přesto dostali přístup my, proto očekáváme v blahé naději příchod našeho Pána Ježíše Krista.

SOBOTA 21. TÝDNE V MEZIDOBÍ - 2. ZÁŘÍ 2023

Ježíš řekl svým učedníkům toto podobenství: „Jeden člověk se chystal na cesty: zavolal si služebníky a svěřil jim svůj majetek. Jednomu dal pět hřiven, druhému dvě a třetímu jednu, každému podle jeho schopností, a odcestoval. Ten, který dostal pět hřiven, hned šel, (podnikavě) jich využil a vyzískal pět dalších. Stejně i ten, který dostal dvě, vyzískal dvě další. Ale ten,

který dostal jednu, šel, vykopal v zemi (jámu) a peníze svého pána ukryl. Po delší době se pán těch služebníků vrátil a dal se s nimi do účtování. Přistoupil ten, který dostal pět hřiven, přinesl s sebou pět dalších a řekl: 'Pane, pět hřiven jsi mi svěřil, hle – dalších pět jsem vydělal.' Pán mu řekl: 'Správně, služebníku dobrý a věrný. Málo jsi spravoval věrně, mnoho ti svěřím. Pojd' se radovat se svým pánem.' Přistoupil i ten, který dostal dvě hřivny, a řekl: 'Pane, dvě hřivny jsi mi svěřil, hle – další dvě jsem vydělal.' Pán mu řekl: 'Správně, služebníku dobrý a věrný. Málo jsi spravoval věrně, mnoho ti svěřím. Pojd' se radovat se svým pánem.' Přistoupil pak i ten, který dostal jednu hřivnu, a řekl: 'Pane, vím, že jsi tvrdý člověk; sklízíš, kde jsi nesel, a sbíráš, kde jsi nerozsypal: Měl jsem strach, a proto jsem šel a tvou hřivnu ukryl v zemi. Tady máš, co ti patří.' Pán mu odpověděl: 'Služebníku špatný a líný! Věděl jsi, že sklízím, kde jsem nesel, a sbírám, kde jsem nerozsypal? Měl jsi tedy moje peníze uložit u směnárníků a já bych si při návratu vyzvedl i s úrokem, co je moje. Vezměte mu tu hřivnu a dejte tomu, který má deset hřiven. Neboť každému, kdo má, bude dáno a bude mít nadbytek. Kdo nemá, tomu bude vzato i to, co má. A tohoto služebníka, který není k ničemu, hodte ven do temnot. Tam bude pláč a skřípění zubů.'“

(Mt 25,14-30)

Nadání přirozené. Talent byla stará peněžní hodnota. Ale evangelní podobenství se tak vžilo, že už v dnešním jazyce znamená nadání, schopnosti: talent k hudbě, k poezii, vědě atd. Věříme, že jsou to dary Boží. Bůh je ovšem dává s jistým úmyslem. Proto jsme povinni přirozené talenty rozvíjet podle Boží vůle, v plánu Prozřetelnosti. Ta se však uskutečňuje v tajemství, ne mechanicky. Proto má v Božích očích někdy daleko větší cenu tzv. ztracené nadání než vysoká kariéra. Na kříži obětoval Ježíš všechny své přirozené vlohy Otci, ale tím jich nejlépe využil. Je to tedy s našimi přirozenými talenty podobně jako s tělesným zdravím. Usilujeme je zachovat, ale přijímáme, když je to z ruky Boží, i nemoc jako dar. I ta poslouží k dobrému. V přírodě přichází mnoho květů nazmar. Ale i lidská společnost udusí mnoho přirozených vloh, neposkytne jim možnost k rozvinutí. Zdá se to neuvěřitelné, ale poselství kříže dává hodnotu i těm, kteří lidsky řečeno, neuspěli. Ale i naopak: Boží prozřetelnost vynese do popředí ty, jejichž přirozené talenty nebyly vynikající. Byly však svěřeny Bohu.

Poslání a úřad. Slova talent užíváme pro vlohy, které jsou vrozené. Ale v životě nám Bůh svěřuje i jisté funkce, dává nám povolání, určuje poslání, které vyplyne z okolností, z volby. Na těch vidíme ještě jasněji, že jsou svěřené a že jsme za ně odpovědní. V dnešní společnosti je mnoho úředníků, funkcionářů. V jednom italském deníku je mnoho zajímavých myšlenek. Jakýsi úředník vyřizoval řidičské průkazy. Byla to tedy práce klidná, neměl naspěch. Až jednoho dne si uvědomil, jaké zlo může způsobit. Chudý člověk se před ním rozplakal, když mu oznámil, že bude průkaz hotov až příští týden. Živil se autodopravou. Úředník ho připravil o týdenní mzdu malým odsunutím žádosti. Tu si teprve uvědomil, že je za každou funkci kus života druhých lidí a že zdánlivě nezajímavou a monotónní práci v úřadě může způsobit mnoho dobrého nebo zlého. Podobnou zkušenost však může udělat i mechanik, který vyměňuje částku stroje, lékař, který přijímá pacienty, a všichni ostatní. Svěřená práce je „talent“, o kterém se v evangeliu tak výrazně mluví, budeme tedy za ni odpovídat Bohu.

Milost Boží. I na Druhém vatikánském koncilu byli někteří pro to, aby se víc propagoval titul Panna Maria, „Prostřednice všech milostí“. Většina byla spíš proti tomu, protože je to obsaženo v prostším termínu „Matka církve“. Kromě toho si byli biskupové vědomi, že nejsou všichni schopni dobře pochopit, co se prvním výrazem míní. Zdá se upřílišený. Ale když se mu dobře rozumí, objasní nám důležitou stránku Boží milosti. Všechny dary Boží jsou osobní a v plném slova smyslu nenapodobitelné. Ale nakolik jsou dílem Ducha svatého, milostmi, jejich cena je univerzální. Je to účast na Božím životě. Ten pak, kdo dostal život, ho nutně předává dál, protože to není dar mrtvých. Ve Starém zákoně bylo známkou Božího vyvolení mít mnoho potomků. Bezdětnost se považovala za prokletí. V Novém zákoně se nám staví před oči ideál duchovního mateřství Panny Marie. Je plná milosti a ta milost se rozlévá na celý svět. Ve stavu milosti však žijí i křesťané. Proto i oni sdílejí tento svůj talent ostatním lidem a posvěcují svět. Svatý Jan Zlatoústý proto uzavírá: „Spasí se jen ten, kdo spasí druhé, kdo zachrání alespoň jednu duši.“

PONDĚLÍ 22. TÝDNE V MEZIDOBÍ - 4. ZÁŘÍ 2023

Ježíš řekl svým apoštolům: „Nemyslete si, že jsem přišel uvést na zem pokoj; Ježíš přišel do Nazareta, kde vyrostl, a jak měl ve zvyku, šel v sobotu do synagogy. Povstal, aby předčítal (z Písma). Podali mu knihu proroka Izaiáše. Otevřel ji a našel místo, kde stálo: 'Duch Páně je nade mnou, proto mě pomazal, poslal mě, abych přinesl chudým radostnou zvěst, abych vyhlásil zajatým propuštění a slepým navrácení zraku, abych propustil zdeptané na svobodu, abych vyhlásil milostivé léto Páně.' Pak zavřel knihu, vrátil ji služebníkovi a usedl. A všichni v synagoze na něho upřeně hleděli. Začal k nim mluvit: „Dnes se naplnilo toto Písmo, které jste právě slyšeli.“ Všichni mu přisvědčovali, divili se milým slovům z jeho úst a říkali: „Není to syn Josefův?“ Řekl jim: „Jistě mi připomenete přísloví: Lékaři, uzdrav sám sebe! Udělej i tady ve svém domově to, o čem jsme slyšeli, že se stalo v Kafarnau.“ Dále řekl: „Amen, pravím vám: Žádný prorok není vítaný ve svém domově. Říkám vám podle pravdy: Mnoho vdov bylo v izraelském národě za dnů Eliášových, kdy se nebe zavřelo na tři léta a šest měsíců a nastal velký hlad po celé zemi; ale k žádné z nich nebyl poslán Eliáš, jen k vdově do Sarepty v Sidónsku. A mnoho malomocných bylo v izraelském národě za proroka Elizea, ale nikdo z nich nebyl očištěn, jenom Náman ze Sýrie.“ Když to slyšeli, všichni v synagoze vzplanuli hněvem. Zvedli se, vyhnali ho ven z města a vedli až na sráz hory, na níž bylo vystavěno jejich město, aby ho srazili dolů. On však prošel jejich středem a ubíral se dál. (Lk 4,16-30)

Všichni mu přisvědčovali, divili se milým slovům z jeho úst. Proč jsme rádi, když s námi někdo souhlasí? Je to výraz spojení, jednoty. Ta se ovšem projevuje na různých stupních. Mohou se dobře shodnout dva obchodníci, dva příbuzní, dva krajané, dva vědci, atd. Nazaretští byli rádi, že se jeden z nich stal rabbi, učitel, o kterém se všude mluvilo. Paprsek z jeho proslulosti padal i na jejich město. Z morálního hlediska má tento jev dvojí stránku. Je to výraz

soudržnosti lidí, kteří žijí pospolu v obci, v národě, a proto je to chvályhodné. Nesympatickým se tento cit stává, když se zvrhne v šovinismus. Tomu se ovšem máme vyhýbat. Ale i první stránku nesmíme zanedbávat. Často si totiž ceníme jenom to, co přichází z daleka. Lidé s cizím jménem a s cizí teorií se stávají autoritou. Bez povšimnutí nebo i s pohrdáním jednáme naopak s lidmi, kteří žijí blízko nás. I ti musejí v našich očích růst a být velkými.

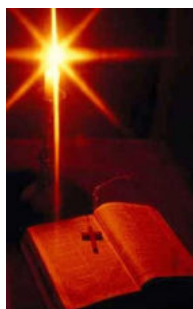
Všichni v synagóze vzplanuli hněvem. Evangelium podává jenom suchou zprávu. Nelíčí psychologicky, jak se ta změna myšlení v nazaretském prostředí stala. Ale ukazuje názorně, že bývají takové přeměny veřejného mínění nápadně prudké. Z velkého obdivu se za chvíli přeskočí k nenávisti a odporu. Divíme se tomu, ale vysvětlení není těžké. V obdivu pro druhého často není nic jiného než obdiv pro sebe sama. Chválíme řečníka, který mluví to, co myslíme my sami. Běda, kdyby řekl něco opačného. Jaký praktický závěr máme udělat z této zkušenosti? Dvojí. Je naivní spoléhat příliš na to, že s nimi lidé sympatizují. Z druhé strany je známka duchovní vyspělosti, když oceníme řeč a vystoupení druhého nejenom podle toho, jestli nám pochlebuje a staví se na naši stranu, potvrzuje naše mínění. Tak to dělají všichni demagogové. Ale jejich úspěch je podmíněn právě nevyspělostí těch, kdo je slyší. Jen láska k pravdě nás uchrání v těchto zmatcích.

Hnali ho ven z města a vedli na sráz návrší, aby ho srazili dolů. Je známkou zdravého organismu, že vyloučí, vyvrhne to, co by mu škodilo. Podobně jedná i společnost. Ale jsou i organismy nemocné. Ty pak nedovedou strávit právě to, co by je mělo posílit. Zvláště nesnášejí silné pokrmu. Společnost, kterou evangelium nazývá všeobecným názvem „svět“, nesnáší Krista a snaží se ho všemi způsoby vyloučit. Jeden historik umění sbíral staré obrazy a fotografie z doby před první světovou válkou a udělal statistiku, kolik uměleckých památek bylo po revoluci zničeno. Jsou to otřesné statistiky. Stačilo, aby to byl kostel nebo věž nebo obraz Panny Marie, a všecko bylo nemilosrdně zbořeno. Některé ulice, kdysi krásného stylu, úplně zpusťly. Když se pak někdo ptal, proč to nesmyslné řádění, vždyť kostely byly stejně zavřené, dostal odpověď: „Už pouhé znamení Kristovy přítomnosti ve světě dráždilo.“ Je to barbarství, ke kterému by se kulturní člověk neměl nikdy propůjčit. Ale možná je to ohlas toho, co se děje uvnitř v duši. Když se tam myšlenka na Krista vylučuje, pustoší se její struktura a bude potřeba pracného restaurování, aby se obnovila její краса.

Říká se, že světská sláva je jako polní tráva. Nemá cenu před Bohem. Ve světě je tomu jinak. Slavné osobnosti, mocní a bohatí lidé budou vždy středem pozornosti všech médií a tím pádem roste jejich popularita mezi lidmi. Zvláště se lidé chlubí tím, že se s takovými lidmi znají nebo je někde viděli a podobně. Většina občanů města či vesnice je hrdá na to, že právě od nich pochází někdo slavný. Tak třeba když vjedete do Nivnice na Slovácku, nemůžete přehlédnout nápis "Vítejte v Nivnici, rodišti Komenského", i když podotýkám dodnes se přesně neví, kde se vlastně narodil. To ovšem není podstatné. Pán Ježíš se stal také slavným, když udělal několik zázraků. Jeho rodáci ho přijímají s velkým nadšením, které se však velmi rychle změnilo v prudkou nenávist. Důvod této rychlé proměny veřejného mínění spočíval hlavně v tom, že Ježíš nehledal jejich přízeň, šel za svým posláním, které měl od

Otce, nechtěl jen dělat senzaci, jak si přáli, když chtěli vidět nějaký zázrak. Ježíš však prohlédl jejich myšlení a tvrdě proti nim vystupuje. Připomíná, že i Eliáš a Elizeus neudělali zázraky na izraelských vdovách a malomocných, ale na pohanech. V tom Nazareťané viděli potupení obce, jejich hrdosti a chtějí najednou Ježíše odstranit. Ježíš se pak už nikdy do Nazareta nevrátil, odešel za cizími. Vždyť on přišel kvůli chudým, nemocným, zotročeným, aby jim přinesl uzdravení, odpuštění a spásu. Podobně jako Ježíš i my si máme hledět lidí potřebných, nehledět na přízeň či nepřízeň davu, ale být skutečně velkorysími.

ÚTERÝ 22. TÝDNE V MEZIDOBÍ - 5. ZÁŘÍ 2023

Ježíš šel do galilejského města Kafarna a v sobotu tam učil. Žasli nad jeho učením, protože v jeho slově byla moc. V synagoze byl nějaký člověk, který měl v sobě nečistého ďábelského ducha. Ten vzkřikl velikým hlasem: „Co je ti po nás, Ježíši Nazaretský? Přišel jsi nás zahubit? Vím, kdo jsi: Svätý Boží!“ Ale Ježíš mu přísně rozkázal: „Mlč a vyjdi z něho!“ Zlý duch tím člověkem smýkl doprostřed a vyšel z něho, aniž mu ublížil. Na všechny padl úžas a říkali si mezi sebou: „To je něco! Svrchovanou mocí poroučí nečistým duchům, a vyjdou.“ Pověst o něm se roznesla po všech místech v tom kraji. (Lk 4,31-37)

Člověk, který měl v sobě nečistého ducha. Co jsou zlí duchové? Jaká je jejich povaha a moc? Odpověď na tyto otázky roste ve zjevení jenom pozvolna. Zlo totiž nepochopíme dřív, dokud nevíme, co je jeho opak, jaké vlastnosti má dobro. Až víme, že se všechno dobré soustřeďuje v osobě Ježíše Krista, přijímáme i tu skutečnost, že také zlo je prvek osobní, tajemství Satana, Odpůrce. Na počátku ovšem bývají představy o ďáblu neurčité. I evangelium užívá mluvy přejaté z lidových názorů té doby. Staré východní národy viděly ve světě mnoho temných sil, což jsou bytosti lidem nepřátelské, člověka přepadají, ochromují, činí ho nemocným, zbavují ho rozumu, podřizují ho neznámým, magickým silám. Zásadně to Bibli neprotirečí. Vždyť i tam se udává jako příčina všeho zla hřích. Ježíš, který uzdravuje nemoci svými zázraky nechce být léčitelem. Jen tím ukazuje, že chce odstranit i jejich první příčinu: zlo, které kazí Boží dílo ve světě.

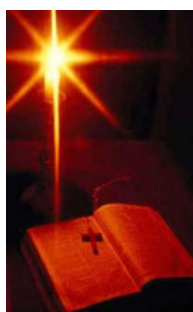
Poroučí zlým duchům. I když evangelium mluví řečí své doby, přece tu vyniká prvek, který je zvláštní pro biblické zjevení. Zlo není nějaká tragická síla, proti které by i bohové byli bezmocní. Nemůže být neosobní. Působí je zlé bytosti. Zdá se, že vládne světem, ale Ježíš nám ukazuje, že jsou přemožitelné a že jsou proti síle Boží milosti bezmocné. V životopisech svatých nás udivuje, jak málo se báli tam, kde tušili vliv zlého ducha. Sv. Jan Maria Vianney se lekl, když slyšel v noci ránu do dveří. Koupil nová kostelní roucha. Co kdyby mu je zloději přišli odcizit? Ale uklidnil se, když zjistil, že to bylo jenom jedno z obvyklých znepokojení, která mu stále působil Ďábel. Egypťští mniši šli s oblibou bydlet na místa, kde se říkalo, že je tam vliv zlých duchů. Otcové církve přirovnávají Satana k

psu uvázanému na řetězu. Může pokousat jenom toho, kdo k němu sám přijde a hladí ho. My však jsme s Kristem povoláni, abychom nad zlem vítězili.

Vím, kdo jsi, ty Boží Svatý! Tyto výroky tzv. posedlých zlým duchem nás překvapí. Obsahují vyznání Kristova Božství, ke kterému ostatní lidé ještě nedospěli. Světci však potvrzují ze zkušenosti něco podobného. Zlý duch má zvláštní průzračnost. Tuší, co je zásadně proti němu, kde se má projevit Boží moc. Sv. Ignác z Loyoly říkával, že je přesvědčen, že se má věnovat plně nějakému dílu v tom okamžiku, když vidí, že má ta práce nevysvětlitelné těžkosti a bezdůvodné nepřátele. Zlý duch tuší, že tam bude něco, co opravdu poškodí jeho vliv ve světě. Proto také Satan roznítil protivenství všeho druhu proti samému Kristu. Ale i ta byla v Božím plánu spásy světa. Sázavská legenda o sv. Prokopovi, který oral půdu a místo koní zapráhl Ďábla, je symbolická. Jenom světec donutí zlo, aby spolupracovalo k dobru.

Po neúspěšném vystoupení v Nazaretě přichází Ježíš do města Kafarnaum, které je od Nazareta vzdáleno asi 30 km. Zde vykonal nejvíce zázraků, pronesl hodně moudrých slov, zkrátka to bylo jakési střediskové město Ježíšova působení. Dnes jsme slyšeli o uzdravení posedlého. Možná si myslíme, že posedlost již není problém naší doby, protože se nejedná, jak se mylně někdo domnívá o nervovou chorobu či neurózu. Posedlí jsou totiž i dnes lidé, kteří odmítli Boha, vědomě a plánovaně šíří zlo v jakékoli podobě. Stále máme vojenské a politické diktátory, kteří zabíjejí nevinné lidi, kolik tajně organizovaných teroristických skupin, které podobně působí ve svobodné společnosti, kolik všelijakých agentur, kde vytvářejí programy devastující základní hodnoty mravnosti. Tady všude řádí zlý duch. V Kafarnau Ježíš vítězí jedním slovem nad zlým duchem. Silnější je ten, který je ve vás, než ten, který je ve světě. Jedině ve spojení s Bohem můžeme vítězit nad zlem. Modlitba, svátosti, denně živený vztah k Bohu jsou nejúčinnější bariérou proti zlu v nás i kolem nás.

STŘEDA 22. TÝDNE V MEZIDOBÍ - 6. ZÁŘÍ 2023

Ježíš odešel ze synagogy a vstoupil do Šimonova domu. Šimonova tchyně byla stížena vysokou horečkou; i prosili ho za ni. On se nad ní sklonil, pohrozil horečce, a ta přestala. (Nemocná) hned vstala a obsluhovala je. Když zapadlo slunce, všichni, kdo měli nemocné nejrůznějšími neduhy, přiváděli je k němu a on vkládal ruce na každého z nich a uzdravoval je. Z mnohých také vycházeli zlí duchové a křičeli: „Ty jsi Boží syn!“ Přísně jim to zakazoval a nenechával je mluvit, protože věděli, že je Mesiáš. Jakmile se rozednilo, vyšel ven a zašel na opuštěné místo. Zástupy ho však hledaly. Přišly až za ním a chtěly ho zadržet, aby od nich neodcházel. On však jim řekl: „Také jiným městům musím hlásat radostnou zvěst o Božím království, protože k tomu jsem byl poslán.“ A kázal v judských synagogách. (Lk 4,38-44)

Všichni, kdo měli nemocné nejrůznějšími neduhy, dopravovali je k němu. Zdraví dává pocit svěžesti a síly, proto i sebevědomí. Lidé zdraví a silní mají dojem, že se jim svět poddává. Naopak nemoc je stav slabosti, nemohoucnosti. Překáží v práci, bolest zatlačuje radost a chuť do života. A přece je i v nemoci pozitivní hodnota: sblíží nás s druhými. Dorůstající chlapec dává všem v rodině často na srozuměnou, že už je velký, že nikoho nepotřebuje, že by nejraději z domu utekl. Onemocní, a tu najednou zase objeví, jak potřebuje matku a domov. I manžele, kteří se navzájem začali odcizovat, sblíží nemoc jednoho z nich. Těžké a dlouhé nemoci mívají dobrý účinek, že sblíží člověka s Bohem. Přijde poznání vlastní slabosti a samoty, nemocný se proto má zdokonalovat v modlitbě. Když hledá útočiště u Krista, buď tam najde pomoc nebo lépe pochopí smysl svého života a uzdraví se duchovně.

Z mnohých vycházeli zlí duchové. Lidé se ve všech dobách ptali, odkud bolesti a nemoci pocházejí. Jak se tento ničivý prvek dostal do přírody, která je tak podivuhodně uspořádaná, kde je všechno tak účelné? Ve starověku panovalo na Východě přesvědčení, že nemoci posílají na člověka zlí duchové nebo bohové, které člověk urazil. Aby se nemocný vyléčil, bylo proto potřeba nejdříve vyhnat tyto zlé duchy, zbavit je moci nad člověkem. V babylonské literatuře najdeme různé formule modliteb, které k tomu měly sloužit. Léčení nemocí bylo proto především svěřeno kněžím. Dnešním lidem je toto pojetí cizí, připadá jim nevědecké, pověřivé. A přece je i v něm základní prvek pravdivý. I my věříme, že mají nemoci a bolesti kořen mravní a náboženský. Bible nás učí, že svět, který vyšel z rukou Stvořitele, byl dokonalý, neporušený. Nemoci jsou odlesk našeho narušeného poměru k Bohu, odcizení od prvního zdroje života. Tu je tedy potřeba sjednat nápravu na prvním místě.

Nemoc a hřích. Všeobecný náboženský cit hledá souvislost nemoci s hříchem, zla fyzického se zlem morálním. Proto se i v Bibli považuje nemohoucnost člověka za Boží trest. U Židů to byla především nevěrnost v zachovávaní smlouvy s Hospodinem, je to tedy trest. Ale tresty Boží, jak říkají teologové, jsou i v tomto světě „medicinální“, slouží jako lék. Ten pak je především duchovní. Nemoc má vést na prvním místě k poznání hříchu. Nemocný si má položit především otázku: „V čem chybují, že mně Bůh omezuje plnost života?“ Často se skutečně dostaví uzdravení až po rozhodnutí, že vynaložíme své síly užitečněji a poctivěji. Z druhé strany však nás Písmo varuje, abychom nebrali souvislost nemoci s hříchem příliš mechanicky. Není totiž jenom trestem za vlastní chyby. Jsme součástí hříšného světa, který se od počátku od Boha vzdálil. Naše vlastní slabost se má pak stát příležitostí obnoveného sblížení.

Evangelista sv. Lukáš, "Pěvec milosrdné Boží lásky" - jak o něm napsal Dante, nám v evangeliu vypráví o četných uzdraveních, která Pán na nemocných vykonal. My se však ptáme: co je příčinou nemoci vůbec nebo nemoci mé? Z Bible víme, že svět vyšel z rukou Stvořitele dokonalý, nemoc, bolest a smrt přišla až skrze hřích prvních lidí. Mohli bychom říci, že nemoc je skutečně trestem za hřích. Musíme ji však chápat ve smyslu léčebném - tedy, Bůh nám

skrze naše nemoci a bolesti chce pomoci, abychom lépe naplňovali své poslání, dospěli k rozhodnutí, že chceme své síly vynakládat užitečněji a poctivěji. Nesmíme to brát však příliš mechanicky, že bychom si řekli: "co jsem udělal tak hrozného, že mě tak trestá? Nejsme totiž individualisté, ale jsme součástí hříšného světa. Tedy i naše utrpení je velkou příležitostí, jak pomáhat třeba svým nejbližším duchovně. Jinak hledejme svou sílu v modlitbě. Bůh nám dá buď uzdravení, a pokud ne, tak vždycky nás uzdraví duchovně, abychom lépe chápali smysl svého života. Tak jako železo se taví a stává se z něho ušlechtilý kov, tak i utrpení je takovou očistnou výhní, v níž se zušlechťuje naše duše.

ČTVRTEK 22. TÝDNE V MEZIDOBÍ - 7. ZÁŘÍ 2023

(Jednou) stál Ježíš u Genezaretského jezera, lidé se na něho tlačili, aby slyšeli Boží slovo. Tu spatřil u břehu stát dvě lodě. Rybáři z nich vystoupili a prali sítě. Vstoupil na jednu z těch lodí, která patřila Šimonovi, a požádal ho, aby trochu odrazil od břehu. Posadil se a z lodi učil zástupy. Když přestal mluvit, řekl Šimonovi: „Zajed' na hlubinu a spusťte sítě k lovení!“ Šimon mu odpověděl: „Mistře, celou noc jsme se lopotili, a nic jsme nechytili. Ale na tvé slovo spustím sítě.“ Když to udělali, zahrnuli veliké množství ryb, že se jim sítě téměř trhaly. Dali znamení společníkům v druhé lodi, aby jim přišli na pomoc, a ti přijeli. Naplnili obě lodě, až se potápěly. Když to Šimon Petr viděl, padl Ježíšovi k nohám a řekl: „Pane, odejdi ode mě: jsem člověk hříšný!“ Zmocnil se ho totiž úžas – a také všech jeho společníků – nad tím lovem ryb, které chytili; stejně i Zebedeových synů Jakuba a Jana, kteří byli Šimonovými druhy. Ježíš řekl Šimonovi: „Neboj se! Od nynějška budeš lovit lidi.“ Přirazili s loďmi k zemi, nechali všeho a šli za ním. (Lk 5,1-11)

Na tvé slovo spustím sítě. Povolání sv. Petra zapadá do prostředí, ve kterém vyrostl. Stalo se to uprostřed jeho povolání, při normální práci. Ale nebylo to v nejpříhodnějším okamžiku. Při každé práci jsou chvíle, kdy se nedaří, kdy neúspěch působí rozmrzelost a nechut'. Rybáři žijí z lovu. Tu noc však nic do sítí nechytili. Když se díváme nazpět do Starého zákona, zjistíme, že všechna velká Boží povolání se stala v podobné situaci při práci, ale obvykle v době poroby, pohromy. Tehdy nějaký obvyčejný člověk uslyší hlas Boží, uvěří mu a zjistí, že to, co nešlo, najednou má úspěch. Vypadá to někdy i docela všedně. Petr uvěřil Ježíšovu slovu a síť se najednou naplnila rybami. Je to velký zázrak? To mohl lépe posoudit on sám než my. Ale v tom okamžiku Petr pochopil základní pravdu: za vším, co se děje, je Boží slovo, a to řídí svět. Obrátí-li se Bůh svým slovem ke mně, nemohu udělat nic lepšího a důležitějšího, než to slovo přijmout a jít za tím hlasem. Vzápětí se potvrdí, že to bylo správné.

Neboj se! Od nynějška budeš lovit lidi. To, k čemu Kristus Petra volal, bylo na počátku velmi banální. Týkalo se to rybolovu. Ale vzápětí přichází povolání nesrovnatelně vyšší. Bůh zkouší naši poslušnost nejdříve v malých věcech. Ten, kdo je věrný v malém, časem je ustanoven k tomu, aby vykonal něco velkého (srv. Mt 25,23). U těch, kdo usilují

o světskou kariéru, tomu bývá často obráceně. Mají veliké plány, organizují kolosální podniky a končí nepatrným úspěchem. Zachytit Boží slovo neznamená rozvíjet obdivuhodné teorie. Je to malé seménko, které pak roste samo do výše. Velcí světcí, kteří založili hnutí a řeholní společnosti, obyčejně neměli plán něco založit. Sv. František z Assisi začal jenom tím, že opravoval rozpadlý kostelík. Nakonec restauroval celou církev. Nejlepší metoda, jak sledovat Boží plány, je tedy dělat dobře to, co mi dnes Bůh ukládá. Je to malé a bezvýznamné? Jistě to bude časem veliká věc.

Pane, odejdi ode mne, jsem člověk hříšný! I tato věta je charakteristická pro všechny, kdo si uvědomili, že je Bůh volá. Když dá Bůh úkoly veliké, člověk si uvědomuje, že k tomu nestačí. Ale i tu se časem pochopí, že má Bůh zvláštní metodu, odlišnou od lidského postupu. My začínáme totiž jinak. Má-li se něco dělat, hledá se ten, kdo má k tomu nejlepší vlohy. I pro malé práce je nejlepší řemeslník ten, který to nejlíp umí. Pro zpěv volíme toho, kdo má nejzvučnější hlas. Volba povolání je tedy až na druhém místě. Na prvním jsou schopnosti. Bůh postupuje jinak. Nejdříve někoho povolá a pak mu zaručí, že s ním bude a dá to, co k tomu bude nutné. Kdyby si byl Bůh vyvolil k obrácení římské říše velkého filosofa, píše sv. Augustin, mysleli bychom, že jsme se stali křesťany pro moudrá slova filosofa. Ale vyvolil si rybáře. Proto víme, že nás skrze jednoduchého nevzdělaného člověka povolal ke spáse sám Bůh.

Říká se, že z maličností jsou velké věci. Také Písmo svaté to potvrzuje větou, kdo je věrný v maličkosti, bude věrný i ve velké věci. Šimon Petr dal na Ježíšovo slovo. Spustil síť do moře, i když si asi on sám i jeho společníci mysleli, že nemají šanci nic chytit. A stalo se něco nečekaného. Obrovský úlovek na jedné straně a duchovní povolání na straně druhé, a můžeme říci zrod Církve, která stojí na apoštolu Petrovi a trvá dodnes. Svatý František z Assisi začal tím, že opravoval rozpadlý kostelík a nakonec restauroval celou církev a jeho duch žije ve františkánských společenstvích dodnes. A tak i my snažme se dělat dobře, co mi dnes Bůh ukládá. Může to být malé a bezvýznamné, ale časem to bude velká věc.

PÁTEK - 8. ZÁŘÍ 2023 - SVÁTEK NAROZENÍ PANNY MARIE

Rodokmen Ježíše Krista, syna Davidova, syna Abraháмова. Abrahám byl otec Izákův, Izák otec Jakubův, Jakub otec Judy a jeho bratří. Juda byl otec Fáresa a Záry – jejich matka byla Tamar. Fáres byl otec Chesronův, Chesron otec Aramův, Aram otec Aminadabův, Aminadab otec Násónův, Násón otec Salmónův, Salmón otec Boazův – jeho matka byla Rachab. Boaz byl otec Obédův – jeho matka byla Rút. Obéd byl otec Jesseův, Jesse otec krále Davida. David byl otec Šalomounův – jeho matka byla žena Uriášova. Šalomoun byl otec Rechabeamův, Rechabeam otec Abijáhův, Abijáh otec Asafův, Asaf otec Josafatův, Josafat otec Jorámův, Jorám otec Uzijáhův, Uzijáh otec Jotamův, Jotam otec Achazův, Achaz otec Ezechiášův, Ezechiáš otec Manasesův, Manases otec Ámonův, Ámon otec Jošijáhův, Jošijáh otec Jechonjáhův a jeho bratří za babylonského vyhnanství. Po babylonském vyhnanství Jechonjáh byl otec Šealtielův, Šealtiel byl otec Zorobábelův,

Zorobábel byl otec Abiudův, Abiud Eliakimův, Eliakim Azórův, Azór Sádókův, Sádók Achimův, Achim Eliudův, Eliud Eleazarův, Eleazar Matanův, Matan Jakubův, Jakub byl otec Josefa, muže Marie, z které se narodil Ježíš, nazývaný Kristus. S narozením Ježíše Krista to bylo takto: Jeho matka Maria byla zasnoubena s Josefem. Ale dříve než spolu začali bydlet, ukázalo se, že počala z Ducha Svatého. Protože její muž Josef byl spravedlivý a nechtěl ji vydat pohaně, rozhodl se tajně se s ní rozejít. Když už to chtěl udělat, zjevil se mu ve snu anděl Páně a řekl: „Josefe, synu Davidův, neboj se k sobě vzít svou manželku Marii. Vždyť dítě, které počala, je z Ducha Svatého. Porodí syna a dáš mu jméno Ježíš; on totiž spasí svůj lid od hříchů.“ To všechno se stalo, aby se naplnilo, co řekl Pán ústy proroka: ‘Hle, panna počne a porodí syna a dají mu jméno Emanuel’, to znamená ‘Bůh s námi’. (Mt 1,1-16.18-23)

Rodokmen Ježíše. Podle Starého zákona pokračuje historie člověka v jeho potomstvu. Tam se naplní smysl jeho života a jeho práce. Proto Matouš představuje Ježíšovo narození jako zakončení svatých dějin, plnost času (Gal 4,4). Podle apokalyptické Knihy Henochovy přišel Mesiáš v sedmém týdnu od povolání Abraháмова. Tato myšlenka možná inspirovala i Matouše k tomu, aby vyjmenoval třikrát čtrnáct praotců Ježíšových, tj. šestkrát sedm, tedy šest „týdnů“ před započítáním sedmého, svatého. Celé dějiny Izraele tedy tvoří jednotu, je to jakoby jeden organismus, který pozvolna roste do koruny, do květu a do plodu; tím je Kristus, „výhonek z Jesseova kořene“ (srv. Řím 15,12). Tuto živou jednotu měl na mysli sv. Pavel, když zdůrazňuje křesťanům, že jsou s Kristem „jedno tělo“ (Kol 1,18). Bohužel rozumíme tomuto přirovnání obvykle jen horizontálně: dnes my, kteří současně žijeme, tvoříme nadpřirozenou i přirozenou jednotu. Semité mysleli víc dynamicky, dějinně: jsme jedno tělo s těmi, co byli před námi a co budou po nás. Ježíš vyšel z rodokmenu Abraháмова, my zase z rodokmenu Krista. Platí tu tedy jakési nadpřirozené duchovní zákony dědičnosti: vychází do světa z nás a my z něho.

Rodokmen duchovní. Důležitost rodokmenů v Písmu plyne ze samého pojetí stvoření. Biblický Bůh je živý, stvořil tedy i člověka živého, nositele a dárce života. To se vyjadřuje v Genesi Božím požehnáním: „Bůh stvořil člověka jako svůj obraz, jak obraz Boží ho stvořil, stvořil je jako muže a ženu. Bůh jim požehnal slovy: ‚Plodte a množte se, naplňte zemi a podmaňte si ji‘“ (Gn 1,27-28). Starý zákon rozuměl tomuto příkazu především hmotně. Proto se od samého počátku slaví plodnost žen, úloha matky k zachování národa. Už Eva se raduje, že z vůle Boží porodila prvního syna (srv. Gn 4,1). Bezdětné matky ve Starém zákoně pláčou, že byly vyloučeny z Božího požehnání. Ale mnohé z nich, od Anny, matky proroka Samuela (1 Sam 1), až po Alžbětu, matku Jana Křtitele (Lk 1), jsou předzvěstí nové duchovní plodnosti, kterou uskutečňuje Kristus v církvi. I tu je neustálá řada otců a matek, těch, kteří duchovně působí na druhé, aby vyrostli v plnost Božích dětí. Druhý vatikánský koncil upozorňuje rodiče na tuto povinnost být svým dětem rodiči i ve smyslu duchovního růstu.

Hledání identity. Jde o moderní termín, ale vyjadřuje program zdravého životního vývoje: proces posilování těch prvků, které k organismu patří, a vylučování škodlivých a oslabujících. Velcí malíři se vyznačují tím, že nanesou na plátno všechny črty, které k obrazu patří, a vyloučí to, co s ideou a její formou vyjádření neharmonizuje. I člověk tak

dělá v životě. Bohužel může ten princip uplatnit egoisticky a materialisticky. Vybírá si např. jenom to, z čeho má peněžní zisk, nebo to, co ho osobně těší, co se mu самому líbí. Křesťanství nás učí, že jsme jedno tělo v Kristu. Naše vlastní identita je tedy v souvislosti s ostatními a ve vztahu k nim. V církvi se to projevuje tím, že žije s tradicí. „Jako katolík mám zkušenost dvou tisíc let,“ říkal jeden křesťanský myslitel, „chci prožívat v sobě všecku duchovní krásu, kterou přede mnou prožili světci a géniové křesťanství.“ Je známé, že příslušníci velkých národů mívají zvláštní sebevědomí, cítí oporu těch, z nichž pocházejí. Ale je to jen náznak. Pravou oporu, sílu a sebevědomí čerpáme ze spojení všech v Kristu.

Josef - muž spravedlivý. Všichni čestní lidé milují spravedlnost. Nemají však o ní všichni stejný pojem. Český výraz naznačuje, že je spravedlivý ten, kdo miluje právo. Ale kde je právo? V naší společnosti je většinou už psané, stanovené v zákonech. Proto je spravedlivý soudce ten, který správně aplikuje zákony. Soukromé právo mezi dvěma nebo několika osobami se specifikuje smlouvou. I ta bývá psaná. Obyčejně jsou tam podmínky z obou stran. Vy se zavazujete, že ... A proto budu já povinen k tomu a k tomu. U kočovníků ovšem listiny zřídka existovaly. Smlouva se uzavírala prostým příslibem. Já vám slibuji. Vy slibujete mně ... V této situaci byl spravedlivý ten, kdo svůj příslib dodržel. Podvodník jej zapřel, necítil se zavázán. Tak tomu bylo mezi lidem. Ale izraelský národ měl něco zvláštního: uzavřel smlouvu se samým Bohem. Slíbil zachovávat jeho příkazy a Bůh slíbil ochranu a v budoucnu Mesiáše. Spravedliví Židé byli ti, kdo tuto smlouvu zachovávali. Bylo jich mnoho? Josef byl jeden z mála. A proto se on dostal tak blízko k uskutečnění velkého příslibu, k příchodu Mesiáše. Věrnost Bohu má velkou odměnu.

Spravedlnost Boží a lidská. Smlouva je mezi dvěma stranami. Nedodrží-li podmínky jedni, jsou osvobozeni od povinnosti druhí. Platí to i ve smlouvě mezi Bohem a lidmi? Tento problém se stal hlavním tématem kázání proroka Ozeáše. Židé nedodrží Boží zákon, tedy ani Bůh je nebude už nadále ochraňovat. Kdyby to měl rozhodnout spravedlivý soudce, dal by za pravdu Bohu. „Slyšte slovo Hospodinovo, synové izraelští! Hospodin vede při s obyvateli země, protože není věrnost ani milosrdenství ani poznání Boha na zemi“ (Oz 4,1). Výsledek? „Můj lid zajde, protože odmítá poznání. Ty jsi zavrhl poznání a já zavrhuji tebe; nebudeš mým knězem. Zapomněls na zákon svého Boha, i já zapomenu na tvé syny“ (Oz 4,6). A přece to nejsou poslední prorokova slova. Bůh není spravedlivý jenom lidsky, ale svým zvláštním způsobem. On ze své strany slib dodrží, i když k tomu není povinen. Důvod: „Neboť jsem Bůh, a ne člověk, jsem Svatý uprostřed tebe, a nevzplanu hněvem“ (Oz 11,9). Milosrdenství je tedy vyšší druh spravedlnosti, je věrností svému vlastnímu slibu, své lásce.

Josef muž spravedlivý chce potají propustit Marii. Na první pohled se nám zdá, že slova spolu nesouvisí. Maria se zdá být nevěrnou. Josef neužívá svého práva, aby ji potrestal, ale zachovává se milosrdně. Jeho spravedlnost tedy je vyšší než lidská, je podobná spravedlnosti Boží. A dostane se mu za to velké odměny. Je první uveden do tajemství vykoupení, vtělení, vrcholného skutku Božího milosrdenství. Všimněme si i zvláštní okolnosti. Izraelský lid jako dav je Bohu nevěrný, a přesto jeho hlavní představitel, farizeové a zákoníci, se považují za spravedlivé. Maria je naopak nejčistší a Bohu nejoddanější, a padne na ni podezření z nevěrnosti. I tento protiklad je zvláštní znamením. Nový zákon bude skrytý v srdcích lidí. Navenek budou věřící posuzováni, nepochopeni. Bůh odhalí skrytou pravdu jenom těm, kdo toho budou hodni.

SOBOTA 22. TÝDNE V MEZIDOBÍ - 9. ZÁŘÍ 2023

(Jednou) v sobotu procházel (Ježíš) obilím. Jeho učedníci trhali klasy, rukama je vydrolovali a jedli. Několik farizeů namítalo: „Proč děláte, co se v sobotu nesmí?“ Ježíš jim odpověděl: „Nikdy jste nečetli, co udělal David, když měl hlad on i jeho družina? Jak vešel do Božího domu, vzal posvátné chleby, jedl sám a dal i své družině? A ty přece smějí jíst jenom kněží!“ A řekl jim: „Syn člověka je pánem nad sobotou.“ (Lk 6,1-5)

Učedníci vydrobovaly klasy a jedli v sobotu. Těžko si dnes dovedeme představit, že by takovou nevinnou pastvu dnes někdo považoval za těžkou práci, která ruší sváteční klid. Ale víme, že farizeové byli v zachovávaní předpisů a tradic úzkostliví. Je v tom něco zlého? I dnes chválíme úředníka, který má všechny dokumenty ve vzorném pořádku, účetního, kterému všechny účty souhlasí. Ale chvála těmto lidem patří jenom z pohledu dobré a spravedlivé veřejné správy. Je tak obdivuhodný i úředník, který za války vedl v pořádku archivy gestapa? Smysl všech zákonů je ochrana života a proto je v nich stupnice hodnot. V životě nižší ustupuje vyššímu. Ruka se nastaví ráně, aby chránila oko, matka se vydá v nebezpečí pro dítě. Toto hodnocení musí proniknout i do rozumného zachovávaní předpisů a tradic. Bez rozvážnosti, prohlásil už sv. Antonín Poustevník, se ctnosti zvrhnou v neřesti.

David jedl posvátné chleby v domě Božím, když měl hlad. Dala by se proti této zásadě pozvednout námitka, že tato rozvážnost se dá aplikovat jenom na předpisy lidské, ne na zákony Boží. Židé pak byli pevně přesvědčeni, že všechno, co je v Písmě předepsáno, je původu Božího. Není radno si slova Boží přizpůsobovat podle svých vlastních požadavků. Už velký židovský filosof Filón z Alexandrie a první Otcové církve se touto otázkou zabývali. Setkali se totiž s řeckou filosofií a tam platila jako první zákon zásada: „Žij podle požadavků přirozenosti!“ Slyšíme to ostatně i dnes velmi často. Otcové církve tu však nevidí rozpor. I přirozenost je od Boha a její požadavky, jsou-li opravdové, jsou Boží. Kristus o tom nespekuluje, ale ukazuje to názorně na příkladu Davidově. Ten neváhal přestoupit zákony liturgické proto, aby si zachoval život, jak k tomu vede zákon přirozený.

Syn člověka je pánem i nad sobotou. „Zákony jsou pro nás a ne my pro zákony.“ Tato zásada, jak se zdá, plyne z předcházejícího. Ale víme ze zkušenosti, že se jí ohánějí všichni podvodníci, kteří se vyznají v umění obcházet zákony k vlastnímu zisku. Je tedy člověk opravdu pánem nad zákonem? Je, ale v podobném smyslu, v jakém je i pánem nad přírodou. Smí ji užívat k svému dobru, ale nemá právo jí zneužívat tak, aby ji ničil a pustošil. Lékař, který v neděli operuje nemocného, aby mu zachránil život, jistě neruší sváteční klid. Ví, že ten musí ustoupit před vyššími požadavky lásky. Kdo má těžkou námahu před sebou, neruší půst tím, že se posílí tak, aby úkol zvládl. Je pánem lodi, kdo ji dovede bezpečně do přístavu, ne ten, komu se zvrátila. Tak je i člověk pánem zákonů, když je používá tak, aby se dospělo k tomu cíli, ke kterému jsou dány. Pro křesťany pak je smysl všech zákonů život s Kristem a v Kristu.

FRANZ JÄGERSTÄTTER - +9.8.1943 ✖ 80 ✖ 2023

Sedlák, který se postavil Hitlerovi ve jménu Božím

Byl to obyčejný člověk, rakouský sedlák s manželkou a třemi dcerami, pracant a horlivý katolík – i když v mládí poněkud nevázaný -, který během hrůzných let, kdy si Hitler podrobil skoro celou Evropu a přivedl ji na okraj propasti, měl odvahu postavit se nacizmu, zatímco ostatní mlčeli anebo ještě hůře, souhlasili. Nikoli však velcí duchové, jako židovská karmelitka Edith Stein, která v dubnu 1933 psala papeži Piu XI. o utrpení katolíků tváří v tvář tragédii židovského národa, kterou rozpoutalo nacistické šílenství, či luterský pastor Dietrich Bonhoeffer, který předchozího 10. února během rozhlasového vysílání – které kvůli tomu bylo okamžitě přerušeno – upozorňoval, že je hrozbou pro *polis* (společnost), jestliže a pokud *Führer* (vůdce) vyžaduje absolutní poslušnost (modloslužbu), a tak se z něj stává *Verführer* (svůdce). Ale s ohledem na tyto prestižní odpůrce, je příběh Jägerstättera působivý navíc tím, že jde o prostého člověka, který nebyl angažován v žádných opozičních hnutích. Jen díky modlitbě a každodenní

meditaci Písma svatého dokázal poznat svou odpovědnost a do krajnosti naplnit to, k čemu jej nabádala víra a správné poznání, tváří v tvář vizi ateistického a násilného světa, jakou byla ta nacistická. V roce 1942 napsal: „Jsem přesvědčen, že se nedá říci, že by bylo zločinem anebo hříchem odmítnout, jako katolík, vojenskou službu. I když to vede k smrti, není snad křesťanstějším přinést v oběť sebe sama, než muset kvůli tomu, abych si zachránil život, napřed zabít druhé, kteří mají koneckonců právo žít?“

Tento Jägerstätterův postoj byl rozhodně hlasem mimo chór; nešel ve šlépějích mnoha „skrčků“, co sklopili hlavu a kráčeli, jak diktoval režim. On však šel cestou víry a oběti, protože v Bibli, kterou tolik miloval, svatý Petr říká: „I kdybyste měli trpět pro spravedlnost, jste blahoslavení! Nebojte se jich, když vám vyhrožují, a nedejte se zneklidnit. Mějte v srdci posvátnou úctu ke Kristu jako k Pánu a buďte připraveni obhájit se před každým, kdo se vás ptá po důvodech vaší naděje“ (*1Pt 3,14-15*). A mluvíme-li o něm ještě dnes, je tomu tak proto, že tento příklad – podobně jako i jiných odpůrců – nejen dokazuje, že i v těch nejtemnějších letech XX. století nescházely hvězdy, co předcházely úsvitu nového světa, ale také proto, abychom všichni, vždy a za všech okolností nacházeli způsob, jak dát zvítězit pravdivému vědomí, jež vychází z „křesťansky inspirované“ etické odpovědnosti a proto je „jiné“, než panující proudy: je to etika „vyšší a poslední“ odpovědnosti, která se staví proti oné „přirozené a předposlední“ slepé poslušnosti, uložené režimem a hájené falešnými dobovými učiteli.

Obyčejný život

Franz se narodil 20. května 1907 v St. Radegund, osadě v Horním Rakousku, jako nemanželský syn rodičů, kteří si nemohli vzít, protože byli příliš chudí. Po smrti otce, v době první světové války, se matka Rosaria Huberová znovu provdala a to za statkáře

Heinricha Jägerstättera, který malého Franze adoptoval a dal mu své příjmení. Po prvních létech strávených s babičkou, ženou láskyplnou a velmi zbožnou, se přestěhovali do nového domu, kde si Franz vášnivě zamiloval četbu: knihovna adoptivního otce mu totiž skýtala spoustu historických a náboženských knih. V roce 1927, tehdy už dvacetiletý, opouští rodnou ves a odchází za prací do štyrských dolů. Tady prožil hlubokou náboženskou krizi, rozmařile trávil čas zábavou, s kamarády, a jízdami na motorce – byl prvním, kdo si ji v St. Radegundu koupil – a dívkami. 1. srpna se stal otcem dcery¹, kterou měl se služebnou, která žila nedaleko jejich statku. Hned nato ze vsi odešel do jakéhosi Dobrovolného exilu, kterým začala jeho konverze.

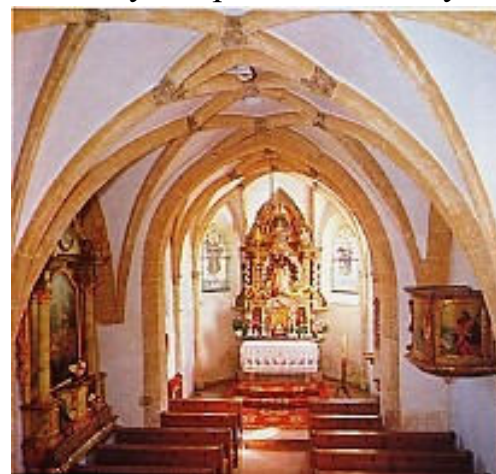
Franz tak za sebou nechal „mladistvé nerozváženosti“ a definitivně obrátil list v roce 1936, kdy se oženil s Františkou Schwaningerovou, hluboce nábožensky založenou dcerou rolníka a vydal se s ní na svatební cestu do Říma, při níž během generální audience dostali požehnání od Pia XI., papeže, jenž krátce nato vydal encykliku *Mit brennender Sorge* proti nacizmu. Manželství a pozitivní vliv ženy jej hluboce proměnily. Velkou radostí mu bylo narození tří dcer. Rostla i jeho náboženská horlivost, takže farář Fürthauer – který si všiml, že chodí den co den na mši svatou a ke svatému

přijímání – jej učinil sakristánem farního kostela. A Franz byl kostelníkem vsukutku příkladným: bedlivě se staral o posvátná roucha i liturgický prostor, pravidelně se modlil a dokonce přestal chodit i do hospody, aby neupadl do starých omylů, ale především, aby se nenechal zatáhnout do politických diskuzí, které se týkaly nacizmu.

Ještě předtím, než bylo obsazeno Rakousko (11. března 1938) se otevřeně vyslovil proti Hitlerovi a jeho metodám, takže když nadešla chvíle voleb, kdy se rozhodovalo o *Anschluss* (připojení Rakouska k *Reichu*), překročil práh volební místnosti pouze na naléhání manželky, která se obávala odvetných opatření, která by na

ně dopadla, a vhodil do urny čistý lístek. Když nad tím po čtyřech letech uvažoval, napsal: „Mnozí mají za to, že se Rakousku a Bavorsku nic nestane, i kdyby válka v Německu dopadla špatně. Spíše se ale ptejme, čím jsme si my Rakušané a Bavoři zavinili, že máme nacionálně socialistickou vládu místo křesťanské. Spadl nám snad nacionální socializmus z nebe? ... Jsem přesvědčen, že na jaře 1938 tomu nebylo jinak, než o Velkém pátku před 1900 lety, kdy si měl židovský

¹ Franz povždy udržoval s dcerou Hildegardou dobré vztahy; dokonce ještě z vězení psal manželce, aby jí poslala peníze, protože ji vždy ekonomicky podporoval.

národ zvolit mezi nevinným spasitelem a zločincem Barabášem“².

Ve svém disentu pokračoval i nadále, kmotřenci zakázal vstoupit k „Hitlerově mládeži“ a vrátil rodinné poukazy pro děti, na něž měli nárok, a odmítl mimořádnou subvenci, která se toho roku poskytovala rolníkům jako odškodnění za krupobití, co poničilo úrodu. Také tímto způsobem Franz směřoval k plnému nesouhlasu, který jej stál život. Rozhodnutí spadá do let 1940-41, do doby povinného rukování do *Wehrmachtu*: tato zkušenost v něm vymýtila i tu nejmenší pochybnost a jasně ukázala, že nacismus není slučitelný s jeho vírou. Poté, co nakrátko oblékl uniformu, byl poslán domů kvůli „nenahraditelnosti“ – „povolaný“ byl v tehdejší době považován za „nenahraditelného“ pokud byl jediným živitelem rodiny – a znovu se jal pracovat na statku, který zdědil po otci, s jistotou, že jej už další povolání na frontu nečeká.

Překážky na cestě odporu

V jeho denících čteme tyto úvahy: „je naší povinností prosit Boha, aby nám dal či uchoval zdravý rozum, který by nám dal pochopit koho a kdy máme poslouchat. Je třeba vždy a především umět rozlišovat mezi státem a stranou. Je velmi politováníhodné, že v této době i mezi katolíky je spousta takových, co jsou poslušní věci, kterým by se měli postavit a staví se jiným, které by naopak měli zachovávat“³. Měl za to, že jediným způsobem, jak do detailu zachovávat evangelium je: ctít smysl pro odpovědnost za vlastní činy, ukázat zlovolnému režimu – který si podmanil německou inteligenci – že ještě lze zůstat lidmi a křesťany. O tom všem, včetně záměru neodpovídat na povolání do zbraně, mluvil se svým novým farářem Karobathem, který se mu různými argumenty snažil ukázat zbytečnost eventuální oběti. Vše bylo marné: Franz, který v těchto důvodech spatřoval „prozíravost pouze lidskou, až příliš lidskou“, zůstal ve svém odhodlání neochvějný.

Aby získal odlišný názor, šel až do Enns, kde strávil celý den s jiným knězem, otcem Taimerem, jemuž přeložil pochybnosti, co se mu honily v hlavě. Je morálně přípustné podílet se na nacistické válce, i přesto že ji chápeme jako nespravedlivou? Anebo je nevyhnutelná volba mezi být katolíky nebo nacisty? I tento kněz mu radil, aby se podřídil, a přece – jak čteme v diářích – on se přesvědčit nedal⁴. Vědom si toho, že Bůh prikazuje poslouchat představené, i když nejsou křesťany – ale pouze pokud nepřikazují něco mylného, protože je naší povinností poslouchat více Boha než lidi, - napsal: „Vzhledem k tomu, že máme svobodnou vůli, nevěřím, že by nás Bůh měl za hříšníky, kdybychom se konečně rozhodli změnit ono osudné ‘ano’, kterého mnozí už litovali, v ‘ne’“⁵. Jeho názor

² A pokračoval: „Zeleným čtvrtkem pro nás Rakušany byl nešťastný 10. duben (datum anexe). Tehdy se rakouská Církev nechala uvěznit a v poutech leží dosud: dokud se na toto ‘ano’ - jež mnozí katolíci vyslovili váhavě a ze strachu - neodpoví důrazným ‘ne’, už pro nás žádný Velký pátek nebude“.

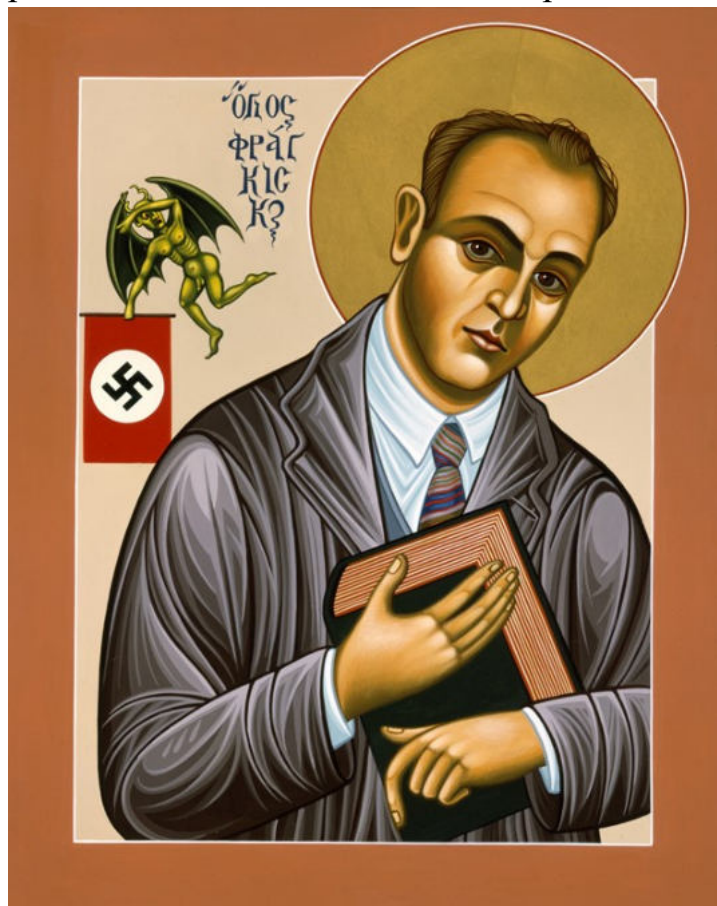
³ A dále: „Jsme strhováni mocným proudem, jímž se necháváme unášet my všichni němečtí katolíci a jemuž bychom se měli postavit; dokud v něm zůstáváme, je jedno, zda-li jsme do proudu spadli sami anebo nás strhli jiní. Abychom se šťastně vrátili na druhý břeh, nezbyvá než plavat proti proudu“.

⁴ Franz se obrátil dokonce i na biskupa v Linzu, mons. Fliessera, ale ani od něj nedostal odpověď, která by jeho opozici schvalovala.. Hořké konstatování. Fliesserův předchůdce, mons. J.M.Gfoller, emeritní biskup od roku 1941, však byl příkrým odpůrcem nacizmu.

⁵ Zmínka *referenda* na jaře 1938: ale nacistická propaganda zmátla hlavy i srdce, takže Rakušané „si počinají v rozporu se svým vlastním chápáním poslušnosti; poslušnost však nemůže vést k páchání nepravostí v jejím jménu“.

nezměnily ani prosby příbuzných a přátel, i když výčitky, - že nemyslí na matku, manželku a dcery, že je pyšný, že chce nesmyslným postojem spáchat sebevraždu, že hřeší proti čtvrtému přikázání - pro něj byly zdrcující. Stále znovu a znovu Jägerstätter vysvětloval sám sobě i svým drahým motivy této volby: považoval za těžký hřích bojovat za bezbožecký režim, který si podrobují národy a měl za to, že odpovědnost za každý čin padá jak na ty, kdo se ho dopouštějí, tak na ty, kdo mlčí anebo předstírá, že nevidí. A s rozhodností dodává: kdo považuje jisté činy za pomýlené a přesto je sám koná jen aby se vyhnul nebezpečí nebo postihů, má větší vinu, než ten, kdo jedná z povinnosti a je hluboce přesvědčen, že to, co dělá není zcela zmatené⁶.

23. února 1943 dostal povolávací rozkaz. Matka se hned obrátila na příbuzné a známé, aby jí pomohli; dokonce se ho snažil přemluvit i šéf policie, muž dobrosrdečný a otcovský, a přislíbil, že pokud narukuje, přimluví se u vojenského velení, aby ho zařadili k pomocným službám; veškeré přesvědčování však nikam nevedlo. Svou pozici jasně vylíčil v dopise otci Karobathovi: „Musím vám oznámit, že zanedlouho přijdete o jednoho ze svých farníků. Dnes jsem dostal povolávací rozkaz, 25. musím do Enns. Ovšem vzhledem k tomu, že nic nemůže mou duši zaštitit proti nebezpečím, jímž by ji tito lidé (nacisti) vystavili, nemohu ustoupit od svého rozhodnutí, která vy už znáte. Kristus pokáral Petra, že ho ze strachu a pro lidské ohledy zapřel. Kolikrát bych musel Krista zapřít, kdybych oblékl tu uniformu! Jestliže odmítnu, vystavuji se riziku, že už neuvidím ty, kteří jsou mi tak drazí. Všichni mi opakují, že tímto postoje dávám šanc svůj život, ale mám za to, že ten, kdo je na frontě čelí stejnému riziku!“⁷

Jestliže odmítnu, vystavuji se riziku, že už neuvidím ty, kteří jsou mi tak drazí. Všichni mi opakují, že tímto postoje dávám šanc svůj život, ale mám za to, že ten, kdo je na frontě čelí stejnému riziku!“⁷

Svobodná vůle vězněného

24. února spolu večereli: manželka, tehdy už smířená s jeho rozhodnutím, matka a dcery, které o loučení neměli ani potuchy. Časně ráno, 25. odjel ze St. Radegund, tak aby ho nikdo neviděl: jen sousedka si vzpomíná, že ho zahlédla z okna, jak se volným krokem vzdaloval, pak se na okamžik zastavil a otočil zpátky, jakoby chtěl pozdravit vesnici, kterou opouštěl, tehdy ještě pohrouženou do spánku⁸. Jen co přišel do Enns, napsal rodině tato působivá slova: „Rád bych vám poslal ještě jeden srdečný pozdrav,

⁶ Říká totiž: „Dnes se často slyší, že nelze nic dělat: kdyby kdo co řekl, skončil by ve vězení anebo by ho zabili. Je pravda, že dění světa se nedá příliš změnit: muselo by se začít už před sto či více lety. Jsem ale přesvědčen, že nikdy není příliš pozdě na to, abychom zachránili sami sebe, a dokud žijeme získali i nějakou duši pro Krista“ (*tamtéž*, 161).

⁷ A končil slovy: „Protože nacisté tolerují tolik omylů, je lépe připravit se hned na oběť vlastního života, než se před smrtí dát na pospas hříchu“.

⁸ Posledním člověkem, kterého potkal, byl jeho nejlepší přítel z dob mladistvým úletů, který – když ho spatřil, jak kráčí pod okny jeho statku, říká: „Bůh tě provázej, Franzi“, načež tento byl tak překvapen, že se nezmohl než na odpověď“ Už mě více nespátríš“.

dokud jsem na svobodě. Buďte rodinou, v níž panuje vzájemná láska a odpuštění. Pak se může přihodit cokoli. Rádi všem odpouštějte, a také mně, pokud budete muset kvůli mně ještě trpět“. Poté se 1. března představil v povolávacím centru a prohlásil, že odmítá vojenskou službu. Hned byl zatčen a převezen do vojenské věznice v Linzi – prvního úseku křížové cesty, kterou si sám dobrovolně zvolil.

Dva měsíce, které ve vězení strávil, byly poznamenány hlubokou bolestí – na jedné straně vzpomínka na štěstí, které prožíval v manželství a na druhé straně se mu nabízela možnost rozmyslet si své rozhodnutí. V dopisech, které ženě posílal, žasneme nad slovy: „Když se tě budou ptát, zdali souhlasíš s tím, že nechci na frontu, řekni čestně čemu dáváš přednost, neboť mám za to, že mému postavení nemůžeš ani ulehčit ani přitížit“. A pokračoval: „Kdybych neměl takovou hrůzu ze lži a intrik, nebyl bych tu, a ani do budoucna si nechci zachránit život lží“. Současně však přiznával těžkosti, s nimiž se setkal, když chtěl zůstat pevný ve svém rozhodnutí. 11. března však jí psal: „Sděluji ti, že jsem ochotný ke zdravotnické službě, protože tam se dá dělat dobro a konkrétním způsobem projevat křesťanská láska; není proti tomu ani mé svědomí.

Vojenský tribunál však přijímal jen bezpodmínečnou oddanost. Zatímco byl Franz ve vězení, aby přemýšlel, trávil čas modlitbou, sledoval liturgický cyklus a doporučoval své ženě, aby nebyla smutná, protože situace, v níž se nachází není než dílem Boží prozřetelnosti, a to mu spolu s klidem ve svědomí dává sílu žít v pokoji dokonce i za mřížemi. Pošta chodila pravidelně. Ty obálky obsahovaly jeho dny přemýšlení a modliteb, obav o dcery a jejich budoucnost, rady stran statku, prosby spoluvězňů. Jako když prosil manželku, aby mu poslala alpskou protěž pro snoubenku jednoho Francouze, který byl před několika týdny souzen, a i přesto, že byl sužován úzkostí, co ho tísnila, jí s humorem říká: Ach, kéž bychom si to mohli na týden vyměnit: trochu odpočinku by ti prospělo“.

U příležitosti výročí svatby jí píše: „Když se dívám zpátky a zvážím všechno štěstí a milosti, kterých se nám dostalo, někdy se mi těch sedm let jeví jako zázraky!“ jeho odvaha byla veliká, jeho vůle pevná, a to i přes bolest nad city, které opouštěl, a pak nesmírná důvěra v Boha, k němuž se bez ustání modlil. Jako bychom ho viděli s růžencem v ruce, jak se dlouze dívá z okna a přitom se ptá a říká: „Příroda se nenechá za žádnou cenu dotknout onou bídou, co postihla lidstvo. I když odtud mnoho nevidím, přesto se mi zdá, že vše je letos zelenější a rozkvetlejší, než v letech předchozích. Jak začne svítat, je pod okny slyšet kosí zpěv“: i ptáci, přestože to jsou nerozumní tvorové, mají jak se zdá více pokoje a radosti než my, lidé rozumem obdaření“⁹.

4. května 1943 je nečekaně převezen do Berlína k poslednímu soudu. V narychlo psaných řádcích, zaslaných manželce, potvrzuje své rozhodnutí – i

Fransiska Jaegerstaetter, 90, u hrobu manžela s vídeňským arcibiskupem, kardinálem Schönbornem a dalšími biskupy – z Linze a Itálie

⁹ A ptá se: „Proč se tak často rmoutíme, máme-li se něčeho zříci a obětovat to, po čem touží naše srdce, když na věčnosti za to dostaneme tisíckrát víc?“.

kdyby věci měly mít rychlý spád,- jedině, co ho mrzí: že jí nedovolili, aby jej v Linzi navštívila, protože teď je vzdálenost mnohem větší. Také vězeňský řád je teď mnohem tvrdší: méně dopisů – pouze jeden za měsíc -, žádné potraviny poštou; jen rytmus modlitby zůstává týž, stejně jako úvahy nad Bibli, které zaznamenává na tu hrstku papíru, co je ve vězení k dostání. Mezitím se jeho advokát, F. L. Feldmann, pokusil o nejzažší obhajobu a snažil se zvrátit jeho rozhodnutí, jež by ho navždy vzdálilo jeho drahým. Franz však byl neoblomný: „Kdo miluje otce nebo matku víc nežli mne, není mě hoden. Kdo svůj život zachrání, ztratí ho: kdo svůj život pro mě ztratí, zachrání si ho (Mt 10,37-39).

Dlouho nad těmito slovy uvažoval; uvést je ve skutek však nebylo snadné: a přece si nemohl nalhávat, ani ustoupit myšlence, že celou odpovědnost za hrůzy nese *Führer*, jakoby pouhá poslušnost ospravedlňovala hrůzné činy. Soud proběhl 6. července 1943 a rozsudek zněl: trest smrti¹⁰. Nechtěl o tom psát ženě ani dětem, od nichž před několika dny dostal fotografii, na níž stálo: „Tatínku, vrať se brzy“ (obr.). Advokát informoval Franzisku, aby se rychle vypravila do Berlína, než bude příliš pozdě a

v dopise píše: „nemohl nám slíbit, že přijme vojenskou službu. Velmi trpěl, ale tvrdil, že i přes to všechno je šťastný. Vůbec se ke svým rozhodnutím nechtěl vracet. Teď mu zůstává na rozmyšlenou jen několik dní. Sám Bůh ví, kolik času života mu ještě zbývá“.

V posledních dnech Franz dlouze rozmlouval s otce Kreuzbergem, vězeňským kaplanem, a tyto rozhovory jej velmi povzbudily, zvláště když se dověděl, že další Rakušan, otec Reinisch byl popraven z téhož důvodu: odmítl totiž složit vojenskou přísahu. Navíc hodně psal a snažil se tak vypsát na papír všechno, co prožíval: strach ze smrti, důvěru v nekonečné Boží milosrdenství, lásku k rodině, prosbu za odpuštění adresovanou těm, kterým tímto svým rozhodnutím způsobil utrpení. V dopise-závěti čteme: „Napíšu jen pár slov, tak jak mi vyvěrají ze srdce. Píšu se svázanýma rukama, ale je to lépe, než kdyby byla spoutána vůle. Někdy nám Bůh ukazuje otevřeně svou sílu, kterou dává lidem, co ho milují a nedávají přednost zemi před nebem. Ani vězení, ani pouta, ba ani smrt nemohou člověka oddělit od lásky Boží a vzít mu jeho svobodnou vůli. Boží moc je nepřemožitelná“.

Jeho život pohasl pod gilotinou, 9. srpna 1943. A přece i po tolika letech vystupuje z tragické minulosti jeho „bolestná a hrdá“ korespondence, jak si přál: aby nám připomněl, že ani v době, kdy smýšlení bylo zastíněno strachem a lidstvo se potácelo v temnotách, znetvořené zvrácenou ideologií šilence a souhlasným mlčením tolika „skřčků“, nescházeli lidé jako Franz Jägerstätter a další, kteří i uprostřed temnot dokázali najít těžší, ale jasnější cestu víry, svědomí a odpovědnosti.

¹⁰ Advokát Feldmann dosáhl na tribunálu – což je svého druhu unikát – že soudci promluvili s jeho klientem. Doufal, že tam, kde se to nepodařilo jemu snad zabere jejich domluva: nabídli mu pomocnou vojenskou službu. On však trval na svých důvodech svědomí a odmítl i tentokrát.

Dohoda mezi Svatým stolcem a Vietnamem o postavení rezidentního papežského zástupce

Svatý stolec a vláda Vietnamské socialistické republiky dosáhly dohody o statutu stálého papežského zástupce a úřadu stálého papežského zástupce Svatého stolce ve Vietnamu.

Dohoda byla podepsána u příležitosti dnešní návštěvy prezidenta Vo Van Thuonga ve Vatikánu, uvádí se ve společném tiskovém prohlášení, na základě 10. zasedání

smíšené vietnamsko-vatikánské pracovní skupiny, které se konalo 31. března ve Vatikánu, a s přáním nadále rozvíjet bilaterální vztahy.

Během odpoledních rozhovorů vietnamského prezidenta s papežem Františkem a později s kardinálem státním sekretářem Pietrem Parolinem vyjádřily obě strany velké uznání za významný pokrok ve vzájemných vztazích a za dosavadní pozitivní přínos katolické komunity v zemi.

Obě strany vyjádřily důvěru, že rezidentní papežský zástupce bude plnit úlohu a mandát svěřený v dohodě, uvádí se v tiskovém sdělení, a bude podporovat vietnamskou katolickou komunitu v jejích snahách, které za respektování práva a inspirace církevním magisteriem mají naplňovat její povolání „doprovázet národ“, „být dobrými katolíky a občany“ a přispívat k rozvoji země. Papežský zástupce bude mostem k rozvoji vztahů mezi Vietnamem a Svatým stolcem, uvádí se v závěru prohlášení.

Vztahy Svatého stolce s Vietnamem byly přerušeny v roce 1975, ale od roku 1990 zaznamenaly povzbudivý vývoj. V roce 2011 Benedikt XVI. jmenoval nerezidujícího papežského zástupce ve Vietnamu.

Komentář státního sekretáře kardinála Pietro Parolina k dohodě mezi Svatým stolcem a Vietnamem

Dohoda je plodem dobrých a uctivých vztahů na institucionální úrovni, vybudovaných také díky plodným setkáním společné pracovní skupiny Svatého stolce a Vietnamu, a rovněž na církevní úrovni díky ochotě navázat dobré vztahy s místními komunitami a nabídnout křesťanské svědectví oživené touhou převzít místní tradice a společné hodnoty.

Vaše Eminence, v různých tiskových prohlášeních, která předcházela tomuto milníku, se vždy odkazovalo na dlouhou cestu poznamenanou respektem a upřímnou konfrontací. Jak byste tuto cestu popsal?

Myslím, že základní prvky takové cesty lze přeložit do dvou výrazů: jeden použil papež Jan XXIII.: „vzájemně se poznat, abychom si jeden druhého vážili“, a druhý nám nabídl papež František: „iniciovat procesy a neobsazovat prostor“. Otevření vztahů s vietnamskými úřady se datuje od roku 1989, kdy kardinál Roger Etchegaray, tehdejší předseda Papežské rady Iustitia et pax, mohl uskutečnit oficiální návštěvu Vietnamu. Myšlenkou Jana Pavla II. bylo totiž zahájit cesty dialogu prostřednictvím témat

spravedlnosti a míru, která jsou charakteristická pro učení a každodenní svědectví církve. Tak začala praxe každoroční návštěvy delegace Svatého stolce, věnované zčásti kontaktům s vládou a zčásti setkáním s diecézními společenstvími. V roce 1996 začaly rozhovory o způsobu jmenování biskupů. Mám na tyto návštěvy krásné vzpomínky, když na mě přišla řada jako na podsekretáře pro vztahy se státy. V prosinci 2009 přijel do Vatikánu vietnamský prezident Nguyễn Minh Triết, aby se setkal s papežem Benediktem XVI. Poté byla vytvořena společná pracovní skupina Vietnam-Svatý stolec, která 13. ledna 2011 připravila půdu pro jmenování nerezidentního papežského zástupce se sídlem v Singapuru, J. E. arcibiskupa Leopolda Girelliho.

Jaké konstanty provázely proces přípravy dohody a zasedání společné pracovní skupiny?

Považuji za zásadní zdůraznit, že základem těchto studijních a pracovních setkání byl vždy vzájemný respekt a vůle postupovat vpřed, aniž by se skrývaly vlastní postoje, ale upřímně se o nich a jejich motivaci diskutovalo. Je třeba podotknout, že biskupská konference byla do tohoto procesu vždy zapojena a nabízela své vlastní úvahy a hodnocení. Postupem času to vedlo k většímu vzájemnému porozumění a sblížení při volbě textu dohody, jejímž cílem bylo zajistit papežskému stálému zástupci podmínky pro výkon jeho legátské služby u místní církve a vietnamských úřadů, jakož i pro udržování vztahů s diplomatickými zastoupeními přítomnými ve Vietnamu. Kromě toho se nikdy neopomnělo zdůraznit, jak je důležité žít podle evangelia, abychom byli dobrými občany a dobrými katolíky: je to zásada, kterou se řídila sociální nauka církve ještě předtím, než byla v 19. století formulována, a která již ve 2. století n. l. naznačila, co křesťané svým způsobem života projevují, tedy že jsou zároveň občany nebe i země. A konečně, v dialogu byl vždy přítomen život místní církve a respektování svobody přesvědčení a náboženského vyznání, a proto byla snaha podporovat prostředí, které by bylo prospěšné pro činnost a rozvoj katolického společenství. Tento přístup byl z vietnamské strany zaznamenán v procesu jmenování biskupů, u něhož se během těchto let nevyskytly žádné zvláštní obtíže.

Vaše Eminence, co nám můžete říci o textu dohody? Co znamená rezidentní papežský zástupce, protože se zdá, že tento údaj nespadá do obvyklých kategorií...

Děkuji za tuto otázku, protože mi umožňuje poukázat na to, že čas strávený studiem a diskusí umožnil najít dohodnuté řešení, které bychom mohli nazvat „res nova in iure“. Papežský rezidentní zástupce je totiž povolán k tomu, aby podporoval společenství mezi Svatým stolcem a místní církví, pomáhal jí a podporoval ji ve všech jejích složkách a podílel se na jejích slavnostech a iniciativách. Co se týče aspektů, které bychom mohli definovat jako občanské, má papežský stálý zástupce, stejně jako nunciové, za úkol posilovat přátelské vztahy mezi Svatým stolcem a vietnamskou vládou a bude se moci účastnit běžných setkání diplomatického sboru a recepcí, jakož i osobních setkání s diplomaty, vždy v souladu s právem dané země a v duchu vzájemné důvěry a dosavadních dobrých bilaterálních vztahů. To vše, jak se uvádí ve společném tiskovém prohlášení, má za cíl zajistit, aby stálý papežský zástupce mohl být „mostem“ pro další zlepšování vztahů mezi Vietnamem a Svatým stolcem.

Jak vidíte budoucnost vztahů mezi Vietnamem a Svatým stolcem?

Existuje jeden aspekt, který na mě vždy působil pozitivně na vietnamském národě, možná proto, že je to něco, co jsem dýchal od dětství ve své vlasti: skromná pracovitost.

Při svých kontaktech jsem zažil hlubokou náklonnost k práci, a to nejen manuální, ale chápanou jako nasazení pro vše, co člověk dělá. Taková vlastnost by mohla vyvolávat domýšlivost, naopak Vietnamci si vždy zachovávají pokorný a uctivý, i když hrdý postoj, který se dokáže přizpůsobit každé situaci, podobně jako bambusová rostlina, která se ohýbá, ale neláme. Proč tento úvod? Protože věřím, že budoucnost nás volá k cestě, po níž budeme pokračovat společně, bez přetvářky a spěchu za nějakým jiným cílem, ale s ochotou těch, kteří se chtějí konfrontovat, aby našli to nejlepší. Dohoda není pouhou metou, ale novým začátkem ve znamení vzájemného respektu a důvěry.

Vietnamský prezident Võ Văn Thuong se v pondělí 7. srpna setkal s biskupskou konferencí své země v jejím sídle v Ho Či Minově Městě. Setkání, které bylo oběma stranami vysoce hodnoceno, trvalo více než hodinu, od 11 do 12.25 hodin. Na straně vlády bylo přítomno deset osob, na

straně Vietnamské biskupské konference devět biskupů, včetně předsedy, arcibiskupa Ho Či Minova Města, monsignora Josepha Nguyen Nãnga, pěti kněží a dvou řeholnic. Biskupové následně uvedli, že jsou spokojeni s tímto setkáním, které označili za otevřené a upřímné. Prezident ocenil přínos a službu katolické církve vietnamské společnosti, zejména v době pandemie. Poté hovořil o své cestě do Evropy a zejména do Vatikánu. Uvedl, že na něj setkání s papežem (27. července) udělalo velký dojem, a uvedl několik důvodů: skutečnost, že audience u Františka trvala déle, než bylo plánováno, skutečnost, že ho mohla doprovázet jeho manželka, papežova slova o lidském bratrství, která prezident velmi ocenil a řekl, že Vietnam se tímto směrem ubírá. A konečně to, co František řekl o potřebě naslouchat druhým tím, že se vžije do jejich situace, aby je lépe pochopil. Koncept, který se vietnamskému prezidentovi velmi líbil. Otec Đào Nguyễn Vũ, vedoucí sekretariátu Vietnamské biskupské konference, pak představil činnost církve v zemi, nabídl počty a statistiky katolických ústavů ve Vietnamu a vysvětlil, že existují církevní mateřské školy, ale ne základní, střední a vysoké školy. Prezident odpověděl, že se touto otázkou bude zabývat. Předseda vietnamské biskupské konference ze své strany poblahopřál hlavě státu k úspěšné návštěvě Evropy. Biskup Nguyễn Nãng rovněž hovořil o práci katolické církve ve službách země. Na závěr byly prezidentovi předány dva dary: fotografie z papežské audience a encyklika *Fratelli tutti* přeložená do vietnamštiny. Během návštěvy ve Vatikánu 27. července Svatý stolec a vláda Vietnamské socialistické republiky dosáhly dohody o statutu stálého papežského zástupce a úřadu stálého papežského zástupce Svatého stolce ve Vietnamu. Během rozhovorů obě strany vyjádřily velké uznání významnému pokroku ve dvoustranných vztazích a pozitivnímu přínosu, který doposud katolická komunita v zemi učinila. Vztahy byly přerušeny v roce 1975, ale od roku 1990 zaznamenaly povzbudivý vývoj. V roce 2011 Benedikt XVI. jmenoval nerezidentního papežského zástupce.

APOŠTOLSKÁ CESTA

PAPEŽE FRANTIŠKA DO PORTUGALSKA

U PŘÍLEŽITOSTI XXXVII. SVĚTOVÉHO DNE MLÁDEŽE

2. - 6. SRPNA 2023

Papež František odcestoval do Lisabonu, kde na něj již několik dní čeká více než milion mladých lidí z pěti kontinentů, aby zde oslavil XXXVII. Světové dny mládeže, které včera, 1. srpna, zahájila úvodní mše svatá. Papež zůstane v portugalské metropoli do neděle 6. srpna. Airbus, kterým cestuje, je součástí flotily letecké společnosti Ita Airways s nulovým dopadem na životní prostředí CO2. Odstartoval v 8 hodin ráno z letiště Fiumicino, kde byl papež přivítán starostou Fiumicina a dalšími místními představiteli. Před odletem papež František, jak je zvykem, pozdravil skupinu lidí ve své rezidenci, Domě svaté Marty, kteří přišli v doprovodu kardinála almužníka Konrada Krajewského. Tentokrát, jak informovalo sdělení vatikánského tiskového střediska, šlo o patnáct lidí, včetně „několika mladých lidí, kteří prožívají období v terapeutické komunitě a kteří se proto nemohou účastnit světového setkání mládeže. Spolu s nimi byli přítomni tři prarodiče se svými vnoučaty. Toto setkání, stejně jako nedávno oslavený Světový den prarodičů a seniorů podtrhuje pouto mezi generacemi, které se mohou navzájem podporovat a učit se od sebe navzájem“, zdůrazňuje vatikánské tiskové prohlášení.

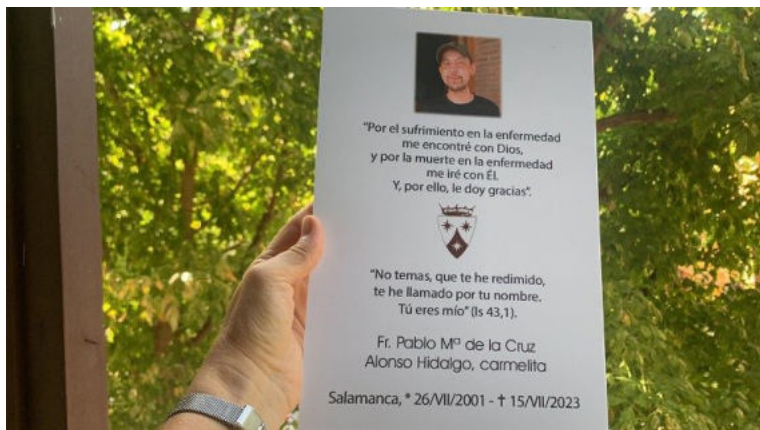
Na palubě letadla do Lisabonu papež ujistil novinářský doprovod, že během této cesty zcela jistě omládne. Španělská novinářka Eva Fernandezová papeži předala nádherný dopis, jehož autorem je Pablo Alonso, jedenadvacetiletý Španěl, který se chystal na Světové dny mládeže, avšak zemřel 15. července na Ewingův sarkom po vstupu do karmelitánského řádu „in articulo mortis“.

Tento mladý Španěl také navrhl upomínku na svůj pohřeb: nakreslil kvetoucí kříž: „Strom věčného života, znamení naděje, protože v něm odpočívá původce života“.

V 16 letech byl Pablovi diagnostikován Ewingův sarkom. Během nemoci si uvědomil, že cítí Boží volání k zasvěcenému životu, a letos 21. června po získání zvláštního povolení složil ve svém pokoji v nemocnici Clínicu v Salamance řeholní sliby. Od té doby se modlil zejména za obrácení mladých lidí: „aby poznali Boží lásku, která se projevuje v Ježíši eucharistickém, a za jednotu církve“. Nikdy se nebál smrti a 15. července, v předvečer svátku Panny Marie Karmelské, bratr Pablo María de la Cruz zemřel. Ve svém dopise papeži sděluje, jak rád by se zúčastnil Světových dnů mládeže: „Rád bych se zúčastnil Světových dnů mládeže v Lisabonu s vámi a s tolika mladými lidmi z celého světa, kteří se tam v těchto dnech chystají. Ze zkušenosti vím, že nikdo nemůže uhasit vnitřní oheň, který v sobě může mít mladý člověk zamilovaný do Ježíše. Modlím se k Pánu, aby tento oheň

Boží lásky hořel i v Lisabonu, a jak bych si přál, aby mladí lidé poznali Ježíše, mého Milovaného! Tolik mi toho dal, tolik mě potěšil, tolik mě učinil šťastným! Fyzicky jsem bez sil, ale společenství svatých mi umožní účastnit se s vámi hlubším a neméně blízkým způsobem. Vskutku nevím, zda až obdržíte tento dopis, budu vás moci doprovázet v modlitbě, nebo zda mě Bůh ve svém nekonečném milosrdenství již povolá. V tom případě doufám, že mi dovolí, abych Vám podal pomocnou ruku – ještě lépe, pokud to bude –

z nebe, kde budu tropit hluk a slavit, jak to často správně říkáte“ ... Již šest let bojuji s Ewingovým sarkomem. Jsem si vědom, že všechno má v Božím plánu svůj důvod. Mezi vzestupy a pády, lepšími a horšími dny a s velkým očišťováním skrze nemoc se dnes dívám na svůj život a mohu vyznat, že jsem byl a jsem šťastný. Zjistil jsem, že středem mého života není nemoc, ale Kristus. Jak jsem řekl svým přátelům,

rodině, bratrům karmelitánům: Skrze utrpení v nemoci jsem se setkal s Bohem a skrze smrt v nemoci k němu půjdu. A za to mu děkuji“.

Asi s patnáctiminutovým předstihem, v 9:43 místního času (10:43 v ČR), přistál papež František na letecké základně Figo Maduro v Lisabonu, kde začíná jeho 42. zahraniční cesta, druhá v Portugalsku. Poprvé do této země zavítal v květnu 2017 u příležitosti 100. výročí zjevení Panny Marie ve Fatimě. Nyní bude papež sdílet 37.

Světové dny mládeže s milionem mladých lidí, kteří jsou v zemi očekáváni. Papeže na palubě letadla přivítal apoštolský nuncius v Portugalsku mons. Ivo Scapolo; u východu z letadla stál kromě dvou dětí s kyticemi květin také prezident republiky Marcelo Rebelo de Sousa. Poté se papež s prezidentem odebrali do VIP salónku v hangáru, kde proběhla prezentace obou delegací, portugalské a vatikánské, a kde se poté papež zdržel s Rebelem de Sousou, s nímž se zanedlouho opět setká v Národním paláci v Belému, oficiálním sídle hlavy státu, na uvítacím ceremoniálu a zdvořilostní návštěvě u prezidenta.

Pane prezidente republiky, předsedo vlády, členové vlády a diplomatického sboru, autority, zástupci občanské společnosti a kultury, dámy a pánové!

Srdečně vás zdravím a děkuji panu prezidentovi za uvítání a za milá slova, která jste mi adresovali. Jsem rád, že jsem v Lisabonu, městě setkání, které zahrnuje různé národy a kultury a které se v současnosti stává ještě univerzálnějším; stává se v jistém smyslu hlavním městem světa, hlavním městem budoucnosti, protože mladí jsou budoucnost.

Tomu dobře odpovídá jeho multietnický a multikulturní charakter – mám na mysli čtvrt' Mouraria, kde v harmonii žijí lidé z více než šedesáti zemí – a odhaluje kosmopolitní rys Portugalska, který pramení z touhy otevřít se světu a poznávat ho, směřovat k novým a širším horizontům.

Nedaleko odtud, v Cabo da Roca, je vytesán výrok velkého básníka tohoto města: „*Tady, ... kde končí pevnina a začíná moře*“ (L. Vaz de Camões, *Os Lusíadas*, III, 20). Po staletí se věřilo, že tady je hranice světa, a v jistém smyslu je to pravda: jsme na hranici světa, protože tato země hraničí s oceánem, který rozděluje kontinenty. Lisabon nese jeho objetí a vůni. Rád se přidávám k tomu, co Portugalci rádi zpívají: „Lisabon voní po květinách a moři“ (A. Rodrigues, *Cheira bem, cheira a Lisboa*, 1972). Moře, které je mnohem více než krajinný prvek, je voláním, vrytým do nitra každého Portugalce: „zvučné moře, bezdné moře, moře bez konce“, nazval ho místní básník (S. de Mello Breyner Andresen, *Mar Sonoro*). Před oceánem Portugalci uvažují o obrovských diemenzích duše a o smyslu života ve světě. A také já, nechaje se unášet obrazem oceánu, bych se rád podělil o několik myšlenek.

Podle klasické mytologie je Oceán synem oblohy (Uranu): jeho rozlehlost vede smrtelníky k tomu, aby se dívali vzhůru a stoupaly k nekonečnu. Zároveň je však Oceán synem Země (Gei), kterou objímá, a tak vyzývá celý obydlený svět, aby se nechal obklopit něhou. Oceán ve skutečnosti spojuje nejen národy a země, ale také země a kontinenty; proto Lisabon, město oceánu, vyzývá k důležitosti celku, k tomu, abychom o hranicích uvažovali jako o oblastech kontaktu, nikoli jako o hranicích, které oddělují. Víme, že dnešní hlavní problémy jsou globální, ale často se setkáváme s neúčinností při jejich řešení právě proto, že když čelíme společným problémům, svět je rozdělen nebo alespoň ne dostatečně soudržný, neschopný jednotně řešit to, co podkopává všechny. Zdá se, že planetární nespravedlnost, války, klimatická a migrační krize probíhají rychleji než schopnost a často i vůle čelit těmto výzvám společně.

Lisabon může nabídnout změnu směřování. Právě zde byla v roce 2007 podepsána stejnojmenná reformní smlouva EU. V ní se uvádí, že „Unie se zaměřuje na podporu míru, svých hodnot a blahobytu svých národů“ (Lisabonská smlouva, kterou se mění Smlouva o Evropské unii a Smlouva o založení Evropského společenství, čl. 1); jde však ještě dále a uvádí, že „ve svých vztazích se zbytkem světa [...] přispívá k míru, bezpečnosti, udržitelnému rozvoji Země, solidaritě a vzájemnému respektování mezi národy, volnému a spravedlivému obchodu, odstraňování chudoby a ochraně lidských práv“ (čl. 1 odst. 4/2 odst. 5). To nejsou jen slova, ale milníky na cestě evropského společenství, které jsou vytesány do paměti tohoto města. Je to duch celku, oživený evropským snem o multilateralismu širším než jen v západním kontextu.

Podle sporné etymologie je název Evropa odvozen od slova označujícího směřování na západ. Je však jisté, že Lisabon je nejzápadnějším hlavním městem kontinentální Evropy. Proto připomíná potřebu otevřít širší cesty setkávání, jak to již Portugalsko dělá, zejména se zeměmi z jiných kontinentů, které mají stejný jazyk. Doufám, že Světové dny mládeže budou pro „starý kontinent“ impulsem univerzální otevřenosti, která ho omladí. Protože Evropu, skutečnou Evropu, svět potřebuje: potřebuje svou roli stavitele mostů a mírotvorce ve své východní části, ve Středomoří, v Africe a na Blízkém východě. Takto bude moci Evropa vnést do mezinárodního scénáře svou specifickou originalitu, kterou nastínila v minulém století, kdy z tavícího kelímku světových konfliktů zažehla jiskru

usmíření, realizaci snu o budování zítřka s včerejším nepřítelem, zahájila cestu dialogu a inkluze, rozvinula mírovou diplomacii, která uhasí konflikty a zmírní napětí, dokáže zachytit i ty nejjemnější příznaky uvolnění a číst mezi těmi nejkřivějšími řádky.

V oceánu dějin se plavíme po rozbouřeném vlnolamu a cítíme nedostatek odvážných cest k míru. Když se s láskou díváme na Evropu v duchu dialogu, který ji charakterizuje, můžeme se ptát: kam směřuješ, nenabízíš-li cesty míru, tvůrčí způsoby, jak ukončit válku na Ukrajině a jiné mnohé konflikty, které poznamenaly svět krví? A opět, rozšíříme-li svůj pohled: jakým směrem se ubíráš ty, Západe? Tvá technologie, která znamenala pokrok a globalizaci světa, sama nestačí; tím méně stačí nejdokonalejší zbraně, které nepředstavují investici do budoucnosti, ale ochuzují skutečný lidský kapitál, kapitál vzdělávání, zdravotnictví, sociálního státu. Je znepokojující, když čteme, že na mnoha místech se prostředky neustále investují do zbraní namísto do budoucnosti jejich dětí. Sním o Evropě, srdci Západu, která využívá své vynalézavosti k tomu, aby uhasila ohniska války a rozsvítila světla naděje; o Evropě, která umí znovu objevit svou mladistvou duši, sní o velikosti celku a překračuje potřeby bezprostředního života; o Evropě, která zahrnuje národy a lidi s jejich kulturou, aniž by se hnala za teoriemi a ideologickou kolonizací. A to nám pomůže zamyslet se nad sny zakladatelů Evropské unie: tito snili ve velkém!

Oceán, obrovská vodní plocha, připomíná počátky života. V dnešním rozvinutém světě se paradoxně stala prioritou ochrana lidského života, který je ohrožen utilitaristickými nánosy, které jej využívají a likvidují. Myslím na tolik nenarozených dětí a starých lidí, kteří jsou ponecháni sami sobě, na boj o přijetí, ochranu, podporu a integraci těch, kteří přicházejí zdaleka a klepou na dveře, na osamělost mnoha rodin, které se snaží přivést na svět děti a vychovat je. I zde by se dalo říci: kam směřuješ, Evropo a Západe, s vyřazováním starých lidí, zdmi s ostnatým drátem, masakry na moři a prázdnými kolébkami? Kam směřuješ, pokud tváří v tvář zlu života nabízíš ukvapené a mylné léky, jako je snadný přístup ke smrti, řešení pohodlí, které se zdá být sladké, ale ve skutečnosti je trpčí než vody moře? A myslím na tolik sofistikovaných zákonů o eutanazii.

Lisabon v objetí oceánu nám však dává důvod k naději, je to město naděje. Do tohoto přívětivého města se valí oceán mladých lidí, a já bych chtěl vyjádřit svou vděčnost za velkou práci a velkorysý odhodlání Portugalska hostit akci, která je tak složitá ke zvládnutí, ale přináší naději. Jak se v těchto končinách říká: „Vedle mládí se nestárne“. Mladí lidé z celého světa, kteří pěstují touhy po jednotě, míru a bratrství. Mladí, kteří sní, nás vyzývají, abychom uskutečnili jejich sny o dobru. Na ulicích nekřičí s hněvem, ale sdílejí naději evangelia, naději života. A pokud dnes z mnoha stran zaznívá atmosféra protestů a nespokojenosti, živná půda pro populismus a konspirace, Světový den mládeže je příležitostí ke společnému budování. Oživuje touhu vytvářet novost, vyplout na moře a společně se plavit vstříc budoucnosti. Vybavují se mi některá odvážná Pessoaova slova: „Směrování je třeba, žít není třeba [...], je třeba tvořit“ (*Navegar é preciso*). Tak začněme tvořit a budujme společně! Představuji si tři staveniště naděje, na kterých můžeme všichni společně pracovat: životní prostředí, budoucnost, bratrství.

Životní prostředí. Portugalsko se s Evropou dělí o mnohé příkladné snahy o ochranu přírody. Globální problém však zůstává mimořádně vážný: oceány se přehřívají a z jejich hlubin vyplouvají na povrch ošklivosti, kterými jsme znečistili náš společný domov. Velké zásobárny života měníme na plastové skládky. Oceán nám připomíná, že lidský život je povolán souznít s prostředím větším, než jsme my sami, které je třeba pečlivě chránit s

ohledem na mladé generace. Jak můžeme říci, že věříme mladým lidem, pokud jim nedáme zdravý prostor pro budování budoucnosti?

Budoucnost je druhé staveniště. A budoucností jsou mladí. Odrazuje je však tolik faktorů, jako je nedostatek práce, rychlé tempo, do kterého jsou ponořeni, rostoucí životní náklady, obtíže při hledání bydlení a ještě znepokojivější strach ze zakládání rodin a přivádění dětí na svět. V Evropě a obecně na Západě jsme svědky klesající fáze demografické křivky: zdá se, že pokrok je otázkou technického rozvoje a pohodlí jednotlivců, zatímco budoucnost vyžaduje boj proti klesající porodnosti a poklesu vůli žít. Dobrá politika může v tomto směru hodně udělat, může být generátorem naděje. Není povolána držet moc, ale dát lidem sílu doufat. Dnes je více než kdy dříve povolána napravit ekonomickou nerovnováhu trhu, který produkuje bohatství, ale nerozděluje jej, čímž ochuzuje duše o zdroje a jistoty. Je povolána znovu objevit samu sebe jako generátora života a péče, aby prozíravě investovala do budoucnosti, do rodin a dětí, aby podporovala mezigenerační propojení, ve kterých se nevymaže minulost, ale podpoří se vazby mezi mladými a starými. Musíme se opět věnovat dialogu mezi mladými a starými. To připomíná portugalský pocit *saudade*, který vyjadřuje nostalgii, touhu po nepřítomném dobru, které se znovuzrodí jen v kontaktu s vlastními kořeny. Mladí lidé musí najít své kořeny ve starších. V tomto smyslu je důležité vzdělání, které nemůže jen zprostředkovat technické pojmy na ekonomický pokrok, ale je určeno k tomu, aby uvedlo do historie, předalo tradici, posílilo náboženské tíhnutí člověka a podpořilo sociální přátelství.

Posledním staveništěm naděje je staveniště *bratrství*, kterému se my křesťané učíme od Pána Ježíše Krista. V mnoha částech Portugalska je pocit sousedství a solidarity velmi živý. Avšak v obecném kontextu globalizace, která nás sblížuje, ale nedává nám bratrskou blízkost, jsme všichni povoláni pěstovat smysl pro společenství, počínaje hledáním těch, kteří žijí vedle nás. Neboť, jak poznamenal Saramago, *«to, co dává pravý význam setkání, je hledání, a je třeba urazit dlouhou cestu k dosažení toho, co je blízké»* (Todos os nomes, 1997). Jak krásné je znovuobjevení, že jsme bratři a sestry, pracovat pro obecné dobro a zanechat kontrasty a názorvé rozpory! Také zde jsou příklady mladých lidí, kteří nás svým voláním po míru a svou touhou po životě vedou k tomu, abychom bourali pevné ploty sounáležitosti postavené ve jménu odlišných názorů a přesvědčení. Slyšel jsem zde o mnoha mladých lidech, kteří pěstují touhu stát se bližními; mám na mysli iniciativu Missão País, která přináší tisícům mladých lidí zkušenosti misionářské solidarity v duchu evangelia v okrajových oblastech, zejména ve vesnicích ve vnitrozemí země, kde navštěvují mnohé osamělé starší lidi, to je „pomazání“ pro mladé. Vedle mnoha lidí v portugalské společnosti, kteří se starají o druhé, bych chtěl poděkovat a povzbudit i místní církve, která dělá tolik dobrého, daleko od pozornosti.

Bratři a sestry, vnímejme se všichni společně bratrsky povoláni dávat naději světu, ve kterém žijeme, a této nádherné zemi. Deus abençoe Portugal! (Bůh žehnej Portugalsku!)

„Sněme o (...) církvi jako o bezpečném přístavu pro každého, kdo čelí křížovatkám, ztroskotáním a bouřím života!“ K tomuto vyzval papež František biskupy, kněze a řeholníky Portugalska při nešporách v lisabonském klášteře „Mosteiro dos Jerón, ve středu, 2. srpna. Papež František portugalské duchovenstvo povzbudil k překonávání duchovní únavy, pocitů rezignace a pesimismu tváří v tvář skandálům v církvi i dalším

obtížím. Použil přitom obraz apoštolů, které Ježíš po neúspěšném lovu ryb vyzval opět vyplout na moře a rozhodit sítě:

„Církevní cesta není imunní vůči únavě a sklíčenosti a často nám hrozí, že se zapleteme do sítí rezignace a pesimismu. Je třeba znovu probudit neklid evangelia“.

Papež varoval ty, kdo přijímají zasvěcený život, před rizikem proselytismu a rizikem, že se stanou úředníky v církevní službě. Jak prohlásil, církev neodděluje

spravedlivé a hříšníky: přijímá všechny a neukazuje prstem.

Únava Petra a prvních učedníků, kteří se v noci vydali na ryby a vrátili se s prázdnými rukama, je pocit, který sdílí i dnešní církev:

„Je to poměrně rozšířený pocit v zemích starobylé křesťanské tradice, které procházejí mnoha společenskými a kulturními změnami a jsou stále více poznamenány sekularismem, lhostejností k Bohu a rostoucím odstupem od praktikování víry. A to je často zdůrazněno zklamáním a hněvem, který někteří pociťují vůči církvi, někdy kvůli našemu špatnému svědectví a skandálům, které znetvořily její tvář a které volají po pokorném a neustálém očišťování, počínaje výkřikem bolesti obětí, který má být vždy přijat a vyslyšen... Místo toho je třeba přinášet námahu a slzy Pánu, a pak čelit pastoračním a duchovním situacím tak, že se jim postavíme s otevřeným srdcem a společně prožijeme novou cestu vpřed v důvěře, že nám Ježíš nadále podává ruku a pozvedá svou milovanou Nevěstu... Bratři a sestry, to, co prožíváme, je jistě těžká doba, ale Pán se dnes této církve ptá: „Chcete vystoupit z lodi a potopit se do zklamání, nebo mi chcete dovolit vstoupit a nechat znovu převzít kormidlo skrze novost mého Slova? Chceš se jen držet minulosti, kterou máš za sebou, nebo chceš znovu nadšeně nahodit sítě pro rybolov?“...

„Jsme povoláni znovu nahodit sítě a obejmout svět nadějí evangelia. Není tedy čas vzdávat se, kotvit na břehu, ohlížet se zpět nebo utíkat před touto dobou, protože nás děsí, a utíkat se k formám a stylům minulosti“, upozorňuje František: je to čas, který nám Pán dává, abychom se odvážili na moře evangelizace a misie a přešli, aniž bychom ochabovali v adoraci před Pánem, „od poraženectví k víře“: Je třeba opustit břeh zklamání a nehybnosti, distancovat se od sladkobolného smutku a ironického cynismu, které nás napadají tváří v tvář těžkostem ...“

„Církev je synodální, je to společenství, vzájemná pomoc, společná cesta. To je cílem současné synody, která bude mít svůj první okamžik v říjnovém shromáždění. Na lodi církve musí být místo pro všechny: všichni pokřtění jsou povoláni nastoupit na palubu a hodit své sítě a osobně se zavázat k hlásání evangelia. To je velká výzva, zejména v kontextech, kde jsou kněží a zasvěcené osoby unaveni, protože zatímco pastorační potřeby rostou, je jich stále méně. Na tuto situaci se však můžeme dívat jako na příležitost zapojit laiky s bratrským nadšením a zdravou pastorační tvořivostí.“

Odmítat tedy pastoraci nostalgie a lítosti, existuje jen jediné přání: aby se evangelium dostalo ke každému. Papež cituje mladého světce João de Brito, který před staletími odešel do Indie a který, aby mohl hlásat Ježíše, mluvil a oblékal se stejně jako ti, které potkával:

„I my jsme povoláni ponořit své sítě do doby, ve které žijeme, vést dialog s každým, učinit evangelium srozumitelným, i když kvůli tomu můžeme riskovat nějaké bouře.“

„Nikdy bez druhých, ale nikdy bez světa. Bez světskosti, ale ne bez světa v atmosféře konstruktivního bratrství... Výzva, kterou Ježíš před dvěma tisíci lety adresoval učedníkům, je stejně aktuální jako kdykoli předtím: stát se rybáři lidí znamená „lovit lidi a vytahovat je z moře“, které je v Písmu často spojováno s prostorem zla; „pomáhat jim povstat z míst, kde se potopili, pozvedat je z každé formy smrti“.

„V dnešní společnosti je tolik temnoty, dokonce i zde v Portugalsku. Máme pocit, že chybí nadšení, odvaha snít, síla čelit výzvám, důvěra v budoucnost; a zatím se pohybujeme v nejistotě, v ekonomické nouzi, za absence sociálního přátelství, v nedostatku naděje. Nám jako církvi je svěřen úkol ponořit se do vod tohoto moře tím, že spustíme síť evangelia, aniž bychom ukazovali prstem, ale abychom lidem naší doby přinesli nabídku nového života, Ježíšova života.“

Prvním bodem dopoledního programu ve čtvrtek 3. srpna byla papežova návštěva Portugalské katolické univerzity, založené roku 1967 a o čtyři roky později uznané portugalským státem. Papež zde po úvodním pozdravu její rektorky vyslechl několik svědectví inspirovaných encyklikou Laudato Si, Globálním výchovným paktem, Františkovou ekonomikou a Fondem pro kulturu setkávání.

„V pojmu „poutník“ se zrcadlí stav lidského jednání, protože každý je vyzván, aby se postavil velkým otázkám, které nemají zjednodušenou nebo okamžitou odpověď, ale vybízejí k cestě, k překročení sebe sama. Je to proces, kterému vysokoškolský student dobře rozumí, protože tak se

rodí věda. A takto roste duchovní hledání. Poutník kráčí k cíli nebo hledá cíl. Vždy hrozí nebezpečí chůze v labyrintu, kde není žádný cíl. Neexistuje ani východ. Buďme ostražití vůči prefabrikovaným vzorcům, vůči odpovědím, které se zdají být na dosah, vůči těm odpovědím, které jsou vysypány z rukávu jako zfalšované hrací karty; buďme ostražití vůči těm návrhům, které zdánlivě dávají všechno, aniž by o něco žádaly. Buďme ostražití! Tato nedůvěra je zbraní k tomu, abychom se mohli pohnout kupředu a nechodili stále dokola. V jednom z Ježíšových podobenství se říká, že perlu velké hodnoty získá ten, kdo ji hledá s inteligencí a iniciativou, vynalézavostí a dá za ni všechno, riskuje vše, co má, aby ji získal (srov. Mt 13,45-46). Hledat a riskovat: to jsou dvě poutníková slovesa. Hledat a riskovat...

Neúplnost charakterizuje náš stav hledajících a poutníků, protože, jak říká Ježíš, „jsme ve světě, ale nejsme ze světa“ (srov. Jan 17,16). Jsme povoláni k něčemu většímu, ke vzletu, bez něhož není letu. Nelekejme se tedy, když zjistíme, že jsme vnitřně žízniví, neklidní, nenaplnění, toužící po smyslu a budoucnosti...Spíše si dělejme starosti, když jsme ochotni nahradit cestu vpřed setrváváním na jakémkoli místě odpočinku, pokud nám poskytuje iluzi pohodlí; když nahrazujeme tváře obrazovkami, skutečné věci virtuálními; když místo otázek, které zraňují, dáváme přednost snadným odpovědím, které znecitlivují. A najdeme je v každé příručce o společenských vztazích a rukověti dobrého vychování...

Hleďte a riskujte. V tomto historickém okamžiku jsou výzvy obrovské a sténání bolestné. Jsme svědky třetí světové války po částech. Přijměme však toto riziko a pomysleme, že nejsme v agónii, ale v porodních bolestech; nikoli na konci, ale na začátku velkého představení. Myslet si to vyžaduje odvalu. Buďte proto protagonisty této „nové choreografie“, která staví do centra člověka. Sebezáchova je pokusem, je to podmíněný reflex strachu, který nutí člověka nahlížet na existenci zkresleně. Proto mějte odvalu nahradit strach sny: neobhospodařujte obavy, ale podnikněte se sny!..

Bylo by škoda uvažovat o univerzitě, která by se zavázala vzdělávat další generace jen proto, aby udržovala současný elitářský a nerovný systém světa, v němž vysokoškolské vzdělání zůstává výsadou několika málo lidí. Pokud se vědění nepřijímá jako odpovědnost, stává se neplodným. Pokud ti, kdo získali vysokoškolské vzdělání (které dnes v Portugalsku a ve světě zůstává privilegiem), neusilují o to, aby vrátili to, co získali, nepochopili plně, co jim bylo nabídnuto. Titul by totiž neměl být vnímán pouze jako povolení k budování osobního bohatství, ale jako pověření věnovat se spravedlivější společnosti, společnosti, která je inkluzivnější, která je pokrokovější. Tento starý muž, který k vám promlouvá, protože já už jsem starý, také sní o tom, že se vaše generace stane generací mistrovských učitelů. Mistrů lidskosti, soucitu, nových možností pro planetu a její obyvatele, že z vás budou mistři naděje a obrany života planety, ohrožené v této době těžkou ekologickou destrukcí...

Musíme si uvědomit dramatickou naléhavost péče o společný domov. To však nelze provést bez obrácení srdce a změny antropologické vize, která je základem ekonomiky a politiky. Nemůžeme se spokojit s pouhými paliativními opatřeními nebo nespělými a nejednoznačnými kompromisy. Nezapomínejte, že střední cesty jsou jen malým oddálením katastrofy. Jde naopak o to, abychom se ujali toho, co se bohužel stále odkládá: nutnosti nově definovat to, co nazýváme pokrokem a vývojem. Protože ve jménu pokroku došlo k příliš velké regresí. Nezapomínejte, že potřebujeme integrální ekologii, že musíme naslouchat utrpení planety spolu s utrpením chudých; dezertifikaci zařadit vedle dramatu uprchlíků; otázku migrace vedle otázky denatality; že se musíme zabývat materiální dimenzí života v rámci dimenze duchovní. Nevytvářejte polarizace, ale celkové vize...

Chtěl bych vám říci: Učiňte víru věrohodnou prostřednictvím svého rozhodování. Nestačí, aby byl křesťan přesvědčen, musí být přesvědčivý; naše činy jsou povolány odrážet radostnou a zároveň radikální krásu evangelia. Křesťanství nelze obývat jako pevnost obehnanou hradbami, která zvedá své valy proti světu. V každé době je jedním z nejdůležitějších úkolů křesťanů obnovit smysl pro vtělení. Bez vtělení se křesťanství stává ideologií; a pokušení křesťanských ideologií v uvozovkách je velmi aktuální. Právě vtělení nám umožňuje žasnout nad krásou, kterou Kristus zjevuje skrze každého bratra a sestru, každého muže a každou ženu...

V kolektivním nevědomí se kolikrát objevuje myšlenka, že ženy jsou na lavičce, jsou v záloze, nehrají jako střídající hráčky. A to v kolektivním nevědomí přetrvává. Ve skutečnosti je přínos žen nezastupitelný. Vždyť v Bibli vidíme, jak je ekonomika rodiny z velké části v rukou ženy. Ona je se svou moudrostí skutečnou vládkyní domácnosti, s moudrostí, která nesměřuje výhradně k zisku, ale k péči, soužití, fyzickému a duchovnímu blahu všech, a dokonce ke sdílení s chudými a cizinci. Je vzrušující přistupovat k ekonomickým studiím z této perspektivy: s cílem vrátit ekonomice důstojnost, kterou si zaslouží, aby se nestala obětí divokého trhu a spekulací.

Kupředu tedy! Středověká tradice vypráví, že když se poutníci potkali na svatojakubské stezce, jeden zdravil druhého zvoláním «Ultreia» a druhý odpovídal: «et Suseia» na výraz povzbuzení k dalšímu hledání. Dodávali si tak navzájem odvalu k překonání dalších rizik cesty: „Do toho, odvalu, vpřed!“ A totéž z celého srdce přeji také vám všem.

„Život bez krize je aseptický život, je jako destilovaná voda: nijak nechutná, není k ničemu“

Takto otevřeně a ve španělštině pozdravil papež mladé lidi ze Scholas Occurrentes, s nimiž se ve čtvrtek 3. srpna dopoledne setkal v jejich sídle v Cascais. „Krizi si musíte přivlastnit, postavit se jí čelem a vyřešit ji“, pokračoval František: „Zůstat v krizi také není dobré, je to jako neustálá sebevražda. Musíte jí projít, čelit jí, ale málokdy sami. Proto jsou

důležitá sdružení jako Scholas, abychom krize řešili společně a šli dál“. Po uvítání, které pronesl předseda vzdělávací nadace, papež František vyslechl svědectví tří mladých lidí náležících k různým náboženstvím a připojil svůj tah štětcem na tříkilometrový umělecký transparent, nejdelší nástěnnou malbu na světě. „Tento obraz je jako Sixtinská kaple, kterou jste však namalovali vy“, ocenil Svatý otec:

„Scholas vás nutí respektovat druhého člověka, naslouchat druhému, který vám má co říci, a on vám také naslouchá, protože vy mu máte co říci. Scholas je setkání, které prožívá každý, kdo jde vpřed, ať již pochází z jakékoli země, z jakéhokoli náboženství. Dívat se dopředu a jít společně: to je konstruktivní, stejně jako tři kilometry nástěnné malby, kterou jste tu udělali“. ... Proměňte chaos v kosmos. Udělejte něco přitažlivého. Život, který zůstává v rozměru chaosu, je neúspěšný, je jako destilovaný život, kde je všechno dokonalé. Ale to není život, takto je předurčen k smrti. Na druhou stranu cítit krizi a vidět, jak se s pomocí společenství proměňuje v kosmos, je skvělé“.

Po společné modlitbě Otče náš a závěrečném požehnání byl papež František spolu s přítomnými náboženskými představiteli pozván na zasazení olivovníku míru. Poté se autem vrátil na apoštolskou nunciaturu v Lisabonu. Po návratu na nunciaturu, po dopoledním

programu druhého dne v Lisabonu věnovaném setkání s univerzitními studenty a mládeží z nadace Scholas Occurrentes, se František v doprovodu generálního vikáře apoštolského vikariátu Anatólie setkal se skupinou asi čtyřiceti mladých lidí různých křesťanských vyznání a různého původu, poutníků z Turecka, které začátkem února letošního roku postihlo zemětřesení.

„Queridos jovens, boa tarde!“

Drazí mladí lidé, dobrý večer! Vítám vás a děkuji, že jste přišli, rád vás vidím!“. Papež František se s mladými lidmi, kteří přijeli do Lisabonu na Světové dny mládeže, setkal v podvečer 3. srpna v Parque Eduardo VII, rozlehlé zelené ploše v centru města. Přítomno bylo přibližně 500 000 lidí. Po pozdravu lisabonského patriarchy, kardinála Manuela José Macária do Nascimento Clemente, byli právě mladí lidé protagonisty první části tohoto setkání se svou hudbou, písněmi a choreografií. Někteří symbolicky předávají Františkovi dopisy se svými četnými otázkami o životě, víře a příslušnosti k církvi, jiní mávají vlajkami všech zemí světa, z nichž pocházejí, a na pódium nesou symboly Světového setkání mládeže: Poutní kříž a ikonu Panny Marie Salus populi romani.

Drazí mladí, dobrý večer!

Vítejte a děkuji vám, že jste přišli, jsem rád, že vás vidím! Jsem šťastný, že slyším příjemný lomoz, který se od vás šíří, a jsem rád, že se mohu nakazit vaší radostí. Je skvělé být spolu tady v Lisabonu: pozval jsem vás sem já i patriarcha, kterému děkuji za jeho slova, také vaši biskupové, kněží, katecheti a animátoři. Poděkujme všem, kteří vás oslovili, a všem, kteří se zasloužili o to, aby se toto setkání mohlo uskutečnit, a vyjádřeme to hlasitým potleskem! Ale je to především Ježíš, který vás pozval: Poděkujme Ježíši dalším hlasitým potleskem!

Nejste tady náhodou. Pán vás zavolal nejen v těchto dnech, ale od začátku vašich dnů. Všechny nás povolal už na začátku našeho života. Ano, zavolal vás *jménem*: v Božím slově jsme slyšeli, že nás zavolal jménem. Zkuste si představit tato tři slova napsaná velkými písmeny; a pak si pomyslete, že jsou napsána v nitru každého z vás, ve vašich srdcích, jako by tvořila nadpis vašeho života, smysl toho, kým jsi: Jsi *zavolán jménem*, ty i ty, my všichni, kteří jsme tady, i já, my všichni jsme byli zavoláni našim jménem.

Nebyli jsme povoláni automaticky, byli jsme osloveni jménem. Zamysleme se nad tím: Ježíš mě zavolal *mým jménem*. Jsou to slova vepsaná do srdce. A pak pomysleme na to, že jsou zapsána do nitra každého z nás, do našich srdcí, a tvoří jakýsi titul tvého života a smysl toho kým jsme, smysl toho kým jste. Byl jsi povolán jménem! Nikdo z nás není křesťanem náhodou: všichni jsme byli povoláni jménem.

Na začátku naší životní cesty, ještě před talenty, které máme, před stíny a ranami, které v sobě nosíme, jsme byli povoláni. Byli jsme povoláni, proč? Protože *jsme milováni*. Byli jsme povoláni, protože jsme milováni. Jak je to krásné! V Božích očích jsme vzácné děti, které den co den volá, aby je objal a povzbudil; aby z každého z nás vytvořil jedinečné a originální dílo; každý z nás je jedinečný, je originální a krásu toho všeho nejsme s to obsáhnout.

Drazí mladí, o tomto Světovém dnu mládeže si pomozme navzájem rozpoznat tuto skutečnost: ať jsou tyto dny *živou ozvěnou volání Boží lásky*, protože v Božích očích jsme vzácní, navzdory tomu, co naše oči občas vidí; někdy jsou naše oči zakalené negativitou a oslněny tolika rozptýlenými.

Ať jsou to dny, kdy moje jméno, tvé jméno vyslovují s přátelstvím bratři a sestry, kteří jsou z tolika jazyků a národů – vidíme tolik vlajek! – ať je vyslovují s přátelstvím, ať zaznívá jako jedinečná zpráva v dějinách, protože Boží tep, který pulsuje pro tebe, je jedinečný. Ať jsou to dny, kdy se v srdci ujistíme, že jsme milováni takoví, jací jsme, a ne takoví, jakými bychom chtěli být: takoví, jací jsme nyní. Toto je výchozí bod Světových dnů mládeže, ale především výchozí bod života. Chlapci a děvčata: jsme milováni takoví, jací jsme, bez make-upu! Chápete to?

Jsme povoláni jménem, každý z nás. Není to fráze, je to Boží slovo (srov. Iz 43, 1; 2 Tim 1, 9). Příteli, přítelkyně, pokud tě Bůh volá jménem, znamená to, že pro Boha nikdo z nás není číslem. Je tvář, je obličejem, je srdcem. Chtěl bych, aby si každý z vás uvědomil jednu věc: mnozí dnes znají tvé jméno, ale nevolají tě jménem. Ve skutečnosti je tvé jméno známé, objevuje se na sociálních sítích, zpracovávají je algoritmy, které s ním spojují záliby a preference. To všechno však nezohledňuje tvou jedinečnost, nýbrž jen tvou užitečnost pro průzkumy trhu.

Kolik vlků se skrývá za úsměvy falešné dobroty, tvrdí, že vědí, kdo jsi, ale nemají tě rádi, naznačují, že ti věří, a slibují, že se staneš někým, jen aby tě pak nechali napospas, když už nejsi zajímavý. To jsou iluze virtuálního světa a my si musíme dávat pozor, abychom se nenechali oklamat, protože mnoho skutečností, které nás dnes přitahují a slibují štěstí, se později ukazují jaké skutečně jsou: marné věci, mýdlové bubliny, věci nadbytečné, nepotřebné, které nás nechávají vnitřně prázdnými. Řeknu vám jedno: Ježíš takový není! Důvěřuje ti, důvěřuje každému z nás, protože pro Ježíše je každý z nás důležitý. Takový je Ježíš.

A tak jsme my, jeho církve, *jsme společenstvím těch, kdo byli povoláni*: nejsme komunitou těch lepších, ne, všichni jsme hříšníci, ale jsme povoláni, *takoví, jací jsme*. Trochu se nad tím v srdci zamysleme: jsme povoláni takoví, jací jsme, s problémy, které máme, s omezeními, která máme, s naší překypující radostí, s touhou být lepšími, s touhou vítězit. Jsme povoláni takoví, jací jsme. Přemýšlejte o tom. Ježíš mě volá takového, jaký jsem, ne takového, jaký bych chtěl být. Jsme společenstvím Ježíšových bratří a sester, synů a dcer téhož Otce.

Přátelé, rád bych vám, kteří jste alergičtí na faleš a prázdná slova, řekl jasně: v církvi je místo pro každého - pro každého! - Nikdo není zbytečný, nikdo není nadbytečný, pro každého je místo. Pro takové, jací jsme, pro každého. A Ježíš to říká jasně, když posílá apoštoly, aby pozvali hosty na hostinu: „Jděte a přiveďte všechny, mladé i staré, zdravé i nemocné, spravedlivé i hříšníky: všechny, všechny“. Církve je místem pro všechny. „Otče, ale já jsem ubožák, já jsem ubožák: je tu pro mě místo?“. Je tu místo pro všechny, pro

všechny společně, každý ve svém jazyce opakujte se mnou: „Pro všechny, pro všechny, pro všechny“. Ještě to není slyšet, znovu! „Pro všechny, pro všechny!“

A toto je Církev, matka všech. Tady je místo pro všechny. Pán neukazuje prstem, ale otvírá svou náruč. To nás nutí přemýšlet: Pán neukazuje prstem, ale objímá nás všechny. Ukazuje nám to Ježíš na kříži, který natolik otevřel svou náruč, aby byl ukřižován a zemřel za nás. Ježíš nikdy nezavírá dveře, ale zve tě dovnitř: „vejdi a uvidíš“. Ježíš tě vítá, Ježíš tě přijímá. V těchto dnech ať každý z nás šíří Ježíšův jazyk lásky: „Bůh tě miluje, Bůh tě volá“. Jak je to krásné! Bůh mě miluje, Bůh mě volá, chce, abych mu byl na blízku.

Dnes večer jste mi kladli otázky, spoustu otázek. Nikdy se neunavte klást otázky! Klást otázky je správné, ba často je to lepší než dávat odpovědi, protože ten, kdo se ptá, zůstává „neklidný“ a neklid je nejlepším lékem na rutinu, někdy jakousi normalitu, která umrtvuje duši. Každý z nás má v sobě své vlastní otázky. Nesme si tyto otázky s sebou a nesme je ve vzájemném dialogu, nesme si je se sebou, když se modlíme před Bohem. Tyto otázky, na které život dává odpovědi, na něž si prostě musíme počkat. A jedna velmi zajímavá věc: Bůh miluje překvapením, není to naprogramováno. Boží láska je překvapení. Stále překvapuje, stále nás udržuje v bdělosti a překvapuje nás.

Drazí chlupci a děvčata, zvu vás k zamyšlení nad touto krásnou věcí: že Bůh nás miluje, Bůh nás miluje takové, jací jsme, ne takové, jací bychom chtěli být nebo jaké by nás chtěla mít společnost: takové, jací jsme. Volá nás s chybami, které máme, s omezeními, která máme, a s touhou jít v životě dál. Bůh nás takto volá. Důvěřujte, protože Bůh je Otec, milující Otec, který chce naše dobro. Není to příliš snadné, proto máme velkou pomoc v Matce Páně: ona je také naší Matkou. Ona je naší Matkou. Jen to jsem vám chtěl říci: nebojte se, mějte odvalu, jděte vpřed s vědomím, že jsme „zahrnuti láskou“ (*"amortizados"*), kterou k nám Bůh má. Bůh nás miluje. Řekněme to všichni společně: Bůh nás miluje. Hlasitěji, neslyším! Děkuji vám!“

/pokračování příště/

AURELIUS AUGUSTINUS

*„Pozdě jsem si Tě zamiloval, Kráso tak dávná a přece tak nová,
pozdě jsem si Tě zamiloval! Ty jsi byl uvnitř a já venku a tam jsem Tě hledal,
a já ostudný se vrhal na všechny Tvé krásné tvory. Tys byl se mnou, ale já s tebou nebyl.
Vzdalovalo mne od Tebe vše to, co by vůbec nebylo, kdyby nebylo v Tobě.
Ty jsi volal, křičel a přehlušil jsi mou slepotu.
Tvá vůně mne zaujala, vdechl jsem ji a dychtil jsem po Tobě.
Dotkl ses mě a já vzplanul touhou po Tvém pokoji.“*
(Sv. Augustin, Vyznání, 10, 27)

Aurelius Augustinus se narodil 13. listopadu roku 354 v Thagaste, malém městě v severní Africe, dnešním východním Alžírsku. Celá provincie byla součástí pomalu zanikajícího Římského Impéria, proto byl Augustin římským občanem a jeho mateřtinou

byla latina. Jeho otec Patricius byl spíše pohan, později katechumen, matka Monika velmi zbožná křesťanka.

Sv. Augustin na hlavním oltáři vatikánské baziliky

Křesťanství tehdy již netrpělo pronásledováním, naopak se dočkalo ze strany Říma podpory a uznání, ale stále mělo v té době veliký vliv pohanství a existence stovek nejrůznějších kultů. Celé čtvrté století byl stále ještě římský lid, prostý i vzdělaný, zvyklý klanět se a pálit kadidlo nejrůznějším domácím bůžkům. V této neklidné době úpadku Impéria i počátku přerodu pohanství spíše na tradici se matka i jako křesťanka rozhodne syna nepokřtít, což v té době i u křesťanských rodičů bylo poměrně běžné. Milující matka chce synovi dopřát co nejširší možnost svobodného výběru a seznámení se jak s pohanstvím, tak s křesťanstvím. Avšak i křesťanství nebylo v té době zdaleka jednotné. I zde, podobně jako v pohanství, existovalo mnoho směrů a společenství, které se navzájem nesnášely a často proti sobě vedly veřejné nepřátelství.

Když malý Augustin začíná chodit do školy, pokouší se císař Julián zastavit rostoucí vliv křesťanství a znovu obnovit pohanské kultury a slavnosti. Augustinovi jako mladému divákovi se různé pohanské slavnosti líbí a nevidí v nich nic špatného. Již jako dítě projevuje vysokou inteligenci, je mimořádně literárně nadaný. Jak

jednou napíše ve svých Vyznáních, brzy se začala projevovat jeho divoká povaha, později vedoucí až k nespoutané smyslnosti. Z dnešního pohledu bychom mohli vidět Augustina jako chytrého, nadaného bonvivána, bezstarostného člena zlaté mládeže, který si bohatě užívá života. Čte brakovou literaturu, rád navštěvuje pochybná divadla, silně ho začínají přitahovat ženy a dívky. Nad okruh svých vrstevníků tedy vyniká lehkostí, s jakou přijímá všechny možné směry vzdělání, ale i dychtivostí, s jakou přijímá světské požitky bohatě nabízené svou dobou. Později mnoho let tyto své hříchy mládí bolestně oplakává. Vedle rostoucí smyslnosti se u Augustina začala projevovat druhá vášeň – téměř až chorobná ctižádost, navíc podporovaná rodiči. Zatím otec Patricius radostně pozoroval první milostná dobrodružství syna a ani matka Monika se proti nim nestavěla zásadně negativně. Jako nepokřtěnému vlastně bylo vše dovoleno.

Pohledný, snědý mladík berberské rasy, chytrý a vzdělaný dychtivý Augustin. Rétorika se mu stává jedním z nejoblíbenějších předmětů. Jednou se mu stane velmi potřebnou, zatím ale využívá daru výřečnosti jen k svému prospěchu na cestě za uznáním i k snadným milostným úspěchům. Pokud někdy v náhlém vzplanutí pomyslel na sňatek, což navzdory jeho mládí nebylo v té době ničím neobvyklým, rodiče mu to vždy rozmluvili s poukazem na kariéru, kterou má před sebou. Ctižadostiví rodiče zapisují svého neméně ctižadostivého syna na studie nejprve do Madaury. Zde však snad z finančních důvodů v

šestnácti letech studium přerušuje a vrací se zpět do rodného Thagaste. Celý rok Augustin využívá volnosti a bezstarostnosti a plně si užívá života tak, jak byl dosud zvyklý. Nic mu není zakázané, žádné dobrodružství si neodpírá, rodiče ho téměř v ničem neomezují. Rozmazlovaný, navenek sebevědomý mladý kariérista, vyčnívající nad ostatní vrstevníky nejen inteligencí, ale i nespoutaností a náruživostí, se nakonec spoutává sám. V sedmnácti letech si oficiálně pořídil milenkou, které pak zůstal celých čtrnáct let věrný. Věc těžko pochopitelná pro ty, kteří znali Augustina a jeho vášnivost.

Skutečnost, že od sedmnácti let žije mladý intelektuál společně se svými rodiči a s milenkou, nebyla ani v tehdejší době ničím mimořádným, nezpůsobila tedy žádný větší rozruch. Ani matka Monika v tom nevidí nic špatného. Po roce se Augustinovi neplánovaně narodil syn, kterému dává možná k údivu okolí i rodičů jméno Adeodatus, tedy „Bohem darovaný“. Také jeho křest je odložen na pozdější dobu.

V té době se Augustin nechává zapsat na studium rétoriky do Kartága-metropole římské Afriky, kde po čase studium úspěšně dokončuje. Další krůček k vysněnému uznání a k navázání užitečných známostí pro jeho budoucí kariéru má za sebou. Vzdělání, které si nejvíce osvojil, bylo především latinské a literární. Přes zatím nesporné úspěchy není ale pravdu hledající Augustin spokojen. Zatím v Miláně byl politik Ambrož proti své vůli, ale podle přání lidu dosazen na biskupský stolec. Velký muž křesťanství a pozdější světec Ambrož proslul svým neohroženým postojem za svoji církev. Jeho obrovská popularita mezi lidem bude jednou motivací Augustinovi, aby biskupa vyhledal. Zatím si ale zkusí ve svém rodném městě Thagaste otevřít vlastní školu. Tato epizoda nemá dlouhé trvání, i zde se Augustinovi nepodaří splnit své představy. Proto přijal nabídku z katedry rétoriky v Kartágu. Tehdy umírá jeho otec, který se dal nakonec krátce před svou smrtí pokřtít. Augustin, který nevynechá jedinou příležitost, aby se ještě více zviditelnil a upozornil na sebe, přijímá za své manichejské učení. Jak sám uvádí ve svých Vyznáních, „upadl jsem mezi lidi šílené pýchou, nad míru smyslné a mnohomluvné“. Ještě předtím ho ale uchvátil Ciceronův Hortensius a jeho láska k moudrosti. Když se potom díky němu dostal k Písmu svatému, znechuceně ho odkládá, protože mu vadí jeho prostý sloh ve srovnání právě s Ciceronem. Od té doby uplynulo šestnáct století, ale jak je podobná tehdejší doba s dnešní! Agrese, úpadky totalitních mocností a zbožňovaný materialismus, stovky sekt, přetvářka a faleš, zprofanovaný a zneužitý humanismus. Ale v obou dobách se z probíhající krize společnosti rodí světci.

Augustina postupně přestává profesura v Kartágu bavit. Devět let svého působení na zdejší městské škole ho příliš neuspokojilo. Vyučování temperamentní africké mládeže ho za tu dobu unavilo. Sám si uvědomuje, jak se mu jeho studentské výstřelky vrací, když se k němu studenti chovají podobně jako dříve on ke svým učitelům. Také mu připadá, že se zde i jeho sny a plány na skvělou kariéru značně zpomalily. Chce být populární, známý a bohatý, chce plně užít světa a všech jeho rozkoší. V římské Africe mu to vše ale připadalo značně vzdálené. Nakonec se devětadvacetiletý Augustin rozchází i s manichejci a jejich bludy. Zásluhu na to měla nesporně i jeho matka Monika, která se za obrácení syna dlouhá léta úpěnlivě modlila. Ještě toho roku opustil Augustin Afriku a vydal se do Říma, kde začal vyučovat rétoriku. Samotný odjezd do Evropy byl značně dramatický, protože matka chtěla buď syna zadržet, nebo jet s ním. Nic z toho ale Augustin nechtěl, proto použil lsti a matku oklamal. Využil chvíle, kdy se za něho Monika modlila v blízké kapli a odrazil od břehu.

Ctižádnostivý Augustin ani v Římě nenašel uspokojení. Žáci jsou sice klidnější, je jich ale málo a za výuku mu často dluží. Jak ho to rozhořčovalo, dokázal tím, že se k nepoctivosti římských studentů vrací po letech i ve svých Vyznáních. Víc než Řím Augustina začal lákat Milán, kde sídlil mladý císař. Na své cestě za úspěšnou kariérou dělá důležitý krok, když vyhrává konkurz na katedru rétoriky právě v Miláně. Velmi dobře placené místo, konec finančním problémům. Další stupeň za kariérou je za ním. Míří ale dál, nechce se celý život zahazovat učením, chce být váženým, všemi uznávaným. Myslí na post předsedy soudu, nebo guvernéra provincie, možná i na nevěstu s bohatým věnem. Přibližně v této době, kdy Augustinovi bylo již přes třicet let, přijela za ním jeho matka. Té se svěřil, že se definitivně zbavil myšlenek manicheismu, ale také se necítí být křesťanem. Jedním z mnoha důvodů příjezdu Moniky za synem bylo její rozhodnutí syna oženit, jak se sluší na váženého člena vyšší společnosti. K pochopení následujícího kroku je potřeba si uvědomit dobu, zvyky i zákony tehdejší společnosti. Augustin žil v Miláně spolu se svým synem Adeodatem i s jeho matkou, kterou měl rád. Tomu, aby s ní uzavřel manželství, překážely dvě věci. Císařský zákon nedovoloval Augustinovi, aby se jako příslušník vyššího stavu oženil se ženou nižšího původu a také Augustinova matka byla proti. Sama vzala synovu záležitost do svých rukou a brzy mu našla nevěstu podle svých představ.

Překážkou zasnoubení byla ovšem právě družka, se kterou již čtrnáct let žil. Augustin jen velmi nerad, ale nakonec podléhá matčině nátlaku a svoji milou propouští. Svého syna si ale ponechává u sebe a ona se vrací do rodné Afriky. Augustin sám jednou o tom ve Vyznání napíše „mé srdce tolik na ní lpící bylo zasaženo, těžce poraněno a dlouho krvácelo“. Smutek po ní a dva roky, které musely uplynout mezi zasnoubením a dospělostí své vyvolené, vyplní Augustin pro sebe typickým rozhodnutím. Zdá se mu nemožné žít dva roky bez ženy, proto si vybral novou dočasnou milenkou. S ní, se synem a se svojí matkou tak žijí všichni pod jednou střechou.

Zatímco Monika se vroucně modlí za synovo obrácení, on sám pilně šplhá po společenském žebříčku. Shání protekci všude tam, kde si myslí, že mu budou užiteční pro splnění jeho snů o skvělé kariéře. Je přesvědčen, že pravdu nalezne jen u vzdělaných, mocných a vznešených, že konečně najde tu pravou filozofickou literaturu, kde bude o pravdě řečeno vše. Na této cestě jen velmi pomalu objevuje rozpory mezi platonismem a křesťanstvím. Je již znovu ochotný pokusit se pravdu najít v křesťanství, když byl již předtím několikrát zklamán hledáním jinde. Zatím biskup Ambrož díky svými diplomatickými jednáními a nekompromisním zastáním svých křesťanů před císařem dosahuje v Miláně obrovské váženosti a popularity. Augustin by se rád s Ambrožem soukromě setkal, zprvu ale myslí spíš na výhody pro sebe, které by mu jednou mohly být prospěšné z této známosti. Zaneprázdněný biskup ale nejprve nemá čas, proto Augustin chodí alespoň na jeho přednášky a kázání. Nejdřív jako pochybující kritik, později jako fundovaný odborník na rétoriku je stržen nádhernou Ambrožovou výřečností. Pomalu se začíná zamýšlet nad tím, ne jak, ale co biskup káže.

Vlivem Ambrožových projevů Augustin také postupně přestává Písmo svaté považovat za čtení málo vhodné pro intelektuály. Mizí i pošetilost a naivita, kterou tam dřív nacházel. Mnoho Ambrožových kázání si našlo cíl právě v Augustinově nitru, jako by biskup kázal právě jemu. Ambrož mluví o milosrdenství k bližním, kritizuje vypočítavost, prospěchářství a kariérismus a Augustin vidí sebe. Začíná chápat, odkud bere biskup tu obrovskou odvahu postavit se proti světské moci i za cenu možných osobních obětí.

Objevuje kněžský a biskupský úřad jako obětavou službu lidem směřujícím ke Kristu. Pravdu začíná vidět již blízko. Pomalu se začíná cítit křesťanem, zatím jen uvnitř. Začal svádět těžký vnitřní boj mezi tělem a duší. V mysli je rozpolcený dvěma vůlemi, starou a novou. Pravdu již poznal, ale její naplnění zatím odkládá. Znovu a znovu se mu vrací myšlenky na bezstarostný život, skvělé postavení ve společnosti, na lásku. Chvilími je již rozhodnutý, pak zase couvá. Slyší hlas, který ho volá, pak ale chce od Boha, aby počkal. Smyslnosti by se snad nakonec vzdal, ale kariéry a ctižádostivosti... Nejráději by si z každého trochu nechal.

Jednou neklidného Augustina navštívil ve světské záležitosti jeho krajan Ponticianus. Když u něho na stolku spatřil listy svatého Pavla, byl překvapený. U Augustina takovou knihu nečekal. Křesťan Ponticianus začal vypravovat o životě ve víře, o zázracích i o tom, jak žijí řeholníci. Od něho slyšel Augustin poprvé v životě o svatém Antonínovi, jak radikálně ukončil svojí světskou činnost a na Boží pokyn odešel do egyptské pouště jako poustevník. Udivený a překvapený Augustin se dozvídá i o dvou současnících, císařských správcích, kterým se dostal do rukou životopis Antonína. Ten na ně zapůsobil tak, že opustili vše, co měli a stali se mnichy. Augustin je zmatený a neklidný z Ponticianova vyprávění, v duchu se stydí a lituje minulosti. Znovu bojuje s vůlí. Jeho přítel Alypius, který byl náhodou svědkem tohoto setkání, uviděl obrovské rozrušení a pohnutí Augustina, které ho ovládlo, když krajan odešel.

Augustin se v duchu intenzivně probírá svým dosavadním životem. Poslouchá opět dva vnitřní hlasy, starý a nový. Ale osvědčené našeptávání starého hlasu tentokrát selhává, již ho nechce poslouchat. Augustin před sebou vidí letitou navrstvenou marnost a bídu svého dosavadního života. Jako by měl explodovat pod tlakem právě přijímané Boží milosti, rychle odchází do zahrady, aby se vyplakal lítostí i vděkem. Tam pod fikovníkem s pohnutím prožívá počátek svojí konverze. Když zaslechl ze sousedství dětskou písničku, ve které se často opakuje „Tolle, lege, vezmi a čti!“, nezaváhal ani na chvíli. Teď již byl pevně přesvědčený, že k němu promluvil Bůh.

Otevřel tedy Písmo a přečetl si první větu, kterou spatřil: „Ne v hýření a opilství, v nemravnosti a bezuzdnostech, ne ve sváru a závisti, nýbrž oblečte se v Pána Ježíše Krista...“/Ř 13,13/.

Je rozhodnuto. Během chvilky se osvícený Augustin zklidnil. Jeho obrácení bylo těžké, bolestné, ale definitivní. Konečně našel pravdu. Jiný, zcela vyrovnaný Augustin se vrací do domu, kde své matce a přítelovi sděluje klidným, pevným hlasem své rozhodnutí. K nepoznání proměněný Augustin rázně a s konečnou platností ukončil jednu část svého života. Během velmi krátké doby se vypořádal se vším, na čem mu až dosud nejvíc záleželo a na čem stavěl svůj dosavadní život. Světská kariéra je mu nyní bezcenným prachem. K všeobecnému údivu svého okolí propouští družku, ruší svoje zasnoubení a zřiká se význačného profesorského postu a všech svých světských ambic.

Teprve nyní má volnou cestu k uskutečnění svého dřívějšího plánu a spolu s několika svými přáteli, bývalými žáky a se svojí matkou Monikou odchází na podzim roku 386 do ústraní na venkovský dvorec severně od Milána. Tady, v tomto malém společenství strávil Augustin přes půl roku klidu při filozofických debatách a studiem knih, které mu dal biskup Ambrož k přípravě na křest. I to, že zde nechává svojí matku účastnit se filozofických rozhovorů a její názory přijímá s velkým uznáním, jen dokresluje velikost a opravdovost svého obrácení. Po bouřlivé první polovině svého života je dáno Augustinovi několik měsíců klidu a usebranosti ke své konverzi. Zatím ani netuší, že jeho další cesty za

Bohem budou jednou ještě neklidnější a bouřlivější, než bylo jeho dosavadní hledání pravdy. Konečně je Augustin spolu s přítelem Alypiem a se svým synem Adeodatem o Velikonocích 24. dubna roku 387 v Miláně biskupem Ambrožem pokřtěn. Vykročil tak na svou dlouhou a dramatickou cestu od světáka ke světci.

K radikálnímu obrácení Augustina významně přispělo poznání marnosti a ztráty času, který dosud věnoval pozemským hodnotám. Jak směšná a nicotná mu nyní připadala jeho dosavadní honba za vzděláním, kariérou a uznáním od lidí, které mu měly být cílem! Nyní vidí konečný cíl pozemského snažení výhradně v Bohu. Neznamená to ale, že se uzavřel do sebe a že přestal vidět všechny krásy tohoto světa. Naopak do konce svého života široce vnímá a nadšeně chválí Boha za Jeho dobrotu, lásku a dokonalost, s jakou stvořil člověka a jeho svět.

Po přijetí křtu se Augustin se svými nejbližšími vydal na cestu zpět do své rodné Afriky. V rodném Thagaste chce spolu se skupinkou blízkých vytvořit podobné společenství, v jakém trávil šťastnou dobu své konverze a přípravy na křest. V přímořské Ostii, kde se Augustin připravoval se svými přáteli na odplutí domů, jeho matka náhle onemocněla. Po dvou týdnech, vyrovnaná a šťastná z vyslyšení svých modliteb za svého syna, Monika umírá ve věku 65ti let. Posledním dnům života své matky a rozhovorům s ní věnuje později Augustin několik kapitol ve svých Vyznáních. Po této události se vrací Augustin neplánovaně do Říma, kde zůstává skoro rok a sepisuje zde svá další díla. Na podzim roku 388 definitivně opouští s přáteli Evropu.

Po pěti letech se zcela změněný Augustin vrátil do rodného domu. Jak velké bylo překvapení jeho známých a přátel, když ho po dlouhé době opět spatřili a hlavně když s ním mluvili! S některými obyvateli Thagaste Augustin i během svého pobytu v Evropě vedl korespondenci, proto někteří již z dopisů museli pozorovat postupné proměny jeho názorů. Teprve při osobních setkáních s ním viděli jeho známí velikost Augustinova obrácení a brzy o něm vědělo celé město.

Popularita a uznání od lidí však Augustinovi již nic neříká. Zakládá se svými přáteli komunitu v podobném duchu, v jaké se připravoval u Milána na svůj křest. Nechybí v ní ani jeho syn. Stranou od okolního ruchu tu nachází Augustin na tři roky své štěstí. Veškerý čas nadšeně věnuje tomuto společenství. Probíhají zde společné rozjímání, modlitby a rozhovory o Bohu a Augustin sepisuje řadu knih. Celá komunita žila v duchu prvokřesťanských obcí, vše bylo společné. Nebyla zde žádná hierarchie, práce se nemusela přidělovat, protože každý za

svou činností viděl především Boha. Augustinovo štěstí je za celou dobu svého pobytu v tomto společenství nakrátko přerušeno jen jednou, když jeho velmi nadaný sedmnáctiletý syn Adeodatus umírá. S Boží pomocí se i s touto skutečností Augustin brzy vyrovnal.

Ve svém společenství se Augustin cítil nesmírně šťastný a spokojený. Tady konečně našel, co celý svůj život hledal, tady v klidu a tichu naplno vnímal blízkou přítomnost Boha. Se svými spolubratry chce zbytek života právě zde věnovat Jemu. Vidí Ho za vším krásným kolem sebe. Při rozjímáních s Ním vede dialog a vše, co Augustin dělá, je pro Něho. Nikdy by ho nenapadlo, že tato vysněná idyla má jednou skončit.

Svým obrácením Augustin neztratil nic ze svého vztahu ke krásám života, umění i přírody. Právě pod vlivem nového pohledu na tyto a další krásy světa neustále ve svých dílech velebí Boha Stvořitele. Společenství Augustinových bratří nebylo před veřejností uzavřeno. Vládla zde radost a vstřícnost, proto sem lidé rádi zašli pro radu a svěřovali se zde se svými starostmi a problémy. Jako moudrého a vzdělaného rádce zvali obyvatelé Thagaste i okolí Augustina často k sobě. Jednoho dne se Augustin vydal do pobřežního města Hippa Regia za svým známým, císařským úředníkem, aby mu poradil v jisté náboženské otázce. Navštívil tam bohoslužbu, kterou sloužil zdejší starý biskup Valerius. Někteří z věřících populárního Augustina mezi sebou poznali a z jeho přítomnosti měli radost. Při bohoslužbě biskup vyjádřil své přání – dostat ke spolupráci kněze. Někdo z davu ukázal na Augustina: Tady je, toho chceme! Než si stačil uvědomit, co se vlastně děje, lidé vyděšeného a vzpírajícího se Augustina doslova dostrkali před biskupa. To bude náš kněz! Tolik výřečný bývalý profesor rétoriky marně hledá slova, kterým by objasnil svůj hluboký a upřímný nesouhlas. Shromáždění si ale jeho odpor vysvětluje po svém a hned Augustina ujišťuje, že při svém vzdělání a vědomostech jistě dlouho nezůstane jen na postu pouhého kněze. On, který již nikdy nechtěl opustit mnišský život v rodném Thagaste je opravdu zděšen a zdrcen. Znovu se marně pokouší lidem okolo sebe i biskupovi objasnit proč nechce. Dav ho nakonec ukřičel. Rozrušený Augustin rezignovaně na místě přijímá z rukou biskupa Valeria kněžské svěcení. Snad tento „vox populi“ slyšel jako ozvěnu Božího volání. Augustin se stal knězem stejným způsobem, jako mnoho jiných mužů té doby. Stejně tak se stal biskupem v Miláně jeho vzor Ambrož v té době nebyl tento způsob povolání ke kněžské službě ničím neobvyklým. I Ambrož přes svůj nesouhlas nakonec podlehl přání křičícího davu a přijal biskupský úřad. Čerstvý novokněz Augustin těžce nesl nečekané ukončení svého poklidného a šťastného kontemplativního způsobu života v komunitě. Vzdělaný literát cítí, že není na práci mezi lidmi připraven. Odevzdává proto své starosti plně do Božích rukou. Ví, že když si ho Bůh tak náhle a naprosto neočekávaně vyvolil k službě u oltáře, obdrží k ní také Boží požehnání. Druhá polovina života, kterou má Augustin před sebou, jeho kněžská a později biskupská činnost, bude již jeho přímou cestou ke svatosti.

Biskup Valerius má plné pochopení pro novokněze, který se nyní cítí jako úplný začátečník pro pastorační práci. Poskytuje mu proto šest měsíců na přípravu kněžské služby. Augustin sám ví, že nutně potřebuje prohloubit znalosti Písma. Musí se také seznámit s náboženskou situací v Hippu, kde vedle menšinových katolíků je mnoho donatistů, Židů i pohanů. On, který dříve ostatní učil jak přednášet mluvené slovo, si má zanedlouho sám vyzkoušet působivost svého vlastního projevu. Již první ohlasy na Augustinova kázání po zahájení jeho kněžského působení byly ohromující. Plná katedrála nadšeně přizvukujících lidí, kteří vydrželi pozorně sledovat jeho často velmi dlouhé promluvy Augustina přesvědčila, že je na správné cestě. Brzy tam kázal téměř výhradně on a to i při

bohoslužbách, které sloužil biskup. Věhlas Augustina jako přesvědčivého kazatele se rychle šířil. Dokud nezačal kázat, působil spíše nervózně a roztěkaně. Také jeho malá postava s vyholenou hlavou a hladkou tváří nepůsobila mezi lidmi nijak výjimečně. Jakmile však začal kázat, jako by oslovil každého osobně. Pečlivě vybíral svá slova tak, aby mu všichni jasně rozuměli. Jistě nebylo jednoduché najít pro všechny stejnou řeč, protože v přímořském, velmi živém Hippu Regiu žily všechny vrstvy obyvatel. Ale každý, od pouličních žebráků až po vládní úředníky, si z Augustinových slov odnášel povzbuzení, radost i útěchu. Ve svých kázáních nikdy nedával najevo svoji sečtělou a vzdělanou, ani neohromoval svými znalostmi. Prostým a srozumitelným jazykem dokázal tak upoutat temperamentní posluchače, že s ním hlasitě dávali najevo souhlas a vzdělanější posluchači dokonce často nahlas doplňovali Augustinovy citace. Lidé se při jeho kázáních nenudili a i po několikahodinové promluvě dokázali ještě hlasitě projevit své pocity a pohnutí. Po pěti letech velmi úspěšné kněžské služby v Hippu byl Augustin jmenován biskupem. I toto ustanovení však přijímá jen s velkou nevolí a téměř z donucení. Dokonce později sám zpochybňoval platnost a regulérnost své volby. Uvědomoval si totiž další nevyhnutelné omezení své literární a vědecké činnosti. Rozepsaná díla bude muset odložit. Sám o sobě měl jednou prohlásit: „Cítím, že se v ničem Pánův hněv na mne neprojevil tolik jako v tom, že mě postavil na kapitánský můstek v řízení církve, ačkoli jsem si nezasloužil, ani abych byl posazen k veslu“.

Augustinův věhlas již dávno překročil hranice města. Neúnavně, často několikrát za den kázal, sepisoval různá díla a úvahy, vedl bohatou korespondenci a radil v náboženských otázkách. Nikdy ale nezapomínal, jaký byl jeho život před svým obrácením, proto měl pro problémy svých věřících mimořádné pochopení. Velký důraz Augustin kladl na opravdovost víry v Boha, proto vždy nekompromisně odsuzoval jakoukoli formálnost v této otázce. Ani on nedokázal vždy zkrátit svůj temperament, zvláště když cítil, že něčí víra je spíše formální a předstíraná s vedlejšími úmysly. Stále více času mu zabíralo řešení nejrůznějších sporů a konfliktů běžného života, se kterými se na svého biskupa lidé často obraceli. Ale pro každého, kdo to potřeboval, si Augustin našel chvíli. Pouze ve svých dopisech si častokrát postěžoval na čas, který stráví urovnáváním mnohdy zanedbatelných rozepří. Čas, který by raději věnoval rozjímání a dalšímu studiu. Ve své obětavosti pro druhé nehleděl ani na své dlouhodobé zdravotní problémy a nepožadoval pro sebe žádné úlevy. Pokud to jen bylo možné, při vedení diecéze se snažil nebýt rozptylován jinými záležitostmi než duchovními, proto přenechával jejich vyřizování důvěryhodným spolupracovníkům. Je obdivuhodné, že při takovém vytížení dokázal Augustin najít chvíle klidu, ve kterých s největší svědomitostí vyřizoval korespondenci, pečlivě připravoval kázání a hlavně postupně pracoval na svých velkých literárních dílech. Existují stovky dochovaných prepisů jeho kázání, další stovky dopisů, desítky pojednání a filozofických úvah. Některé svoje spisy napsal i při nedostatku času za velmi krátkou dobu, zvláště když cítil nutnost rychle zareagovat na vzniklou situaci v církvi, politice i v běžném životě. Naopak svá stěžejní díla psal Augustin velmi dlouho, např. na svém výkladu Žalmů trpělivě pracoval neuvěřitelných šestadvacet let. Byl především člověk. I on měl své nedostatky, i jako biskup někdy udělal chybné rozhodnutí, nebo se nechal špatně ovlivnit. Svoji konverzí se samozřejmě najednou nezbavil všech svých dřívějších zlovyků a chyb. S některými se potýkal po celý život. Sám se o nich mnohokrát např. ve Vyznáních velmi sebekriticky a otevřeně vyjadřuje. Svě obrácení chápe jen jako pokračování svého nekonečného hledání a poznání pravdy. I při tomto hledání Augustin klopýtá a každé

odchýlení velmi bolestně prožívá. Je již biskupem a přitom prohlašuje, že je teprve na začátku. Často se dokázal sám nad svojí domnělou ubohostí a nedostatečností rozplakat. Chtěl by být dokonalý, ale uvědomoval si trpce, že není. Kdo pochopí tuto jeho neustálou snahu o nalezení a udržení směru na cestě k Bohu, tomu možná přestane připadat jeho přiznání ke krádeži hrušky v dětství za dětinské. Augustin není sólista, který nepokojně sám spěchá k Bohu a neohlíží se. Naopak se snaží na tuto cestu brát sebou další a další poutníky.

Horlivý Augustin si uvědomoval, že ne vždy stačí vyjít s mírností a citem. Klidný výraz, dlouhý vous a ruka spočívající na knize. Úctyhodný pluvíál, vysoká mitra, pozlacená berla a biskupský prsten, to jsou představy malířů po mnoha staletích. Ve skutečnosti se oblečením se téměř nelišil od jiných lidí, v sandálech a šedé vlněné tunice vypadal naprosto tuctově. Ale také se nelišil temperamentem. I on se dokázal rozohnit a rozčítit. Důvodů pro to měl i jako biskup stále dost. Bludaři, pohanské zvyky a pověry, to především byla neustálá biskupova práce „v terénu“. A samozřejmě reagovat na neklidnou politickou situaci a mírnit emoce. Například náhrobní hostiny byl africký zvyk ještě z pohanské doby a byl velmi rozšířený. Dokonce ještě Augustinova matka Monika se jich jako křesťanka v dobré víře zúčastňovala. Když ještě v Miláně Augustinův velký vzor biskup Ambrož tento zlozvyk výslovně zakázal a Monika nebyla vpuštěna do kostela s hroby mučedníků s tehdy obvyklým košíkem jídla a láhví vína, byla tím velmi dotčena, ale z úcty k velikému biskupovi se podřídila a od oslav upustila. Tehdejší zvyk náhrobních hostin byl velmi oblíbený a pevně mezi křesťany zakořeněný. Neviděli v tom na rozdíl od nekřesťanů nic špatného a proto odstranění tohoto zlozvyku trvalo ještě velmi dlouho. Již jako mladý kněz se Augustin pustil vehementně do tohoto problému. Při každé vhodné příležitosti trpělivě, ale emotivně, přesvědčoval lid o zvráceném chápání oslavy mučedníků. Nakonec intervenoval u biskupa v Kartágu, aby tyto nestřídmé, často zvrhlé oslavy byly provždy alespoň z kostelů vytlačeny. To se mu opravdu podařilo a roku 393 byly tyto oslavy v kostelích koncilem v Hippu zakázány. Jen na tomto příkladu je vidět obrovský vliv, který měl Augustin dva roky po svém vysvěcení nejen na prostý lid, ale i na vysoký klér. Augustin se ale nespokojil se svojí malou výhrou. Ještě po dvou letech po oficiálním zákazu tohoto zlozvyku, v roce svého vysvěcení na biskupa, Augustin horlivě káže a přesvědčuje lid v kostelích o škodlivosti těchto oslav. Ale čekaly ho těžší zápasy pro Krista. Některé trvaly celý jeho život a ne ve všech zvítězil.

Pelagiáni, manichejci, ariáni, rebaptizátoři a prisciliáni, sekty a bludaři. Zbytky pohanských zvyků. To byly Augustinovy boje. Některý z nich vyhrál, církve rozdělenou donatisty se mu nikdy dohromady zpět stmelit nepodařilo. Donatisté byl Augustinův největší problém, který se marně snažil vyřešit přes více než polovinu svého života. Když na počátku čtvrtého století probíhalo poslední velké a nesmírně kruté pronásledování křesťanů, mnoho prostých lidí, ale i kněží a biskupů ze strachu, nebo následkem mučení a teroru zapřelo svoji víru. Část křesťanů, která buď vydržela, nebo se jí pronásledování vyhnulo, zaujalo k odpadlíkům nesmiřitelný postoj. V jejích očích byli odpadlíci zrádci a těžcí hříšníci. Podle svého pozdějšího představitele Donata se začali nazývat donatisté. Donatisté byli přesvědčeni a byli za své přesvědčení ochotni nejen trpět, ale i působit utrpení svým odpůrcům, že jen oni jsou pravá církev, která nikdy nezradila a nekolaborovala se státní mocí. Odmítali se s katolíky stýkat, rodiny se začaly rozdělovat a narůstala zloba. Donatisté si začali sami světit kněze a biskupy a začali si stavět své vlastní kostely. Tak byla v každém větším městě vedle křesťanské komunity také komunita

donatistická, mnohdy větší než křesťanská. Také baziliky byly dvojí a donatistických biskupů již bylo téměř jako katolických. Toto hnutí mělo stále větší oblibu, zvláště mezi prostým venkovským lidem. Pro ně byli donatisté pravověrní hrdinové. Rostoucí soupeření obou církví vedlo zákonitě ke stupňování nevraživosti a přecházelo ve vzájemnou nenávist. Předhánění, rivalita a hádky v církvi kdo je pravověrný a ještě pravověrnější, kdo je svatý a ještě svatější, kdo má k Bohu blíž a kdo je hříšník. Vzájemná nenávist, na kterou poukazovali dokonce i nekřesťané. Augustin, který se ocitl uprostřed tohoto dění, byl z této situace nešťastný a sám si dal nadlidský úkol, který se mu ale nikdy nepodařilo splnit. Chtěl trpělivostí a mírností, dostatkem argumentů i veřejnými konfrontacemi docílit opět jednotnou církev. Dokonce později přijal s povděkem pomoc státu na vyřešení tohoto problému díky novým zákonům a ustanovením proti donatistům, zvláště proti násilným a fanatickým skupinám „donatistů ulice“.

Tato situace dvou soupeřících táborů trvala za Augustina již třetí generaci. Neústupnost a pohrdání donatistů vůči křesťanům se dědila z otce na syna. Je pochopitelné, že z toho měli největší radost nekřesťané a pohané a této situace také dokázali využít ve svůj prospěch. Kolik velkých děl mohl Augustin napsat, kdyby se nemusel denně zabývat novými problémy kolem donatistů. Na pokusy o smír a dohodu odpovídali násilím. Přepadávali kněze i fary, mrzačili a zabíjeli. Augustin se neúnavně pokoušel o jednotu a dokonce se přimlouval za mírné zacházení se zadrženými násilníky. Navštěvoval umírněnější donatistické biskupy a nabízel jim jednání u jednoho stolu. Někteří byli alespoň částečně vstřícní, jiní zatvrzelí a Augustina ignorovali a předem odmítali. Nenávist donatistů dosáhla již takového vrcholu, že na Augustina připravili atentát a on jen těsně unikl smrti. Císař Honorius vydal roku 405 na přání katolické synody, která se konala rok předtím v Kartágu, obsáhlé zákony směřující k potlačení donatismu. Vyhnanství, kterým hrozil donatistickým biskupům opět roznítilo nepokoje v krvavé bitky. Násilí se postupně stupňovalo a proto na žádost katolických biskupů zasahuje císař znovu. Nyní již hrozí radikálním donatistům deportace, konfiskace a nucené práce.

Je otázkou, zda císař tak jednal z katolické horlivosti, nebo prostě chtěl mít ve vzdálené Africe klid, zvláště, když na římské brány začínají bušit první barbaři. Těmito opatřeními ale Honorius církvi příliš nepomohl. Vyvolal jen další vlnu nepřátelství vůči katolíkům. Donatisté se nyní cítí téměř jako prvokřesťanští mučedníci. Je známo z mnoha příkladů církevních dějin, že přílišná podpora státní moci církvi nikdy významně neprospěla. Spíše naopak. Jen ojediněle vedly k této podpoře čistě církevní zájmy. Často se tato podpora zvrhla v mocenské vyřizování účtů. Církev pak zákonitě ztrácela svůj kredit. I Augustin si uvědomoval hranice možného světského zásahu do církevních záležitostí a pomoc Říma přijímal jen velmi rezervovaně a v nejvyšší nouzi, donucený tragickými okolnostmi celého sporu. Je zřejmé, že pokud se církevní problémy řešily se světskou pomocí, nebo přímo zásahem, oprávněnost těchto zásahů se jen předstírala stejně, jako její výsledky. Kde upadá, nebo již schází absolutní a bezpodmínečná víra v Boha, tam nepomůže žádná světská moc. Nesmyslné hádky o tom, kdo je lepším křesťanem, mohou vést až k sebezničení. To dokazuje právě příklad hnutí donatistů, které trvalo přes všechny zákazy přibližně 130 let a definitivně zaniklo až po Augustinově smrti založením říše Vandalů a zlikvidováním afrického křesťanství islámem. Augustin, který po svém obrácení našel svůj ideál v mnišském způsobu života, musel zvláště po svém jmenování biskupem zcela změnit své dřívější plány. Víme, že již před svým kněžským svěcením praktikoval doma v Thagaste spolu s několika přáteli tento život v ústraní v těsném spojení v modlitbách s

Bohem. Tady měl ještě nezatížené vědomí světskými záležitostmi a hlavně měl čas k hlubokému rozjímání a sepisování svých prvních velkých děl. Jako novokněz od roku 391 pokračuje v komunitním životě s přáteli i v Hippu. Později jako biskup navrhnul zdejšími kněžími a jáhnům, aby se vzdali svého majetku a žili všichni společně ve zdrženlivosti a chudobě při katedrále klášterním životem. Souhlasili a tím došlo v africké církvi k důležité a unikátní reformě. Jáhni, kněží i biskup žili společně a dodržovali klášterní kázeň. Společenství v Hippu se tak stalo vzorem pro další následovníky, např. pro servity, dominikány a mnoho dalších, kteří zakládali podobné dómské kláštery. Zvláštní význam měl tento model později pro benediktiny. Právem je proto Augustin nazýván otcem západního mnišství. V Hippu stačil ještě založit ženský klášter a dva pro laické mnichy.

Dómský klášter měl klauzuru, ale biskup měl pro každého dveře otevřené. Pro návštěvy neměl žádný striktně vymezený čas, přijímal každého a téměř kdykoli. Žebráky vítal stejně uctivě a se stejnou pohostinností, jako mocné pány. Kdo Augustina viděl poprvé, nevěděl, zda mluví již přímo s biskupem, nebo s pomocným jáhnem, ničím se totiž neodlišoval od ostatních bratří. Na psaní mu ale zbývalo stále méně času. Mimořádně aktivní biskup musel navíc každé dopoledne soudit nejrůznější civilní pře. Císařsky uznaná soudní pravomoc biskupů znamenala, že se na Augustina, již vyhlášeného svojí moudrostí a lidskostí, houfně obraceli lidé v očekávání spravedlivého rozsudku. Jako soudce byl paradoxně velmi vyhledáván a žádán pohany, protože byl znám svoji nestranností. Často si pak v ústraní stěžoval na nesoustředěnost, neklid a zmatek, který se díky těmto často malicherným sporům dostává do jeho modliteb a rozjímání. Mnoho drahocenného času věnoval i nejrůznějším vizitacím a dlouhým cestám na různé konference a jednání. Vyčerpaný na těle i na duši jistě mnohokrát čelil pokušení uzavřít se za zdi dómského kláštera. Ale Augustin přesto píše. Každou ušetřenou chvíli věnuje svému milovanému psaní. Bez ohledu na únavu i přetrvávající zdravotní problémy začíná psát nová díla, snaží se pokračovat na rozepsaných a navíc pohotově reaguje na okolní události sepsáním různých úvah a komentářů. Téměř vynuceným přijetím soudcovské funkce se biskup Augustin ocitá částečně také na politickém poli. Původně neměl žádné politické ambice, svůj život směřoval k naprosto jiným hodnotám. Ještě v dobách své konverze nadšeně obdivoval svůj velký vzor, milánského biskupa Ambrože mimo jiné pro jeho schopnost být neústupný vůči státu ve věcech víry, ale také pro jeho diplomatickou obratnost, se kterou napravoval chybná rozhodnutí druhých ve státních záležitostech. Ambrož se dokonce nebál opakovaně a nahlas pronést sice odvážnou, ale téměř vizionářskou myšlenku. Mnohokrát se později potvrdila. Prohlašoval, že dřívější pronásledování církve bylo pro ní ziskem a lepší pro ni je zakoušet od knížat nenávisť, než jejich přízeň. Ambrož, kterého západní církve uznávala téměř jako papeže, si to mohl dovolit. Na rozdíl od pohanů, kteří stát ztotožňovali s božstvy, Augustin nenacházel nic, čím by se lidé díky politickému životu státu přibližovali k Bohu. Původně dokonce uvádí myšlenku, ve které vidí stát jako určitý počet lidí, kteří nemilují Boha. Přesto zachovával a ve svých kázáních požadoval poslušnost vůči státu ve všech záležitostech, které se nepřičily svědomí. Augustin učil a ve svých spisech často zdůrazňoval, že každá státní moc je daná od Boha, protože člověk sám od sebe nedokáže bez určitého řádu existovat. Říká, že jen stát, který se podřídí Božím přikázáním, bude spravedlivý. Podle Augustina použití křesťanské etiky v politickém životě je užitečné. Uvádí, že užitečnost křesťanství na funkci státu by se projevila, kdyby se všichni obyvatelé státu chovali podle evangelia. Přesto, že se Augustin narodil a celý svůj život prožil jako občan Říše římské, staví se proti imperialismu. Velké

mocnosti mohly získat svoji velikost jen na nedobrovolném podřízení se malých států. Ideální vztah státu k církvi a naopak, vidí Augustin v přátelském vztahu, ne v partnerském. I když by se jako velký filozof a humanista nejráději realizoval v mnišském ústraní, sám přesvědčuje, že každý má zodpovědnost za církev a společnost a i na politickém postu může člověk pro Boha pracovat. Svoji rozsáhlou korespondencí s politiky a významnými představiteli Augustin sledoval hlavně ocenit jejich dosavadní činnost a povzbudit k větší a nadšenější práci pro Boží království. Největší práci vykonají, když budou veřejně využívat svých úřadů k oslavě Boha. Mimořádnou radost projevuje Augustin právě nad obrácenými význačnými lidmi, kteří jsou možným vzorem pro ostatní a mohou mít mnoho následovníků. Píše o tom v osmé knize Vyznání.

Stárnoucí biskup, který nikdy neoplýval pevným zdravím, se svojí veřejnou činností cítí unavený a opotřebovaný. Ale je toho ještě tolik, co musí dokončit, dopsat a zrekapitulovat. V mysli má nová poselství, která chce sepsat i pro další generace. Jeho spolubratři a posléze i okolní biskupové naléhají na Augustina, aby si odpočinul alespoň od světských záležitostí. Tuší a uvědomují si pravou hodnotu jeho díla pro přítomnou i budoucí církev. Ví, že v literární práci je nenahraditelný. Nakonec se podařilo dvaasedmdesátiletého biskupa přesvědčit, aby jmenoval svého nástupce. Když mu Augustin předal celý svůj úřad, nezačal, jak by bylo přirozené, odpočívat po svém neklidně prožitém životě. Naopak se vehementně a s plnou energií pustil do dopisování odložených spisů a souběžně s tím začíná pracovat na nových. Na zasloužený odpočinek nemá čas. Jeho nejpłodnější literární doba je pochopitelně již minulostí, ale znovu píše se zápallem mladého bouřliváka, jakým dříve byl. Po čtrnácti letech dopsal konečně své dílo, které tvoří jeden z vrcholů jeho celoživotní práce – *De civitate Dei*, které začal psát po dobytí Říma barbary. Do konce života zbývají Augustinovi tři roky. Sepisuje ještě svoji kompletní bibliografii, s velkou pokorou opravuje některé své dřívější názory a omyly, které nyní s odstupem času poznává a které se nebojí přiznat. Ještě v roce své smrti dokončuje svůj poslední traktát a připravuje další. Svůj život prožil Augustin v neklidné době. Smrt ho zastihla v době tragické. Nemilosrdní a krvežízniví barbari se přes Španělsko dostali do Afriky. Divocí Vandalové, Alani i Gótové systematicky zbavují zemi života. Nepředstavitelné násilí, vraždění a zapalování domů všude tam, kam vkročili. Zmučený, vyvražděný venkov a vypálené kostely, komu se nepodařilo prchnout, je popraven, nebo odveden do otroctví. V obležených městech lidé umírají hladu. Hrůza a panika zachvátila sever Afriky, existují první hlášky kanibalismu. Rozprášený lid včetně svého duchovenstva je pronásledovaný a dobíjený. Mnozí poté, co ztratili své blízké a všechn majetek, ztrácejí také víru. Sídlní město biskupa Augustina Hippo Regius bylo neprodyšně obklíčené a odříznuté od okolního světa na celých čtrnáct měsíců. Znovu a již naposledy odkládá starý biskup své psací náčiní. Pocítil výraznou potřebu morálně podpořit biskupy, kněze i ostatní obyvatele z okolí, kteří se stačili zachránit útekem do Hippa. Děs, strach a panika se nevyhnula ani kléru a tak někteří pomýšleli na útek. Augustin moudře a rozvážně napomíná tyto kněze a varuje před důsledky útěku od svých věřících. I když měl na to Augustin dost času před obležením města, nikdy ho nenapadlo, aby své Hippo a svěřenou obec věřících opustil. Sám nesmírně unavený a vyčerpaný dodával všem ostatním odvalu a pobízel k neustálým modlitbám. Po třech měsících obléhání začaly poslední Augustinovy dny. Z lůžka, nad které si dal připevnit kající žalmy krále Davida, již nevstal. Světec Augustin zemřel 28. srpna roku 430.

VÝUKA NÁBOŽENSTVÍ NA ZŠ PUSTIMĚŘ

Děti, které navštěvovaly náboženství v minulých letech, jsou považovány za přihlášené.

Všichni prvňáčci dostanou přihlášky od svých třídních učitelů/lek.

Pokud se někdo chce přidat, klidně může přijít se svými spolužáky do náboženství podle rozvrhu, přihlášku dostane individuálně od paní katechety. Rozvrh žáků 2. stupně je přizpůsoben tak, aby i tito mohli chodit do náboženství a nekrylo se s vyučováním.

NÁBOŽENSTVÍ NENÍ KROUŽEK, MÁ STATUS NEPOVINNÉHO PŘEDMĚTU.

VÝUKA BUDE ZAHÁJENA V ÚTERÝ, 12. ZÁŘÍ 2023, DLE ROZVRHU:

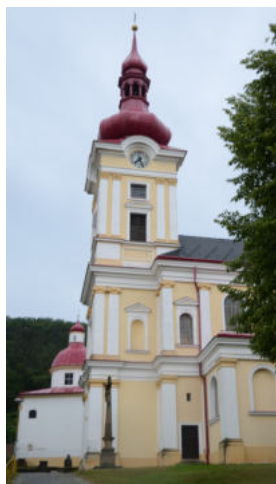
1.+2. třída: 11.35 – 12.20 3.+4.+5. třída: 12.35 – 13.20

6.-9. třída: 13.30 – 14.10

FARNOST EUCHARISTII, MODLITBOU, DOBROČINNOSTÍ ŽIJE.

PROSÍM S VDĚČNOSTÍ - PAMATUJTE DAREM NA RODINU SVÉ FARNOSTI:

**ŘÍMSKOKATOLICKÁ FARNOST PUSTIMĚŘ:
číslo účtu: 1560129309/0800**

**ŘÍMSKOKATOLICKÁ FARNOST DRYSDICE:
číslo účtu: 1560130369/0800**

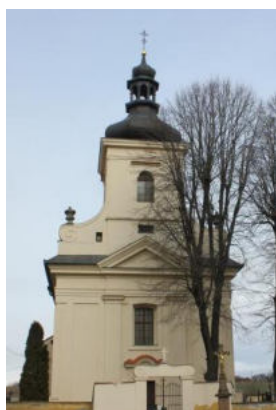
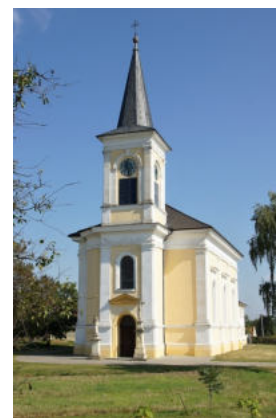
**ŘÍMSKOKATOLICKÁ FARNOST PODIVICE:
číslo účtu: 1560131329/0800**

**ŘÍMSKOKATOLICKÁ FARNOST TOPOLANY:
číslo účtu: 1560196309/0800**

SVŮJ DAR MŮŽETE ODEPSAT Z DANÍ!

POŽADAVEK NA POTVRZENÍ PRO ODPIS ZAŠLETE NA EMAIL: josef.benicek@seznam.cz

PÁN BŮH ZAPLAŤ ZA KAŽDÝ VÁŠ DAR A ŽEHNEJ VÁM.

PRAVIDELNÁ MĚSÍČNÍ SBÍRKA (6. 8. 2023)

PUSTIMĚŘ: 4.100,-Kč; DRYSDICE: 2.100,-Kč; PODIVICE: 1.150,-Kč; TOPOLANY: 910,-Kč

Pán Bůh zaplať vám všem, kdo pamatujete na potřeby své farnosti.

Slzy bolesti, modlitby a naděje Panny Marie v Syrakusách

29. srpna – 1. září 1953 ✕ **70** ✕ 2023

„Měl jsem radost, když v sobotu, 21. března 1952, jsem mohl s otcovským srdcem požehnat v našem farním kostele v Pantheonu manželství dvou prostých stvoření: Angela Iannuse di Vincenza a Antoniny Lucie Giusto di Eduardo. Snoubenci měli v plánu slavit svatbu v prosinci roku 1952, během oktávu svátku sv. Lucie, v bazilice jejího hrobu. Pro smutek v rodině však bylo datum sňatku posunuto a konala se tak ve farnosti nevěsty.

Novomanželé si velmi vážili obrazu nad manželskou postel ztvárnujícího Neposkrvněné Srdce Panny Marie, svatebního daru, který dostali od sestřence, která jej koupila za 3.300 lir v obchodě Salvatore Floresta na Corso Umberto I., č. 28 v Syrakusách. Na Via degli Orti di S. Giorgio č. 11 tak pod pohledem nebeské Matky začal nový život, opírající se každodenní tvrdou prací, záhy se těšící na dar nového života, plodu upřímné lásky.

Ukázalo se však, že pro Antoninu to bude těžké těhotenství, natolik, že mnohdy přestávala vidět. V noci z 28. na 29. srpna se Antonietta cítila tak špatně ... Kolem 3. hodiny přišla zcela o zrak; až skoro do 8.30 neviděla vůbec nic. Během jednoho křečovitého záchvatu nabyla zraku. Nevěřila sama sobě. Otevřela oči a viděla, že Panna Maria nad jejím lůžkem pláče.

Dojetí, bázeň, radost ... Snadno pomyslet, jak rychle se zpráva šířila po sousedství, po čtvrti a pak po celém městě. Byla to pravda ... Antoniettina Madona plakala, z jejich očí kanuly skutečné slzy.

Onoho sobotního dopoledne, 29. srpna 1953, „Madonnina“ (toto jméno totiž lid okamžitě provolával) ronila slzy šestkrát či sedmkrát. U chudíčkého domku se tísnil dav, všichni chtěli vidět. Byla povolána policie: i tato musela konstatovat, že Madona skutečně pláče.

Dott. Nicoló Samperisi, policejní komisař, pod jehož jurisdikci Via degli Orti spadala, za pomoci strážmistra Umberta Ferrigna, proto vydal pořádkové nařízení. Je snadné pomyslet, jak živě se diskutovalo o tak mimořádném jevu po celé čtvrti Pantheonu. Jedni volali – je to zázrak, ale byli i takoví, co nevěřili a mluvili o možnosti podvodu...

Mnozí se mne ptali, zda jsem se byl podívat. Ale abych řekl pravdu, necítil jsem potřebu zařadit se mezi zvědavce.

Nicméně 30. srpna navečer stanuli u brány fary dva muži zralého věku (mám je před očima, ale nevím kdo to byl), a vážnou a přesvědčivou řečí mne zvali, abych šel na Via degli Orti č. 11, protože Madona skutečně plakala. Říkali mi: „Otče, Madona pláče ... přijďte. Co si o tom myslíte?“

V pondělí ráno přišla přede mší svatou do sakristie dvě děvčátka a přívětivě mi sdělovala, že Madona pláče, a pak naléhavě dodala: „Otče Bruno, běžte, běžte tam. Madona skutečně pláče, my jsme ji viděly“. Nechtěl jsem je zklamat a slíbil, že půjdu.

Odpoledne, téhož pondělí 31. srpna, přišel na farní úřad do Pantheonu Mons. Giuseppe Cannarella, kancléř arcibiskupské kúrie v Syrakusách v záležitosti jednoho manželství. Seděli jsme naproti sobě v klasických křeslech. Řeč přišla na události dne.

Říkám zbožnému monsignorovi, že z vícero stran se žádá posudek církevní autority. „Je třeba být velmi obezřetní“, říká mi monsignor Na to jsem s úctou namítl: „Obezřetní ano, ale dokdy?“

Mons. Cannarella zůstal zamyšlený a pak mi říká: „Co můžeme udělat?“ Skromně jsem mu navrhl možnost nechat provést zkoumání tekutiny, která stéká z obrazu.

Rozhodli jsme se tedy zajít ihned do provinční laboratoře hygieny a profylaxe na syrakuském fóru, abychom požádali o eventuální rozbor slz. Úřad pracoval v mimořádném režimu a proto jsme se mohli setkat s Dr. Francescem Cotziou, jemuž jsme přednesli svou žádost. Doktor Cotzia byl ochotný a chtěl zainteresovat kolegu Dr. Michele Cassolu. Ten se jevil jako spíše skeptický, ale z lásky k pravdě měl upřímný zájem o objasnění. Dohodli jsme se tedy, že dalšího dne ráno navštívíme domek na Via degli Orti 11 s úmyslem zjistit, co lze potvrdit stran plačícího obrazu a odebrat dostatečné množství tekutiny (pomocí vhodných pipet), a podrobit ji přísnému vědeckému zkoumání.

Mons. Cannarellovi jako by po tomto rozhovoru spadl kámen ze srdce a doslova mi řekl: „Pane faráři, co nejvhodněji se o to postarejte a osobně důkladně sledujte dění. Já o tom zpravím Mons. arcibiskupa. Vy pak informujte faráře baziliky hrobu sv. Lucie, P. Arcangela Signorina O.F.M., do jehož kompetence území spadá, aby zítra byl zítřejší komisi přítomen.“

(Z deníku Mons. Giuseppe Bruno, faráře v Pantheonu, v Syrakusách)

Ve dnech 29. – 31. srpna a 1. září 1953, sádrový obraz Neposkvrněného Srdce Panny Marie, zavěšený nad manželskou postelí v domku novomanželů Angela Iannuse a Antoniny Giusto, na Via degli Orti di S. Giorgio č. 11, ronil lidské slzy. Jev se opakoval v různě dlouhých intervalech, a to jak uvnitř, tak vně domku. Mnoho lidí to vidělo na vlastní oči, vlastníma rukama se slz dotýkali, odebírali je a potvrdili jejich slanou chuť.

Druhého dne podivuhodného jevu se podařilo Nicolu Guarinovi, filmovému amatérovi ze Syrakus zachytit moment, kdy po tváři Panny Marie stékaly slzy. Událost v Syrakusách je tak jednou z velmi mála, které jsou takto zdokumentovány. Na těchto snímcích je zachyceno utváření, stékání a ronění slz. Lidské oko by se mohlo nechat zmást, ale

objektiv fotokamery zabírá to, co skutečně existuje.

Z pověření arcibiskupské kurie v Syrakusách pak 1. září 1953 lékařská a vědecká komise odebrala tekutinu stékající z očí Panny Marie na obraze,

podrobila ji mikroskopickému zkoumání a odpověď vědy zněla: „lidské slzy“.

Po dokončení vědeckých výzkumů jev pláče ustal. Bylo to čtvrtý den.

Svědectví a konverze

Tělesných uzdravení, jež lékařská komise ustanovená za tímto účelem prohlásila za nevysvětlitelná, bylo 300 (až do poloviny listopadu 1953). Především uzdravení Anny Vassallo (nádor, foto vlevo), Enza Moncady (ochrnutí, foto dole), Giovanniho Tarascia (ochrnutí).

opravdových konverzí.

Velmi mnoho bylo také uzdravení duchovních,

Mezi nejpůsobivější konverze se řadí obrácení dott. Michele Cassoly, jednoho z odpovědných lékařů komise, která zkoumala slzy. Přesto že z hlediska profesionálního to byl přímý a čestný muž, a nikdy nezpochyboval zřejmost slz na obraze, prohlašoval se za ateistu. Dvacet let nato, v posledním týdnu svého života, před relikviářem, v němž jsou zapečetěny slzy, které sám vědecky zkoumal, se otevřel víře a přijal eucharistii.

Prohlášení biskupů Sicílie

Sicilští biskupové za předsednictví kardinála Ernesta Ruffiniho, vydali svůj posudek velmi rychle (13. 12. 1953), v němž pláč Panny Marie v Syrakusách potvrdili jako věrohodný:

„Biskupové Sicílie, shromáždění na pravidelné konferenci v Bagherii (Palermo), poté co vyslechli obsáhlé pojednání Mons. Ettore Baranziniho, arcibiskupa Syrakus o „slzení“ obrazu Neposkvrněného Srdce Panny Marie, k němuž došlo opakovaně ve dnech 29., 30. 31. srpna a 1. září letošního roku v Syrakusách (via degli Orti č. 11), po bedlivém posouzení příslušných svědectví originálních dokumentů, jednohlasně uzavřeli, že skutečnost Slzení nelze zpochybnit. Vroucně si přejí, aby tento projev nebeské Matky vyburcoval všechny ke spasitelnému pokání a horlivější úctě k Mariinu Neposkvrněnému Srdci, a naléhavě si přejí rychlé vybudování svatyně, která by uchovávala památku zázraku“.

Papež Pius XII.

V neděli, 17. října 1954, rok po události slzení, následovalo nečekané rozhlasové poselství tehdejšího papeže Pia XII, jenž přetváří tiché kanutí Mariiných slz v prorocké poselství, které pronesl na závěr mariánského kongresu Sicílie. Následuje nejvýznamnější stať:

„Nyní, když úcta k Panně Marii je u sicilského lidu tak vroucí a tak hluboko zakořeněná, kdo by se mohl divit, že Ona – jak nám sdělili vaši biskupové, si zvolila vaše proslulé město, aby v těchto posledních dobách rozdělila tak významné milosti?“

Jistě, Svatý Stolec doposud žádným způsobem neprojevil své posouzení stran slz, o nichž říkají, že se vyřinuly z jejího obrazu v prostém domku pracujících; avšak nikoli bez dojetí jsme vzali na vědomí jednohlasné prohlášení sicilských biskupů o skutečnosti této události.

Maria je v nebi nepochybně věčně šťastná a netrpí bolestí ani zármutkem; ale nezůstává tam necitelná, nýbrž stále chová lásku a úctu k ubohému lidskému rodu, jemuž byla dána za Matku, když bolestná a v slzách stála pod křížem, na němž visel její Synáček.

Pochopí lidé skrytou řeč oněch slz? Ach, Mariiny slzy! Na Golgotě byly slzami soucítění se Synem a zármutku nad hříchy světa. Pláče znovu nad obnovenými ranami zasazenými mystickému Tělu Ježíšovu? Anebo pláče nad tolika dětmi, v nichž omyl a vina uhasili život

milosti, a které hrubě urážejí Boží vznešenost? Nebo jsou to slzy očekávání nad opožděným návratem dalších jejich dětí, kdysi věřícími a nyní vláčeni falešnými preludy uprostřed davů Božích nepřátel? (AAS 46 (1954) 658-661).

Papež Jan Pavel II.

Papež Jan Pavel II. během své pastorační návštěvy Syrakus požehnal novou svatyni 6. listopadu 1994. V homílii tehdy řekl:

„Mariiny slzy se objevují při zjeveních, kterými čas od času provází Církev na jejím putování po cestách světa. Maria pláče v La Salettě, v polovině 19. století, před lurdskými zjeveními, v době, kdy se vzmáhá ve Francii nepřátelství proti křesťanství. Pláče znovu tady, v Syrakusách, na konci druhé světové války. Tento pláč lze chápat právě na základě oněch tragických událostí: nevýslovné hekatomby, způsobené válkou; vyhlazení synů a dcer Izraele;

hrozba pro Evropu vycházející z Východu, výslovně od ateistického

komunismu. V té době pláče i obraz Panny Marie Czestochowské v Lublinu: skutečnost mimo Polsko málo známá. Naopak se velmi rozšířila zpráva o Syrakusách, kam putovalo mnoho poutníků. Byl tu i kardinál Wyszynski v roce 1957, po propuštění z vězení, Byl jsem tu i já jako mladý biskup během koncilu ... Slzy Panny Marie patří do řádu znamení: dosvědčují přítomnost Matky v Církvi a ve světě. Pláče matka, když vidí své děti v ohrožení nějakým zlem, duchovním či fyzickým. Pláče Maria, maje účast na Kristově

pláči nad Jeruzalémem, či u hrobu Lazarova nebo nakonec na cestě křížové“.

Svatyně Plačící Panny Marie, byla jsi vybudována, abys Církvi připomínala pláč Matky. Sem, mezi tyto pohostinné zdi, ať přicházejí ti kdo jsou deptáni vědomím hříchu a tady ať zakoušejí Boží milosrdenství a jeho odpuštění! Tady ať je vedou slzy Matky.

Jsou to slzy bolesti nad těmi, kdo odmítají Boží lásku, nad rozpadlými či obtížemi procházejícími rodinami, nad mládeží ohrožovanou úklady konzumní civilizace a mnohdy dezorientovanou, nad násilím, které dosud prolévá tolik krve, nad neporozuměními a nenávisťmi, jež hloubí hluboké propasti mezi lidmi a národy.

Jsou to slzy modlitby: modlitby Matky, jež dává sílu každé jiné modlitbě, a prosebně se povznáší i za ty, kdo se

nemodlí, protože jsou rozptylováni tisícími jinými zájmy,

anebo nepřátelsky uzavřeni před jakýmkoli Božím odkazem.

Jsou to slzy naděje, co rozpouští tvrdost srdcí a otevírá je setkání s Kristem Vykupitelem, pramenem světla a pokoje pro jednotlivce, rodiny, celou společnost.

Poselství

Proč Madona pláče?

„Pochopí lidé skrytou řeč těchto slz?“, ptal se papež Pius XII. v rozhlasovém poselství v roce 1954.

Maria v Syrakusách nemluvila jako ke Kateřině Labouré v Paříži (1830), jako k Maximinovi a Melanii v La Salettě (1846), jako k Bernardetě v Lurdech (1858), jako k Františkovi, Hyacintě a Lucii ve Fatimě (1917), jako k Mariettě v Banneux (1933).

Slzy jsou posledním slovem, když se už slov nedostává.

Mariiny slzy jsou znamením mateřské lásky a účasti Matky na údělech dětí. Kdo miluje, ten sdílí.

Mariiny slzy jsou výrazem Božího soucitu s námi: Božím poselstvím lidstvu. Naléhavou výzvou k obrácení srdce a k modlitbě, s níž se k nám obrací Maria ve svých zjeveních, znovu se nám připomíná tichou ale výmluvnou řečí slz prolitých v Syrakusách.

Maria ronila slzy z prostého sádrového obrázku; v srdci Syrakus; v domku poblíž křesťanského evangelického kostela; ve skromném příbytku, obývaném mladou rodinou; nad matkou, očekávající narození prvního dítěte, trpící těhotenskou toxikózou. To vše pro nás dnes nemůže být bezvýznamné ...

Z Mariina rozhodnutí ukázat nám své slzy je zřejmé něžné poselství podpory a povzbuzení Matky. Ona trpí a bojuje spolu s těmi, kdo trpí a bojují za šíření hodnoty rodiny, nedotknutelnosti života, kulturu podstatného, významu transcendence tváří v tvář vládnoucímu materializmu. Maria nás svými slzami napomíná, vede, povzbuzuje a utěšuje.

MODLITBA K SLZÍCÍ MADONĚ

J. Exc. Mons. Ettore Baranziniho

Madono slz, potřebujeme Tě:
světlo, které vyzařuje Tvou dobrotu;
útěchu, co vychází z Tvého srdce;
pokoj, jehož jsi Královnou.

S důvěrou Ti svěřujeme naše potřeby:
naše bolesti, abys je utišila;
naše těla, abys je uzdravila;
naše srdce, abys je naplnila
zkroušeností a láskou;
naše duše, abys je zachránila.

Pamatuj,
ó Neposkvrněné a Bolestné srdce,
že Tvým svatým slzám Ježíš nic
neodmítne.

Dobrá Matko,
spoj laskavě Tvé slzy s těmi našimi,
aby nám Tvůj božský Syn udělil
milost, o kterou Tě s takovou
vroucností žádáme.

Ó Matko Lásky, bolu a milosrdenství,
vyslyš nás a smiluj se nad námi.

BASILICA SANTUARIO
MADONNA DELLE LACRIME
www.madonnadellelacrime.it

S církevním schválením

*Uctění slz Panny Marie v relikviáři
ve svatyni v Syrakusách na Sicílii,
Peregrinatio ad Portam fidei, 8. července 2012.*

"V celém svém životě byla velkodušnou rozdatelkou božského milosrdenství"

(z homílie papeže Františka při kanonizaci Matky Terezy z Kalkaty, náměstí sv. Petra, Řím, 4. září 2016)

"Matka Tereza byla v celém svém životě velkodušnou rozdatelkou božského milosrdenství, dávala se všem k dispozici přijímáním a obranou lidského života, jak nenarozeného, tak toho opuštěného a odepsaného. Zasazovala se o obranu života tím, že nepřetržitě hlásala: „nenarozený je ten nejslabší, nejmenší a nejubožejší“.

Skláněla se ke zdrceným lidem, ponechaným, aby umírali na zemi u cesty, a rozpoznávala v nich důstojnost, kterou jim dal Bůh; dala slyšet svůj hlas mocným země, aby uznali svoji vinu za zločiny – za zločiny – bídy, kterou stvořili. Milosrdenství pro ni bylo „solí“, která dává každému dílu chuť, i „světlem“, které osvěcuje temnoty těch, kterým se již nedostávalo slz, aby plakali nad svou bídou a utrpením.

Její poslání na městských a existenciálních periferiích trvá dodnes jako výmluvné svědectví Boží blízkosti těm nejchudším z chudých. Dnes odevzdávám tuto příznačnou postavu ženy a řeholnice veškerému voluntariátu: ona ať je vaším vzorem svatosti! Myslím, že možná budeme mít trochu potíž říkat jí svatá Tereza. Její svatost je nám tak blízká, tak jemná a plodná, že jí budeme nadále říkat Matka Tereza. Ať nám tato neúnavná vykonavatelka milosrdenství pomáhá stále více chápat, že jediným kritériem naší činnosti je nezištná láska, oproštěná od každé ideologie a každého pouta a určená všem, bez rozdílu jazyka, kultury, rasy či náboženství. Matka Tereza ráda říkávala: „Možná nebudu mluvit jejich řečí, ale mohu se usmívat.“ Nesme v srdci její úsměv a rozdávejme jej těm, které potkáváme na svojí cestě, zejména trpícím lidem. Tak otevřeme horizonty radosti a naděje malomyslným lidem, kteří potřebují porozumění a něhu."

Život je šance, chop se jí. Život je krása, obdivuj ji. Život je blaženost, zakoušej ji.

Život je sen, uskutečni ho. Život je výzva, čel jí. Život je úkol, zhosti se ho.

Život je hra, hrej ji. Život je vzácný, uchovej ho. Život je bohatství, zachovej ho.

Život je láska, těš se z ní. Život je tajemství, odhal je. Život je příslib, naplň jej.

Život je smutek, překonej ho. Život je hymnus, vyzpívej ho.

Život je boj, proživej ho.

Život je radost, vychutnej ji. Život je kříž, obejmí jej. Život je příběh, riskni ho.

Život je mír, buď jej. Život je štěstí, zasluj si ho. Život je život, braň jej.

"Když jsem šel k Janu Pavlu II., vždy jsem musel mít připraveny aspoň dva vtipy

TOMÁŠ KARDINÁL ŠPIDLÍK, S.J.,
čestný občan Pustiměře

I.

„Zase nové šaty!?“ Čertí se manžel. „Kde mám pořád brát peníze na tu tvou parádu?“ – „No, promiň?! Ale nebrala jsem si tě proto, abych ti dělala finančního poradce!“

II.

Na Moravě dostali policajti pokyn, že mají hlídat u sklípků řidiče. Tož hlídají a vidí, jak se strýc nasune do auta a rozjede se. Policajt ho hned zastavuje. U okénka mu dá přístroj, aby mu strýc do něho nafúkal. Policajt se podívá na displej, vyvalí oči a pak strčí přístroj před oči strýcovi. „Co na to pravíte, strýcu?!“ Strýc pohlédne na displej a zaběduje: "Pane Bože, stará ňa zabije, tři čtvrtě na tři a já eště nejsu doma.“

III.

Syn se doma učí gramatiku: "Tati, - 'Maminka se potká se sousedkou?' - jaký je to čas? "Ztracený, synku, ztracený!"

IV.

„Pane celníku, mohu si dovézt zlato do Karibiku?“ ptá se muž po telefonu. „Ano, ale jen přiměřené množství,“ dostane se mu odpovědi. „Tak mi ještě řekněte, pane celníku, jestli je osmdesát kilo přiměřené množství?“ – „To určitě není, to už je příliš!“, odpoví celník. Muž se otočí na manželku a praví: „Tak to vidíš zlato, musíš zůstat doma.“

V.

Zoufale zamilovaný mládenec padl na kolena před dívkou svých snů a prosí ji o ruku. „Neexistuje!“ odsekne dívka. „Můj budoucí manžel musí vydělávat aspoň osmdesát tisíc měsíčně, musí umět vařit, uklízet, všechno v bytě opravit a musí mě ve všem poslechnout, milovat mě jako bohyni a splnit mi každé přání.“ „No tak dobře!“ vzpomene se mládenec, „ale když už klečím, tak mi dovolu, abych se za toho chudáka pomodlil.“

VI.

Povídají si rodiče: „To je strašné, co ten náš kluk provádí, vždyť on roste pro šibenici!“ – „Ale mámo, kdo by hned myslel na nejhorší, je docela dobře možné, že dostane milost...“

POŘAD BOHOSLUŽEB: 27. srpna - 3. září 2023

DEN	LITURGIE	FARNOST	ÚMYSL MŠE SV.
NEDELE 27. srpna	21. NEDELE V MEZIDOBÍ ŽEHNÁNÍ ŽÁKŮM A STUDENTŮM SV. MONIKA	PODIVICE 8.00	za +Marii a Ludvíka FRÉLI- CHOVY, syna, dceru, tři zetě a Boží požehnání pro rodinu
		DRYSICE 9.30: za dary Ducha Svatého a ochranu Panny Marie pro žáky, studenty a učňovskou mládež farností Drysice, Pustiměř, Podivice a Topolany	
		SVÁTOST KŘTU ALŽBĚTA PETERKOVÁ	
		PUSTIMĚŘ 11.00	za + Jana SMEJKALA, duše v očistci a Boží požehnání pro živou rodinu SMEJKALOVU, CIGÁNKOVU a MICHÁLKOVU
		TOPOLANY 18.00	za živou a zemřelou rodinu DRMOLOVU
PONDĚLÍ 28. srpna	SV. AUGUSTIN, BISKUP A UČITEL CÍRKVE	PUSTIMĚŘ 18.00	za + Vladimíra PŘIKRYLA
ÚTERÝ 29. srpna	UMUČENÍ SVATÉHO JANA KŘTITELE	PODIVICE 8.00	za Boží ochranu a požehnání pro rodinu GAJDUŠKOVU a MALÍKOVU
STŘEDA 30. srpna	STŘEDA 21. TÝDNE V MEZIDOBÍ	DRYSICE 18.00	za +P. Bernarda PŘEROVSKÉHO, P. Karla VÍTKA, P. Rafaela KRÁLE a P. Vladimíra KREJSU
ČTVRTEK 31. srpna	ČTVRTEK 21. TÝDNE V MEZIDOBÍ	PODIVICE 8.00	na poděkování za dar zdraví, Boží požehnání, ochranu Panny Marie a dary Ducha Svatého pro děti a jejich rodiny
PÁTEK 1. září	SV. JILJÍ, OPAT PRVNÍ PÁTEK V MĚSÍCI SVĚTOVÝ DEN MODLITEB ZA PÉČI O STVOŘENÍ	PUSTIMĚŘ 18.00	za + Annu MAHDALOVOU, manžela, rodiče, dceru, dva zetě, vnuka, dar zdraví a Boží požehnání pro rodinu
SOBOTA 2. září	SOBOTNÍ PAMÁTKA PANNY MARIE	PODIVICE 8.00	za + Vlastu POSPÍŠILOVOU, živou a + rodinu
NEDELE 3. září	22. NEDELE V MEZIDOBÍ PODIVICE - SLAVNOST VÝROČÍ POSVĚCENÍ KOSTELA SV. CYRILA A METODĚJE (3. ZÁŘÍ 1911) PRAVIDELNÁ MĚSÍČNÍ SBÍRKA SV. ŘEHOŘ VELIKÝ, PAPEŽ A UČITEL CÍRKVE	PUSTIMĚŘ 8.00	za + rodinu ZBOŘILOVU, VŠETULOVU, POTĚŠILOVU s prosbou o Boží požehnání a dar zdraví pro živou rodinu
		DRYSICE 9.30	za farnosti Drysice, Pustiměř, Podivice a Topolany
		PODIVICE 11.00	za živé a + farníky, kněze, řeholnice a dobrodince farnosti
		TOPOLANY 18.00	za +Emílii a Františka SUCHOMELOVY a dceru Annu

POŘAD BOHOSLUŽEB: 3. - 10. září 2023

DEN	LITURGIE	FARNOST	ÚMYSL MŠE SV.
NEDELE 3. září	22. NEDELE V MEZIDOBÍ PODIVICE - SLAVNOST VÝROČÍ POSVĚCENÍ KOSTELA SV. CYRILA A METODĚJE (3. ZÁŘÍ 1911) PRAVIDELNÁ MĚSÍČNÍ SBÍRKA SV. ŘEHOŘ VELIKÝ, PAPEŽ A UČITEL CÍRKVE	PUSTIMĚŘ 8.00	za + rodinu ZBOŘILOVU, VŠETULOVU, POTĚŠILOVU s prosbou o Boží požehnání a dar zdraví pro živou rodinu
		DRYSICE 9.30	za farnosti Drysice, Pustiměř, Podivice a Topolany
		PODIVICE 11.00	za živé a + farníky, kněze, řeholnice a dobrodince farnosti
		TOPOLANY 18.00	za +Emílii a Františka SUCHOMELOVY a dceru Annu
PONDĚLÍ 4. září	SV. ROZÁLIE, PANNA A POUSTEVNICE	PUSTIMĚŘ 18.00	za + rodinu MUSILOVU, KÜHNDLOVU a duše v očistci
ÚTERÝ 5. září	SV. TEREZA Z KALKATY, PANNA A ZAKLADATELKA	PODIVICE 8.00	za +rodiče MALÍKOVY a Boží požehnání pro živou rodinu
STŘEDA 6. září	STŘEDA 22. TÝDNE V MEZIDOBÍ	DRYSICE 18.00	za + Konráda SURÉHO, manželku a dva zetě
ČTVRTEK 7. září	SV. MELICHAR GRODECKÝ, KNĚZ A MUČEDNÍK	PODIVICE 8.00	na poděkování Pánu Bohu za přijatá dobrodiní s prosbou o ochranu Panny Marie pro rodinu a přátele
PÁTEK 8. září	SVÁTEK NAROZENÍ PANNY MARIE	PUSTIMĚŘ 18.00	za + Anežku a Josefa KOLENIČOVY a Boží požehnání pro živou rodinu
SOBOTA 9. září	SV. PETR KLAVER, KNĚZ		
NEDELE 11. září	23. NEDELE V MEZIDOBÍ NAROZENÍ PANNY MARIE HODY V DRYASICÍCH	PUSTIMĚŘ 8.00	za + rodiče ŠMEHLÍKOVY, živou a +rodinu ŠMEHLÍKOVU a KOZÁROVU
		DRYSICE 9.30	za + Marii ADAMCOVOU, manžela, syna, dvoje rodiče a Boží požehnání pro rodinu
		PODIVICE 11.00	za + Jana a Antonii HASONOVY, syna a Boží požehnání pro živou rodinu
		TOPOLANY 18.00	za dar zdraví pro nemocnou osobu, Boží požehnání pro rodinu a duše v očistci

FARNÍ INFORMÁTOR, XXX. ročník, týdeník pro vnitřní potřebu farností PUSTIMĚŘ, DRYSICE, PODIVICE, TOPOLANY (tel.517356351, 723593106. Email: josef.benicek@seznam.cz). Vychází každou neděli díky Božím požehnání, mému namáhání a vašemu finančnímu přispívání. Na mě pamatujte v modlitbě, na příspěvek u pokladny v kostele – „Příspěvky na Farní Informátor“ označené (resp. na účet farnosti u ČS a.s., Vyškov, č.ú.: 1560129309/0800), neboť bez toho, jak každý nepochybně ví, by letošní ročník mohl být i poslední. **Díky sponzorům dotovaná cena: 30,-Kč/ks.** Tisk: MORAVIATISK spol s r.o. Ve formátu pdf na <http://www.pustimer-farnost.cz>.